

CRUX

1 HELMI-MAALISKUU 2008

Akavan kirkolliset ammattiliitot & Diakoniatyöntekijöiden Liitto

Kirkko mediaassa

■ KIRKON JALKAUTUMINEN NETTIIN
■ JUMALAINEN HEINÄKUUK

TULEVAISUUDEN JUHLAA

JUKKA HUTTUNEN

PAPPISLIITON PUHEENJOHTAJA

jukka.huttunen@espoonseurakunnat.fi

KIRJOITTAESSANI TÄTÄ on kulunut tasan 90 vuotta siitä, kun Suomen kirkon pappisliitto perustettiin. Juhlapäivää vietettiin hiljaisuudessa, Papiston päivät syksyllä on yhteinen juhlamme. Toivottavasti jokainen liiton alaosasto vuoden aikana ainakin kerran kokoaa jäsenensä juhlapöytään.

Liittoa perustettaessa sen tehtäväksi nähtiin papiston kaikinpuolinen tukeminen ja ammatissa auttaminen. Ajatus kelpaa vieläkin liiton tehtäväksi. Siis sekä ammatillinen kehittäminen, papiston keskinäisen yhteyden vaaliminen ja edistäminen, mutta myös papiston edunvalvominen olivat silloin ja ovat edelleen liiton tehtäviä. Historian kuluessa painotukset ovat vaihdelleet, jokainen aika on vaatinut uusia näkökulmia.

Puheenjohtajana olen usein pohtinut ammattiliiton merkitystä muuttuvassa maailmassa. Nyt se on mitä ajankohtaisinta. Pappisliitto aloittaa ja Kanttori-urkuri-liitto juuri päätti juhluvuotensa.

AMMATILLINEN järjestäytyminen ei ole itsestäänselvyys. Ammattiliitot ovat samassa asemassa kuin kaikki aatteelliset, vapaaehtoiseen jäsenyyteen perustuvat yhteisöt. Yhä useampi tuntuu kysyvän: ”Mitä jäsenyydestä hyödyn?” Oikea ja hyvä kysymys. Toivottavasti yhä useammin kysyisimme: ”Mitä me hyödynemme?”

Rapautumiskehitys näkyykin useissa ammattiliitoissa. Erityisesti nuoret eivät aina löydä jäsenyyden merkitystä. Olen iloinnut, ettei tällainen kehitys näy AKI-liittojen arkipäivässä. Huolettomuuteen ei ole kuitenkaan aihetta, saati laiskuuteen. Pikemminkin on liiton kaikilla tasoilla ajateltava, että jokainen jäsen tulee ikään kuin hankkia jatkuvasti uudelleen. Liiton tulee olla jäsenelleen tärkeä.

Mitä ”kaikinpuolinen tukeminen ja ammatissa auttaminen” tänään olisi niin, että jäsen voisi pitää liittoaan itselleen tärkeänä? Korkeasti koulutettujen ryhmien ammattiliittojen keskeinen ominaisuus – samalla myös jännite – on ammatillisuuden ja toisaalta edunvalvonnan yhdistämisessä. Pappisliittokin kantaa tätä ominaisuutta: olemme pappien, teologian maistereiden ja teologian ylioppilaiden ammatillinen yhteys. Liitto haluaa eri tavoin tukea jäseniään heidän kutsumuksessaan pappina tai teologina tai niihin tehtäviin valmistuvana. Tästä liiton tehtävästä esimerkkeinä on lukuisia näkyviä ja vaikuttavia toimintoja alkaen alaostotoiminnasta ja päättyen vaikkapa opintomatkoihin tai Papiston päiviin.

Vaikka olemmekin kanttorien kanssa yksituumaisesti siirtäneet palkkaedunvalvonnan AKI-liitolle, eivät juhlivat perusliitot voi siinäkään omaa vastuutaan väistää. Tehtävämme on pitää huolta, että työnsä hyvin hoitavat jäsenemme saavat työnantajalta siitä asiallisen, siis hyvän korvauksen. Tämä puoli tehtävästämme on viime kuukausina ollut polttopisteessä niin jäsenistön kuin liittojen hallinnonkin piirissä.

MILLAINEN ON tämän päivän ammattiliitto, joka tukee jäseniään sekä ammatillisesti että etuja valvoen? Parhaan vastauksen antavat jäsenet. Siksi soisin, että jäsenen ääni kuuluisi juhluvuotena runsaasti ja kirkkaasti. Se vaatii jokaiselta jäseneltä omaa aktiivisuutta. Palkkaus uudistus täytti nettikeskustelupalstan hetkessä. Toivottavasti aktiivisuus eri tavoin jatkuu. Ja mieluiten nimellä ja kasvoilla. ■

14 VERKKO JA KIRKKO NUORTEN AIKUISTEN SILMIN

42 PÄÄSIÄINEN SOIKOON

CRUX

1 | HELMI-MAALISKUU 2008

Kirkko mediassa

Usein kuulee sanottavan, ettei kirkko kiinnosta mediaa. Näkyykö kirkko mediassa ja miten, ja miksi kirkon pitäisi käyttää väheneviä resurssejaan netissä puuhastelemiseen? **14 - 27**

PAPPISVIHKIMYS KIVEN TAKANA

Teologian maisteri etsii papin työtä, toimii niin kuin työmarkkinoilla toimitaan. Mutta jokin järjestelmässä haittaa tätä normaalia toimintaa, mikä? **48**

JÄSENLEHTI 60 VUOTTA

Juhlan kunniaksi julkaisemme uudelleen lehdessä olleita kirjoituksia eri vuosikymmeniltä. Sarjan aloittaa kymmenen vuoden takainen silloisen Pappisliiton puheenjohtajan Arto Laitisen kirjoitus. **34**

KUTSUMUSTYÖSSÄ?

Kirjoitussarjassa pohditaan, mitä kutsumus tarkoittaa. Ensimmäisenä puheenvuoron saa Tapiolan seurakunnan kanttori Kaisa-Leena Harjunmaa-Hannikainen **38**

YKSIIN TYÖTÄ TEKEVÄT

Yli kolmanneksessa seurakunnistamme diakonia-työntekijä työskentelee yksin. Mistä yksin työskenteilyssä on kysymys? **36**

KESÄTYÖNTEKIJÄN PIKKUJÄTTILÄINEN

Pikakurssi työsuhteen perusasioista **30**

TYÖNTEKIJÄN NÄKÖKULMASTA

Mummo ja pappa..... **33**

OPISKELIJAVINKKELI

Liian hyvä..... **13**

TEKSTIN ÄÄRESSÄ... 52

KIRKON UUSI VIESTINTÄJOHTAJA..... 20

Siellä missä ihmiset ovat

MERJA LAAKSAMO PÄÄTOIMITTAJA

VIIMEAIKAISTEN tragedioiden yhteydessä on ilmennyt, että kirkon merkitys katastrofien ja onnettomuuksien jälkihoidossa on tunnustettu myös mediassa. Silloin kirkkoa tarvitaan, kirkko toimii vahvasti omimmalla alueellaan.

Miten kirkon sanoma löytäisi vahvemmin tiensä myös tavallisen elämän keskelle? Ihmiset eivät vapaa-ajallaan haakeudu suurin joukoin kirkon tapahtumiin sanoman äärelle. Milläpä ajalla he ehtisivätkään, kun tutkimusten mukaan he viettävät päivittäin median parissa yhdeksän tuntia 22 minuuttia.

Kirkon strategioissa painotetaan, että kirkon on oltava siellä, missä ihmiset ovat. Muuten kirkolla ei ole sijaa ihmisen arjessa.

Varsinkin nuorten ajasta kirkon on kilpailtava tosisaan, niin paljon erilaisia virikkeitä nuorille on tarjolla.

Vuoden ensimmäisessä Cruxissa kartoitetaan, miten kirkko näkyy mediassa. Nuoria pyritään tavoittamaan verkon kautta monin keinoin. Kirkon asiaa ylläpitävät mediassa kirkon omien toimijoiden lisäksi lukuisat muut, yhtenä esimerkkinä Kirkon tiedonvälityspalkinnon saaneet Jumalainen heinäkuu -ohjelmaidean toteuttajat.

Mediassa keskustellaan paljon kirkosta sekä lehdistössä että netin monilla keskustelufoorumeilla. Kirkon työntekijöiden olisi suotavaa osallistua tähän keskusteluun. Työntekijän tulisi tunnustaa media yhdeksi työskentelyalueeksi, seurakuntalaiset ovat median kanssa kosketuksissa noin puolet valveillaoloajastaan.

Cruxissa alkaa uusi sarja kutsumuksesta. Kutsumuksesta puhuttiin entisinä aikoina paljon. Onko kutsumusta vielä olemassa ja miten se kantaa työssä? Aiheesta kirjoittavat vuoden aikana vuoron perään kanttori, pappi ja diakonia-työntekijä.

Pappisliiton 90-vuotisjuhlavuosi näkyy Cruxissa siten, että jokaisessa numerossa julkaistaan juttu edellisiltä vuosikymmeniltä. Vuoden viimeisessä numerossa päästään vuoteen 1948, jolloin ilmestyi ensimmäinen Pappisliiton jäsenlehti.

Hyvää alkanutta vuotta ja antoisia hetkiä Cruxin parissa tänäkin vuonna!

FERO J. LAAMAINEN/KUVAKOTIMAA

TOIMITUS

PÄÄTOIMITTAJA Merja Laaksamo
Puh. (09) 150 2466
merja.laaksamo@akiliitot.fi

TOIMITUSSIHTEERI Heli Meinola
Puh. (09) 150 2653, faksi (09) 148 5875
heli.meinola@akiliitot.fi

KUSTANTAJA

Kotimaa-Yhtiöt Oy

TOIMITUSKUNTA

Marita Hakala, seurakuntapastori
Juha Kopperiainen, kirkkoherra
Merja Laaksamo, pastori (pj.)
Markku Orsila, seurakuntapastori
Juho Petterson, seurakuntapastori
Hanna Remes, kanttori
Susanna Valtonen, diakoni
Taina Viljanen, diakonissa
Sakari Vilpponen, kanttori

CRUX

JULKAISIJAT

**Akavan kirkolliset ammattiliitot AKI
Diakoniatyöntekijöiden Liitto**

Akavatalo, Rautatilaistenkatu 6, 00520 Helsinki

OSOITTEENMUUTOKSET

Akavan kirkolliset ammattiliitot AKI r.y.

Tuija Kukkonen
Puh. (09) 150 2446
tuija.kukkonen@akiliitot.fi

Heli Meinola
Puh. (09) 150 2653
heli.meinola@akiliitot.fi

Diakoniatyöntekijöiden Liitto ry

Marja Kaikkonen
Puh. (09) 150 2487
marja.kaikkonen@dtl.fi

ILMOITUSHINNAT

Koko		
2/1 s.	380 mm x 255 mm	1 790,- euroa
1/1 s.	190 mm x 255 mm	1 015,- euroa
1/2 s.	166 mm x 110 mm 81 mm x 229 mm	555,- euroa
1/4 s.	81 mm x 110 mm 166 mm x 55 mm	325,- euroa
1/8 s.	79 mm x 55 mm	200,- euroa
takisivu	190 mm x 230 mm	1 200,- euroa

ISSN 0783-0122

PAINOPAIKKA

Uusimaa Oy, Porvoo

KANNEN KUVA

Rik Poppius

LAADUKAS MUSIIKKITYÖ TUKEE KIRKON JÄSENYYYTTÄ

MIKAEL HELENELUND

SUOMEN KANTTORI-URKURILIITON PUHEENJOHTAJA

mikael.helenelund@evl.fi

ADVENTTINA ja jouluna maamme kirkot taas kerta toisensa jälkeen täyttyivät, kun joulun ilsonoma välittyi ihmisille sanoin ja sävelin. Kirkkomme musiikkiperinteen suuri merkitys ihmisille on jouluna näkyvimmillään. Myös media huomioi positiivisella tavalla kirkkojen joulunajan musiikkitarjontaa. Luulen, että tietoisuus tästä auttoi monia meistä selviytymään joulunajan lukuisista työtehtävistä ja ehkä jopa nauttimaan niistä.

Joulunajan väenpaljouden tuottama ilo sameni pian vuodenvaihteen jälkeen, kun totuttuun tapaan uutisoiitiin kirkosta eronneiden määrän ennätysluvut. Suomalaiselle joulunvietolle ominainen vahva kirkollisuus ja vuodenvaihteen jäsentilastojen karu todellisuus kohtasivat. Esitettiin selityksiä jäsenkatoon ja etsittiin keinoja, joilla seurakunnan jäsenyyttä ja seurakuntalaisten kristillistä identiteettiä voitaisiin tukea paremmin.

Jotta kirkko ja seurakunnat säilyttävät merkityksensä ihmisten elämässä, niillä pitää olla annettavaa ihmisille niin juhlapyhinä kuin arjessakin. Musiikkityön tulokset näkyvät ja kuuluvat hyvin suurina pyhinä, mutta saako ympäri vuoden tapahtuva laaja, monipuolinen, kaikki ikäryhmät tavoittava musiikkitoimintamme ansaitsemansa huomion? Osaammeko me kanttorit itse pitää esillä sitä, kuinka musiikkitoimintamme tukee seurakunnan jäsenyyttä ja osallistujien kristillistä identiteettiä? Ymmärretäänkö seurakunnissa, kuinka musiikki vahvistaa yhteisöllisyyttä ja hoitaa sielua, ja kuinka musiikkiryhmät osallistumalla messuihin rikastuttavat seurakunnan jumalanpalveluselämää? Näin musiikki soi monipuolisesti messuissa sananjulistuksen, rukouksen ja ylistyksen välineenä.

UUDESSA PALKKAUSJÄRJESTELMÄSSÄ il-

menneet ongelmat vaativuusryhmiin sijoitteluissa osoittavat, että kanttorin työn tuntemus kirkon sisäläkin on puutteellista. Yllättäen ongelma näyttää olevan suurin isoissa yhtymissä. Diakonaattikeskustelu taas on paljastanut, että kanttorin työn hengellistä ulottuvuutta vähätellään jopa kirkon ylimmillä tasoilla. Diakoniatyöntekijöiden ja nuorisotyöntekijöiden mahdollista virkaan vihkimistä on perusteltu sillä, että nämä kaksi ammattiryhmää ”ovat vakiintuneet kirkon itsetoteutuksen ja tehtävän toteuttamisen olennaisiksi välineiksi” ja ”hoitavat kirkon elämänmuodolle olennaisia ja pysyviä tehtäviä”. Kanttorit eivät voi olla kysymättä, eikö sama päde heihin? Toinen asia on sitten, kuuluuko kanttorinvirka nyt suunnitteilla olevaan karitatiivis-katekeettiseen diakonaattiin.

ETSIESSÄMME keinoja, joilla kirkon uhkaava jäsenkato voitaisiin pysäyttää, emme saa unohtaa seurakuntien musiikkityön mahdollisuuksia. Musiikki on monelle ovi seurakuntaan. Laulu ja musiikki ovat keskeisessä asemassa, kun seurakunta – seurakuntarakennetyöryhmän sanoin – pyrkii olemaan kristillistä uskoa lujittava ja elämänluottamusta vahvistava lähiyhteisö. Tänäpäin monet ihmiset hakevat hengellistä ravintoa ja pyhyyttä myös esteettisistä kokemuksista ja kristillisestä kulttuuriperinteestä. Heille on tärkeää, että messujen musiikki on tasokasta ja että jumalanpalvelukset toimitetaan huolella. Siinäkin kanttorien panos on tärkeä.

Globaalistuvan maailman mediavirrassa laatu-tietoisuus kasvaa kirkossakin. Jäsenyyttään punnitsevalle kirkon jäsenelle laadukkaalla ja monipuolisella musiikkityöllä saattaa olla ratkaisevakin merkitys.

SUOMEN KANTTORI-URKURILIITTO

Kenestä kymmenes Vuoden kanttori?

Parin kuukauden kuluttua Suomen Kanttori-urkuriliiton hallitus valitsee kymmenettä kertaa Vuoden kanttori -palkinnon saajan. Alaosastot voivat lähettää ehdotuksensa Vuoden kanttoriksi 2008 liiton hallitukselle osoitettuna perjantaihin 7.3.2008 mennessä liiton toimistoon. Vuoden kanttori 2008 -valinta julistetaan valtuuston kokouksessa huhtikuussa.

Aikaisemmat vuoden kanttorit ovat Pekka Laakkonen (kuva 1), Martti Kilpeläinen (2), Kaj-Gustav Sandholm (3), Tiina Korhonen (4), Marjatta Hannula (5), Erkki Rajamäki (6), Osmo Jämsä (7), Leila Savolainen (8) ja Jari Piikki (9).

Espoon hiippakunnan kanttorit ry:n perustajajäsenet (vas.) Jaakko Rättyä, Eija Repo, Heikki Hinssa, Heikki Orama, Maija Vuorinen, Janne Kaksonen ja Eero Annala.

Espoon hiippakunnan kanttorit perustivat OMAN ALAOSASTON

VAIKKA järjestötoiminnan sanotaan menettäneen kiinnostustaan, Espoon hiippakunnan kanttorit saivat tammikuussa aikaiseksi uuden alaosaston Suomen Kanttori-urkuriliitolle. Tuusulan kanttorin Maija Vuorisen ja Keravan kanttorin Eero Annalan aloite sai runsaasti vastakaikua Espoon hiippakunnassa työskenteleviltä kanttoreilta. Uuden alaosaston puheenjohtajaksi valittiin Erkki Hannonen Hyvinkäältä.

Alaosaston suunnitelmissa on piispa Mikko Heikan tapaaminen vielä tämän kevään aikana. Kanttoreita huolestuttaa kirkkomusiikin tilanne Espoon tuomiokapitulissa, sillä tehtäväalue on ollut jo kuukausia vailla hoitajaa. Myös uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisessä kanttorit näkevät alueellisen yhteistyöverkoston-

sa hyödylliseksi.

Suomen Kanttori-urkuriliitossa on nyt 20 alueellista alaosastoa ja lisäksi valtakunnallinen ruotsinkielinen alaosasto. Ilman omaa alaosastoa on vain Helsingin hiippakunnan alue lukuun ottamatta Helsingin seurakuntayhtymää.

Alaosastot järjestävät monenlaista ammatillista ja virkistystoimintaa jäsentensä huviksi ja hyödyksi.

Liitolla ja alaosastoilla on kiinteät suhteet, ja liitto tukee alaosastojen toimintaa.

Alaosastojen yhteystiedot löytyvät AKIn kotisivuilta osoitteesta www.skul.fi.

TEBOIL-EDUT

Teboil tarjoaa Akavan jäsenjärjestöjen jäsenille Teboil Maksuaikakortilla (haettava Teboililta) seuraavat edut:

- Bensiini -2,2 snt/litra
- Dieseliöljy -2,2 snt/litra
- Voiteluaineet -10 % (alle 10 litran astiat)
- Nestekaasu -5 % (täyttö)

Edut saa kaikilta Teboil-huoltamoilta ja automaattiasemilta lukuun ottamatta nettohintapohjaisia Teboil Express-automaattiasemia. Alennukset sisältävät alv:n 22 %, ja ne lasketaan aina kulloinkin asemalla voimas-

sa olevasta hinnasta.

Kortti on maksuton. Lasku lähetetään kerran kuukaudessa, ja koko saldo maksetaan kokonaisuudessaan pois. Tilinhoitomaksu on Teboilin luottokorttilaskutuksessa perittävä maksu, joka tällä hetkellä on 1,35 euroa/lasku, ja se veloitetaan vain, mikäli on laskutettavaa.

Aikaisemman Esso-sopimuksen edut päättyvät helmikuun 2008 lopussa. St1 ei ollut halukas uusimaan tätä sopimusta.

Lisätietoa jäseneduista on liittojen kotisivuilla kohdassa Jäsenedut.

AKI-LIITOT

AKIn opintomatka 2008 Pohjoismaiseen kirkkomusiikki-symposiumiin Norjaan

Kanttorien ja pappien seuraavan yhteisen opintomatkan kohteena on Norjan Stavanger. Matkan ajankohta on 17. - 21.9.2008, jolloin Stavangerissa vietetään Pohjoismaista kirkkomusiikkisymposiumia.

HUOM! Kaikkien pitää ilmoittautua sekä AKIn toimistoon Heli Meinelalle puh. (09) 1502 653 tai heli.meinola@akiliitot.fi että suoraan symposiumiin (ilmoittautumislomakkeella verkko-osoitteessa www.nks2008.no).

AKI järjestää matkat ja majoituksen ja hoitaa kokonaisuudessaan matkan laskutuksen osallistujilta. Matkan hinta on noin 1.500 euroa, johon sisältyvät lentomatkat Helsingistä Stavangeriin ja takaisin, lentokenttäkuljetukset, majoitus, yhteisten kokoontumisten tarjoilut sekä symposiumin ohjelma, mukaan luettuna torstain retki. Lisäksi liitto tarjoaa lauantain juhlaillallisen.

Matkalle on mahdollista saada liittojen matka-apuraha. Opintomatkalle voivat osallistua AKIn kaikki jäsenet puolisoineen.

Oikaisu

AKIn opintomatka Pohjoismaiseen kirkkomusiikkisymposiumiin on 17. - 21.9.2008. Aikaisemmissa lehdissä on ollut väärä kuukausi.

DIAKONIAITYÖNTEKIJÖIDEN LIITTO

Diakonia-työntekijöiden Liiton puheenjohtajat ja hallitus

Diakoniaityöntekijöiden Liiton marraskuussa kokoontunut valtuuskunta valitsi Liiton puheenjohtajaksi toiselle kaudelle (2008 - 2009) diakonissa Kaisa Rauman Turusta ja varapuheenjohtajaksi samoin toiselle kaudelle (2008 - 2009) diakoni Seppo Laakson Nurmijärveltä.

Hallituksen kokoonpano vuonna 2008 (Suluissa henkilökohtainen varajäsen)

Eija Grahn, Åbo 2007 - 2009 (Irina Lemberg, Borgå 2007 - 2009), Leena Leskelä, Muhos 2008 - 2010, (Erja Haho, Kiiminki 2008 - 2010), Kari Martikainen, Lapinjärvi 2006 - 2008 (Raija Hallikainen, Kuopio 2006 - 2008), Sari Aroheikki, Helsinki 2008 - 2010 (Kaija Aspholm, Espoo 2008 - 2010), Kirsi Rantala, Halikko 2006 - 2008 (Carita Riitakorpi, Järvenpää 2006 - 2008), Katri Suhonen, Jyväskylä 2007 - 2009 (Kristiina Johansson, Pori 2007 - 2009).

Hallituksen opiskelijajäsen: Mika Siltala (Diak Etelä, Järvenpää) 2007 - 2008.

Vapaita viikkoja kesämökillä!

Diakoniaityöntekijöiden Liiton kesämökki Maaningalla on jälleen kesä-, heinä- ja elokuun jäsenten käytössä.

Varauksen voi tehdä liiton toimistoon Marja Kaikkoselle, marja.kaikkonen@dtl.fi tai (09) 1502 487.

Tietoja ja kuvia mökistä löydät liiton kotisivuilta.

Diakoniaityöntekijöiden Liiton JÄSENMAKSUT V. 2008

VARSINAISTEN jäsenten, jotka ovat työ- tai virkasuhteessa, jäsenmaksu on 1,3 % varsinaisesta palkasta. Maksu sisältää työttömyyskassan jäsenmaksun. Varsinaisen jäsenen ollessa työelämän ulkopuolella, esimerkiksi perhevapailla, virkavapaalla, työttömänä, opintovapaalla tai vuorotteluvapaalla, jäsenmaksu on 4,5 €/kk. Myös tämä maksu sisältää työttömyyskassan jäsenmaksun.

Eläkeläisten ja kaksoisjärjestäytyneiden jäsenmaksu on 28 €/vuosi.

Opiskelijoiden jäsenyys on maksutonta, eikä se sisällä työttömyyskassan jäsenmaksua.

Kun työpaikkasi vaihtuu, jätät työelämän ulkopuolelle tms., muistathan ilmoittaa muutoksista liiton toimistoon. Näin jäsenyytesi liitossa ja työttömyyskassassa pysyvät voimassa.

Sattuiko hupaisa tapaus?

Cruxin Sattumuksia-palstalle kootaan seurakunnan työssä sattuneita hauskoja tosittapauksia, jotka vetävät suupielet hymyyn. Tapaukset voivat olla miltei tahansa työalueelta, kuten toimituksista, kuoroharjoituksista, kotikäynneiltä, kohtaamisista lasten kanssa jne. Pääasia on, että tapaus on hauska ja se on todella tapahtunut.

Sattumus kannattaa kertoa niin, että siihen liittyneitä henkilöitä ei tunnisteta. Jos työntekijä haluaa mainita

oman nimensä, se on mahdollista.

Lähetä sattumus sähköpostilla os. merja. laaksamo@aki-liitot.fi.

Julkaistuista sattumuksista ei makseta palkkiota.

NAISPAPPEUDEN 20-VUOTISJUHLA

"Kiitä Herraa, sieluni"

Juhlaseminaari Helsingin tuomiokirkossa 8. - 9.3.2008

Lauantai 8.3.2008

Klo 12.00 Yhdistyksen vuosikokous ja kahvit (Krypta)

Klo 14.00 Alustus: Toimittaja, teol.yo Maija Jalola ja pyydetty puheen-
vuorot

Tervehdykset

Musiikkiohjelma: Papas no Mamas -lauluhytye

Klo 18.00 Juhlailallinen Hotelli Helkassa (Helkan Keittiö, Pohjoinen
Rautatiekatu 23)

Sunnuntai 9.3.2008

Klo 10.00 Juhlamessu Tuomiokirkossa
Saarnaa Piispa Eero Huovinen

Kirkkokahvit Kryptassa

Seminaarin osallistumismaksu on 30 €.

Juhlailallisen (alkuruoka, pääruoka, jälkiruoka ja kahvi) hinta on 36 €.

Maksu yhdistyksen tilille 14.2.2008 mennessä: Nordea 206518-44857.

Ilmoittautuminen p. 041 528 4654 tai pirkko.poisuo@evl.fi.

Tilaisuuden järjestää Naisteologit r.y. – Kvinnliga Teologer r.f.

Opintomatka Unkariin

Pappisliitto järjestää opintomatkan Suomalais-ugrilaiseen pappeinkokoukseen Unkariin 10. - 15.6.2008. Varsinainen kokous pidetään 10. - 13.6. Révfülöpissä, joka on kirkon konferenssikeskus Balatonin järven pohjoisrannalla. Kokouksen teema on "Uskon äidinkieli". Kokouskielinä ovat suomi ja unkari. Hinta noin 530 euroa. Kokoukseen osallistuu noin 80 henkeä Suomen, Unkarin, Romanian

unkarilaisten, Viron ja Inkerin evankelis-luterilaisista kirkkoista. Kokouksen jälkeen osallistujat kutsutaan viikonlopuksi seurakuntiin. Opintomatkalle voi ilmoittautua sähköpostilla heli.meinola@akiliitot.fi tai (09) 1502 653.

Huom! Matkalle on mahdollista saada liiton matka-apuraha (350 €). Opintomatkalle voivat osallistua Pappisliiton kaikki jäsenet puolisoineen.

PAPPISLIITTO

Pappisliiton apurahaa haettavana 10.000 euroa

PAPPISLIITON HALLITUS julistaa neljännen kerran haettavaksi kaksi apurahaa liiton opinto- ja avustusrahosta, yhteismäärältään 10.000 euroa. Apurahat jaetaan joka toinen vuosi. Apurahan saajan tulee olla Pappisliiton työelämäjäsen.

Apurahojen myöntämisessä huomioidaan sekä tieteelliset että ammatilliset ulottuvuudet. Niillä voidaan tarvittaessa tukea myös sellaisia hankkeita, jotka liittyvät tai sivuavat liiton toimintaa.

Ensimmäinen apuraha myönnetään tieteellisen tutkimuksen tekemiseen (esim. lisensiaattityö, väitöskirjatyö) tai ammatillisen jatkotutkiminnon (esim. ylemmän pastoraalitutkiminnon tutkimus) suorittamiseen.

Toinen apuraha myönnetään sellaiseen hankkeeseen, joka edistää papin työtä ja seurakunnan tai kirkon toimintaa tuoden siihen uusia näkemyksiä ja työtapoja. Hankkeeseen ei lähtökohtaisesti tarvitse kuulua tieteellistä tai ammatillista tutkimusta. Painopiste on käytännön työn innovatiivisessa kehittämisessä.

Apurahoja haetaan myöntämisen vuoden toukokuun loppuun mennessä (31.5.2008). Hallitus päättää apurahojen myöntämisestä elokuussa 2008. Apurahojen käyttämisen tulee ajoittua enintään kolmen kalenterivuoden ajalle, myöntämisen vuosi mukaan luettuna (v. 2008 - 2010). Apurahan saajan tulee tehdä Pappisliiton hallitukselle vuosittainen selvitys apurahan käytöstä.

Apurahan hakemislomakkeita saa AKIn toimistosta ja Pappisliiton kotisivuilta (www.pappisliitto.fi). Lisätietoja antaa AKIn apulaistoiminnan johtaja Merja Laaksamo, puh. (09) 1502 466.

PAPPISLIITTO

TIMO SAARINEN/KUVAKOTIMAA

Vuoden Pappi 2008 -aikataulu

1. Pappisliiton hallitus asettaa Vuoden pappi 2008 valinnan kriteerit 29.1.2008.
2. Ehdokkaita voivat asettaa alaosastot, opiskelijajärjestöt ja liiton hallituksen sekä valtuuston jäsenet. Kirje asiasta lähtee alaosastoille ja opiskelijajärjestöille helmikuussa 2008.
3. Ehdotukset Vuoden papiksi tulee lähettää hallitukselle 11.4.2008 mennessä.
4. Vuoden pappi 2008 julkaistetaan Papiston päivien yhteydessä 14.10.2008.

AJANKOHTAISTA VERKOSSA

Akavan kirkolliset ammattiliitot AKI

www.akiliitot.fi

Opintomatka suomalais-ugrilaiseen pappeinkokoukseen Unkariin

Kenestä Vuoden pappi 2008?

Pappisliiton apurahat haettavana Jäsenedut (Tallink ja Silja Line, Suomen Retkeilymajajärjestö, Teboil)

Huomaathan, että AKIn ja perusliittojen (Suomen Kanttori-urkuriitto ja Suomen kirkon pappisliitto) sivut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden.

PETRI HAAPALAINEN/KUVAKOTIMAA

TUTKIMUS TYÖUUPUMUKSESTA

Hyvä pappi!

Koetko tai oletko kokenut työuupumusta? Oletko kokenut työssäsi väsymystä tai uupumusta, joka on haitannut jaksamistasi myös työn ulkopuolella? Mikä on auttanut sinua selviämään väsymyksesi tai uupumuksesi kanssa?

Teen Helsingin yliopistossa pro gradu -tutkielmaa papin väsymyksestä ja työuupumuksesta. Tutkimukseni käsittelee pappien kokemuksia työssä väsymisestä ja uupumisesta heidän omasta näkökulmastaan.

Mikäli haluat osallistua tutkimukseen, voit ilmoittautua haastateltavaksi tai kirjoittaa minulle kokemustasi. Kirjoitus- ja haastattelumateriaalit käsittelee luottamuksellisesti niin, ettei sinua tunnusteta tutkimus-

sessä. Voit lähettää kirjeesi tai yhteydenottopyyntösi joko sähköpostitse tai kirjeitse. Mikäli kirjoitat kirjeen, kerro kirjeessäsi sukupuolesi, ikäsi, työalasi ja kuinka kauan olet toiminut pappina.

Kiitos osallistumisesta tärkeän aiheen käsittelyyn!

ANTTI KILPI

antti.kilpi@helsinki.fi

Käytännöllisen teologian laitos
PL 33, 00014 Helsingin yliopisto
faksi (09) 191 23855

Ohjaajat: Markku Heikkilä, käytännöllisen teologian professori, työpuhelin (09) 191 23857. Johanna Lumijärvi, käytännöllisen teologian assistentti, työpuhelin (09) 191 22586.

Oppilaitostyöntekijöiden maailmankokous Tampereella

"Reflecting Light" Oppilaitostyöntekijöiden maailmankokous Tampereella 30.6. - 4.7. 2008 (The 3rd Global Conference of University and College Chaplains, Campus Ministers and Religious Professionals) www.tampere2008.fi.

Konferenssin päämääränä on lisätä monikulttuurista vuorovaikutusta ja ammattiosaamista oppilaitostyöntekijöiden keskuudessa, jotka omassa työssään edistävät opiskelijoiden ja henkilöstön kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä ylläpitävät edellytyksiä innovatiiviselle toiminnalle.

Konferenssin näkökulma on uskontojen, kulttuurien ja katsomusten kohtaaminen niin Suomessa kuin kansainvälisesti.

Aito uskonto- ja kulttuuridialogi pohdittavana

Konferenssissa pohditaan aitoa uskonto- ja kulttuuridialogia, sen edellytyksiä ja seurauksia. Koulutuksen ja tutkimuksen globalisoituessa eri uskontoja edustavat oppilaitostyöntekijät kulkevat uskonto- ja kulttuuridialogin eturintamassa ja voivat näin ollen jakaa sekä tutkimustietoon että oma-kohtaisiin kokemuksiin perustuvaa osaamistaan. Suomalaisesta näkökulmasta katsottuna tätä voidaan pitää konferenssin tärkeimpänä antina.

Vastaavasti suomalaiset isännät tulevat esittelemään laajasti suomalaista koulutusjärjestelmää, kirkon oppilaitostyötä, nuorten aikuisten projekteja sekä maassamme käytävää uskontodialogia monikulttuurisuushankkeineen.

Konferenssin järjestäjien pyrkimyksenä on myös rakentaa uskontojen ja kulttuurien välistä yhteyttä sekä edauttaa maltillisia ratkaisuja mahdollisissa ristiriitatilanteissa. Maailmankuvallisen selkeyden saaminen ajankohtaisista aatevirtauksista kuuluu konferenssin perussisältöön.

Konferenssin keskeisiä työskentelymuotoja ovat Key Note Speaker – lu-

dassa v. 2000 ja viimeisin Brisbanessa Australiassa v. 2004. Suomen konferenssissa on tarkoitus allekirjoittaa oppilaitostyöntekijöiden maailmanjärjestön (International Association of Chaplains in Higher Education) perustamisasiakirja.

Konferenssin työskentelykieli on englanti. Järjestäjinä toimivat Kirkon oppilaitostyöntekijät ry., Tampereen ev.lut. seurakuntayhtymä, Kirkkohallitus (Kasvatus ja nuorisotyö), sekä kansainvälinen johtoryhmä.

Konferenssin osallistumismaksu on koko ajalta 350 € (ilmoittautuminen 30.3.2008 mennessä), ja maaliskuun jälkeen 400 €. Päivähinta on 200 € (ilmoittautuminen 30.3.2008

mennessä) ja 230 € huhtikuun alusta lähtien. Päivähinta sisältää koko päivän ohjelman sekä materiaalikansion, ei kuitenkaan iltaohjelmaa. Ilmoittautuminen sähköisesti konferenssin sivuilla www.tampere2008.fi.

Konferenssi on tarkoitettu kaikille uskontodialogista, monikulttuurisuus- ja kansainvälisyyskysymyksistä tai maahanmuuttajatyöstä kiinnostuneille, näiden asioiden parissa työskenteleville tai opiskelijoille.

Tiedustelut ja yhteydenotot:

Peter Gustavson, järjestelytoimikunnan pj., yliopistopappi, peter.gustavson@evl.fi, p. 040 341 7296, www.turunseurakunnat.fi.

Risto Korhonen, paikallinen koordinaattori (Tre), yliopistopastori, risto.korhonen@uta.fi, p. 050 383 5391, www.tampereenseurakunnat.fi. ■

ennot (Uuden testamentin eksegetiikan professori Amy Jill Levine, Vanderbilt University USA ja Antiikin tutkimuksen professori Taneli Kukkonen, Jyväskylän yliopisto) sekä reflektointi- ja seminaariryhmät.

Konferenssikutsuja lähti myös ammatillisiin oppilaitoksiin

Konferenssiin odotetaan runsasta 300 osallistujaa, pääasiassa eri kristillisistä kirkkokunnista. Heistä huomattava osa edustaa paitsi omaa kirkko- tai uskontokuntaansa myös virallisena delegaattina kotipaikkansa yliopistoa. Suomen konferenssin yksi erityispiirre on ammatillisissa oppilaitoksissa työskentelevien kollegoiden kutsuminen mukaan maailmanlaajaan yhteistyöhön.

Vastaavia konferensseja on järjestetty neljän vuoden välein kahdesti aikaisemmin. Ensimmäinen Global Conference pidettiin Vancouverissa Kana-

Hymnos 2007 vuosikirja ilmestynyt

Hymnologian ja liturgiikan seuran vuosikirja Hymnos 2007 on ilmestynyt. Tällä kertaa sen nimeksi annettiin ”Kaikk’, kuin maa päälläns’ kantaa”. Nimi lainattiin ensimmäisenä suomennetusta Paul Gerhardtin virrestä; Gerhardtin syntymästä tuli 12.3.2007 kuluneeksi 400 vuotta.

Hymnos 2007 sisältää T. Ilmari Haapalaisen artikkelin virsikirjamme kahden kansantoisinnon mahdollisesta kantasävelmästä sekä esitelmät kahdesta seuran järjestämästä seminaarista.

Liturgiikan seminaariesitelmät käsittelevät jumalanpalvelusuudistustamme kirjoittajinaan Heikki Kotila, Sini Hulmi ja Timo Kiiskinen. Paul Gerhardt -seminaarin esitelmää puolestaan ovat kirjoittaneet Tauno Väinölä, Pentti Laasonen, Juhani Forsberg, Suvi-Päivi Koski, Osmo Vatanen ja Sakari Häkkinen.

Hymnos 2007 sisältää siis maittavan annoksen liturgiikan ja hymnologian tietoutta. Kirjasta on otettu vain 200 kappaleen painos, josta suuri osa on jo jaettu seuran jäsenille jäsenmaksua vastaan. Jäljelle jääneitä kappaleita voi tiedustella Sirkku-Liisa Niemeltä, puh. 050 336 6798 tai Reijo Pajamolta, puh. 040 773 8025.

Diakonian tutkimuksen päivä 2008:

Diakonian naiset ja miehet

Päivä järjestetään Helsingissä marraskuussa 2008. Ajankohta ja paikka tarkentuvat myöhemmin.

Alustukset ovat tervetulleita ilta-päivällä järjestettäviin työryhmiin. Lähetä alustuksesi aihe ja tiivistelmä 10.10.2008 mennessä osoitteeseen elina.juntunen@helsinki.fi. Lisätietoja www.dts.fi.

PAPPINA AJASSA

MA TI KE TO PE LA SU PAPISTON PÄIVÄT 14.-15.10.2008

Helsingin Messukeskuksessa 14. - 15.10.2008

PAPISTON PÄIVÄT JA 90-VUOTISJUHLA

Papiston päivät ovat valtakunnallisesti suurimmat papiston koulutus- ja neuvottelupäivät.

Alustava ohjelma:

Tiistai 14.10. Ohjelma alkaa musiikkituokiolla ja juhlamessulla Tempeliahkion kirkossa klo 10. Messun jälkeen on yhteiskuljetus Messukeskukseen, jossa Papiston päivät avataan klo 14. Avajaisten yhteydessä julkistetaan Vuoden Pappi ja jaetaan liiton apurahat. Ilta-päivään sijoittuu yhteinen ohjelma, jossa arvioidaan mennyttä. Pappisliiton 90-vuotisjuhlaa vietetään juhlaillallisen yhteydessä Messukeskuksen Talvipuutarhassa. Samassa paikassa järjestyvät myös juhlien jatkot.

Keskiviikko 15.10. Aamu alkaa rukouksella, jonka jälkeen katsomme, missä mennään tänä aikana henkisesti, hengellisesti ja teologisesti. Lounaan jälkeen seuraa kurkistus tulevaisuuteen. Klo 15 on lähtökahvien aika ja meidät lähetetään tahoillemme toimimaan pappina ajassa.

Tarkempi ohjelma sekä tietoa ilmoittautumisesta julkaistaan Cruxissa numero 2/2008. Päiville ilmoittaudutaan joko internetin kautta tai postitse. Ilmoittautuminen alkaa huhtikuussa.

Osallistumismaksut:

- työelämäjäsenet 200 €
- työelämän ulkopuolella olevat 90 €
- opiskelijat 25 €
- eläkeläiset 90 €

TULE MUKAAN JUHLIMAAN PAPPISLIITON 90-VUOTISTAIVALTA JA KOHTAAMAAN KOLLEGOITA!

Liian hyvä

TONI PUSSINEN

VS. KANTTORI, LAPPEENRANNAN SEURAKUN-
TAYHTYMÄ

URUT SOIVAT, kirkkokansa hiljentyy. Urut jat-
kavat soimistaan. Joku saattaa havaita otteita vir-
ren melodiasta siellä sun täällä improvisoidun
fantasian aikana. Pappi seisoo vaivaantuneen nä-
köisenä alttarin ääressä. Vieläkin urut soivat. Yhtäkkiä
urkuparvelta kuuluu inahdus – virren veisuu alkoi yl-
lättäen kuin kulman takaa. Turbosäestys hukuttaa lau-
lun kuitenkin kuulumattomiin, eikä seurakuntakaan ole
varma, missä kohtaa virttä mennään. Soitossa ei ollut
teknisessä mielessä mitään vikaa, kaikki toteutus oli tai-
teellisesti ehkä kuitenkin vähän liian hyvää. Mietin it-
sekseni, että tuollaiseenko minutkin koulutetaan?

Ei sentään. Yllä kuvattuun ei meitä Helsingissä kou-
lutettu. Meitä ei koulutettu soittamaan latteasti tai seu-
rakuntaa häiritsevästi, laulamaan vaimeasti eikä muu-
tenkaan sössimään jokaisessa mahdollisessa käänteessä.
Valmistumisen kynnyksellä voin olla tyytyväinen saa-
maani koulutukseen ja vielä ylpeä ja kiitollinenkin si-
tä.

”Toivottavasti sinusta ei tule koskaan liian hyvää, To-
ni.” Näillä sanoilla joku saatteli minut opiskelemaan
Helsinkiin viisi vuotta sitten. Hyväntahtoisella tote-
amuksella tarkoitettiin sitä, etten harhautuisi sellaiseen
kanttorikuntaan, joka on menettänyt suhteellisuudenta-
junta – jos sellainen on mahdollista. Olen opiskellessa
miettinyt, mitä tarkoittaa liian hyvä.

”Eikö sinusta tunnu Toni siltä, että kyllästyt kanttorin
työn haasteettomuuteen – etkö sinä ole siihen liian hy-
vä?” Ottamatta kantaa omaan hyvyiteeni sanon, että tä-
mä kysyjä oli tuolloin huolissaan juuri opiskelupaik-
kaansa miettivän nuoren miehen tulevaisuudesta. Lah-
jat menevät hänen mukaansa hukkaan urkuja päivät

pitkät soitellessa. Millainen
kuva kanttorin työstä hä-
nellä olikaan? Ilmeisesti
hän oli kuunnellut sunnun-
taisin surullisen kuuloista
jumalanpalvelusta hartaine
virrenveisuineen. Siinä oli
hänen koko kuvansa kant-
torin työstä – selvästikin ai-
van liian tylsää.

”Sinä olet tottunut siellä
Helsingissä liian hyvään”, sanottiin minulle, kun ihmet-
telin kotipuolessa, miksei vanhoille ja huonokuntoisille
uruille tehdä mitään. Helsinki on siis paikka, jossa totu-
taan liian hyvään, sen lisäksi, että perinteisesti siellä tula-
laan liian hyväksi. Toivon totisesti, että moinen asenne ei
enää kovin pitkään pääse valloilleen kehä III:n ulkopuo-
lella... On vähän surullista, jos se, että valmistuu Hel-
singistä sisältää edelleen negatiivisen latauksen.

MITÄ TARKOITTAA siis liian hyvä? Onko liian hy-
vä hän, joka keskittyy taiteeseen ja virsisäestys menee
turbon puolelle? Onko liian hyvä musiikin maisteri,
jonka pitkästä opiskelu-urasta todetaan työhaastattelus-
sa vain, että johdetaanko näin hyvillä arvosanoilla taval-
lista kirkkokuoroa? Entä hän, joka on tavalliseen seura-
kuntaan aivan liian hyvä? Onko liian hyvä hän, joka
valmistuu Helsingistä? Olenko minäkin kenties töitä
hakiessani liian hyvä? Odottakaa vaan, Helsingistäkin
valmistuu todella hyviä. Suosittelen. Ei se, että opiskelee
tee kenestäkään liian hyvää.

*Kirjoittaja on valmistunut musiikin maisteriksi vuoden
2008 alussa.*

Verkko ja kirkko nuorten aikuisten silmin

Miksi kirkon pitäisi käyttää väheneviä resurssejaan netissä puuhastelemiseen? Yksinkertainen vastaus on: koska tavalliset ihmiset viettävät yhä enemmän aikaansa tietokoneen ääressä ja luovat sen välityksellä yhteyksiä toisiin ihmisiin ja yhteisöihin.

KIRKON UDESSA strategia-luonnoksessa vuoteen 2015, *Meidän kirkko – Osallisuuden yhteisö*, asetetaan tavoitteeksi jokaisen kirkon jäsenen kohtaaminen laadukkaasti viisi kertaa vuodessa. Strategiassa kannetaan erityistä huolta nuorten aikuisten jäsenyyden vahvistamisesta. Jotta näissä tavoitteissa voidaan onnistua, kirkon täytyy yhä enemmän panostaa verkossa tapahtuvaan toimintaan.

Verkon monet käyttötarkoitukset

Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2007 alussa nettiä käytti 15 - 74-vuotiaista jopa 79 prosenttia, nuorista aikuisista lähes kaikki. Ihmiset käyttävät nettiä kaikkein eniten viestimiseen, esimerkiksi sähköpostin lukemiseen ja keskusteluun erilaisilla keskustelupalstoilla, chateissa ja verkkoyhteisöissä, sekä tiedon hankkimiseen. Edellä mainittuihin tarkoituksiin nettiä käyttää yhdeksän kymmenestä surffailijasta. Muita tapoja hyödyntää netin tarjoamia mahdollisuuksia ovat musiikin tai ohjelmien lataaminen, työn etsiminen, ostokset, pankkiasioiden hoito, opiskelu, blogien lukeminen, pelien pelaaminen, radion tai tv:n seuraami-

OLEMME VÄLILLÄ VÄHÄN HUONOJA "BAMLAAMAAN"

nuorille, eikä tällakaan kaveri vedä yleisöjä.

Itse asia on kuitenkin tärkeä, kipeäkin.

Useimmat suojaavat sisintään

rakentamalla erilaisia rooleja.

Usko antaa voimaa kasvaa ja

rohkeutta olla oma itsesi. Eikä sitä kivuliasta

kasvua tarvitse käydä läpi yksin. Kerro

meille, miten näistä asioista tulisi

jutella juuri sinun kanssasi. Kehitys-

keskustelua käydään osoitteessa

[UskoTouluRakkausfi](#)

nen. Netin kautta ihmiset pystyvät sekä hoitamaan sosiaalisia suhteitaan ja arkisia askareitaan että hankkimaan tietoa ja elämyksiä.

Varsinkin nuorten ja nuorten aikuisten keskuudessa ovat viime aikoina tulleet suosituiksi erilaiset sosiaali-

set virtuaaliyhteisöt. Niissä käyttäjät ovat voineet luoda itsestään joko täysin kuvitteellisen henkilön tai esiintyä omana itsenään ja kommunikoida toisten käyttäjien kanssa. Facebook on tällaisista yhteisöistä juuri nyt suosituin: sillä on 58 miljoonaa aktiivikäyt-

täjää ympäri maailmaa ja suomalaisia käyttäjiä yli 300.000. Aikaa Facebookissa käytetään keskimäärin 20 minuuttia päivässä – mikä on pitkä aika. Näissä palveluissa voisivat kirkot ja seurakunnat olla huomattavasti näkyvämmiin esillä. Yhteisöpalvelut tarjoavat hyvin mahdollisuuksia esimerkiksi ryhmien perustamiseen, kuva- ja äänimateriaalin jakamiseen tai keskustelun käymiseen erilaisten kohderyhmien kanssa.

Kirkon yhteinen verkkopalvelu evl.fi

Kirkon nykyinen evl.fi-kansalaisportaali on verrattain ahkerassa käytössä. Sivuilla käy päivittäin 6.500 ja esimerkiksi viime joulukuun aikana kaiken kaikkiaan 80.000 eri kävijää. Tyypillinen käyttäjä vierailee sivuilla harvakseltaan, mutta käynneillä on hänelle merkitystä. Sivuilla olevia tekstejä luetaan ja kuvien äärelle pysähdytään pohdiskelemaan. Netissä olevaa virsikirjaakin käytetään keskimäärin 450 kertaa päivässä. Kyselyjen mukaan käyttäjät ovat tyytyväisiä sivujen sisältämään antiin. Näistä myönteisistä seikoista huolimatta sivuilla on myös omat heikkoutensa: käyttäjät ovat niitä, joita kirkko muutenkin tavoittaa perinteisen toimintansa kautta. Aktiivinen käyttäjäryhmä ovat myös kirkon omat työntekijät.

Evl.fi-sivut eivät nykyisessä muodossaan tunnu juuri kiinnostavan nuoria aikuisia: erityisesti nuoret miehet loistavat poissaolollaan. Voisiko evl.fi-sivujen yksi ongelma piillä siinä, että sivuilla uskonnollisia kysymyksiä lähestytään ennen kaikkea erilaisten perheroilien ja elämänkaaren kautta? Tutkimukset osoittavat, että ihmiset ovat yhä haluttomampia määrittelemään oman identiteettinsä tällä tavalla. Autenttisuuden pyrkivä ihminen lähestyy uskonnollisia ja hengellisiä kysymyksiä ennen kaikkea kokevana yksilönä, omasta sisäisestä kokemusmaailmastaan eikä vanhemman, iso-

vanhemman, puolison tai sinkun rooleista käsin. Tämä hyvin yksilökeskeinen näkökulma tulisi huomioida kirkon sivuilla paremmin. Yksilökeskeisyyttä ei kuitenkaan tule sekoittaa itsekeskeisyyteen saati itsekkyyteen.

Evl.fi-sivuja ei ole puutteista huolimatta mielekäästä lähteä radikaalisti uudistamaan. Sivut ovat löytäneet tietyn käyttäjäkunnan, jonka tarpeita palvellaan hyvin. Sivujen ensisijainen tehtävä on toimia kirkon yhteisenä informaatiopankkina ja ohjata käyttäjää eteenpäin eri seurakuntien ja järjestöjen tuottaman materiaalin äärelle.

Portaalin haasteena on kuitenkin vuorovaikutteisuuden puuttuminen. Internetin käyttö on muuttunut yhä enemmän interaktiivisuuden suuntaan, pois yksisuuntaisesta tiedon välittämisestä. Nykyisellään evl.fi-palvelu ei tarjoa käyttäjälle juurikaan mahdollisuuksia osallistumiseen tai oman jälkensä jättämiseen. Se tarvitsee rinnalleen palveluja, joissa käyttäjä voi itse työstää hengellisyytään yhteydessä kirkkoon ja paikallisseurakuntaan. Kirkon näkökulmasta kyse on uudesta ympäristöstä ja tavasta tehdä hengellistä työtä.

Hengellinen elämä verkossa

Kirkkohallituksen *Hengellinen elämä verkossa* -hankkeen tarkoituksena on paikata tätä puutetta siirtämällä kirkon työtä vaihteittain verkkoon. Ensimmäisessä vaiheessa tavoitteena on avata nuorille aikuisille oma valtakunnallinen verkkoportaali. Toteutessaan palvelu tuo käyttäjälle mahdollisuuden keskustella elämään ja uskoon liittyvistä teemoista virtuaalisesti, väljän tavoittaa kirkon työntekijä keskustelua varten sekä antaa välineitä oman identiteetin ja ajattelun työstämiseen.

Lisäksi verkossa voisi olla mahdollista esimerkiksi käydä rippikoulua, osallistua pienryhmiin, valmistella jumalanpalvelusta ja kirkollisia toimituksia ja vaikkapa löytää uusia tapoja

diakoniatyöhön.

Virtuaalinen kirkko tai seurakunta voi olla monessa elämäntilanteessa helppo ja houkutteleva tapa ottaa yhteyttä omaan seurakuntaan tai kirkon työntekijään – etenkin kun kirkon kynnyksen fyysinen ylittäminen tuntuu monesta hyvin työläältä.

Voisiko kirkko tulevaisuudessa todella tarjota sellaisen foorumin, jossa voi puhua uskosta ja uskonnollisuudesta, arvoista ja elämän perustavista kysymyksistä laadukkaasti, järkevästi ja turvallisesti? Foorumin, joka kutsuu käyttäjäkseen nimenomaan niitä kohderyhmiä, joita ei tavoiteta kirkon perinteisten toimintamuotojen kautta. Verkossa syntynyt kontakti voi rakentaa yhteyttä kirkon ja vieraantuneeman seurakunnan jäsenen välille ja rohkaista myös muuhun kohtaamiseen.

Toiminnan siirtäminen verkkoon haastaa ajattelutapoja

Toiminnan siirtäminen verkkoon myös haastaa kirkossa vallitsevia ajattelutapoja, esimerkiksi paikallisuuteen perustuvan seurakuntarakenteen. Net-tiyhteisöt voivat rakentua ihmisistä, jotka asuvat parhaimmillaan ympäri maailmaa. Kirkkohallituksen hankkeessa tämä seikka on pyritty huomiomaan myös työntekijäresurssien näkökulmasta. Elävää, vetovoimaista verkkopalvelua ei voida pyörittää vain pienissä yksiköissä, vaan se on rakennettava yhteistyössä ja useamman seurakunnan yhteisvoimin; ainoastaan näin hankkeessa voidaan onnistua. Tekniset ja muut tarvittavat puitteet voidaan luoda Kirkkohallituksessa, mutta palvelussa toimivien työntekijöiden pitää löytyä muualta.

Toinen ilmeinen haaste liittyy netin keskustelukulttuuriin. On varsin tyypillistä, että uskonnollinen keskustelu verkossa ajautuu ääripäiden temmelyskentäksi. Keskustelun sisältö on ei-päs - juupas -jankkaamista, johon harvalla on halua taikka tarvetta mennä

mukaan. Juuri tämän vuoksi olisi tärkeää, että kirkko näyttäisi esimerkkiä laadukkaan, yksilöä ja vakaumusta kunnioittavan keskusteluympäristön tarjoajana. Seurakuntien työntekijöiden ja vapaaehtoisten palstapäivystäjien läsnäololla ja kommentilla voi jo pitkälti muokata sitä kuvaa, joka kävijälle sivustosta ja sen kulttuurista muodostuu.

Työntekijä ei kuitenkaan verkkopalvelussa voi asettua muiden käyttäjien yläpuolelle, vaan verkko on luonteeltaan tasa-arvoistava media, jossa hierarkia syntyy sosiaalisten taitojen ja aktiivisuuden perusteella, ei arvoni millä ja asemalla. Uskallammeko lähteä tasa-arvoisesti keskustelemaan ihmisten kanssa heille tärkeistä uskonnollisista kysymyksistään? Uskallammeko tuoda esille ja hyväksyä suomalaisen uskonnollisuuden ja kristillisyyden kirjon koko värikkydessään?

Case: Usko toivo rakkaus (UTR)

Marraskuun lopulla Helsingin seurakuntayhtymä aloitti mittavan kolmi-vuotisen kampanjan, jonka kohderyhmänä ovat erityisesti nuoret aikuiset. Kampanjan tavoitteena on tuoda esille kristillisen uskon keskeiset käsitteet *usko, toivo ja rakkaus* tuoreella ja kiinnostavalla tavalla. Kampanjan ensimmäisessä vaiheessa pyrittiin herättämään keskustelua ja saamaan nuoret aikuiset kiinnostumaan uskoon ja uskontoon liittyvistä teemoista. Kirkon puolelta yhtenä keskustelun avauksena toimi mainostuoto PHS:n suunnittelema raflaava mainoskampanja, joka näkyi muun muassa TV:ssä ja monessa lehdessä, kuten Helsingin Sanomien Nyt-liitteessä (mainoksia nähtävillä uskotoivorakkaus.fi -sivuilla).

Perustellusti voi sanoa, että tavoitteessa herättää huomioita onnistuttiin jopa kiitettävällä tavalla. Tehdyn mediaseurannan perusteella kirkon sama huomio eri medioissa kasvoi mai-

noskampanjan ansiosta nelinkertaiseksi. Yksittäisistä mainoksista eniten huomiota herätti homoseksuaalisuutta rohkeasti käsittelevä *what would Jesus do?* -juliste. Kaikki arviot mainoskampanjasta eivät tietenkään olleet ylistäviä: kirkko oli sortunut monen mielestä mauttomuuteen, joidenkin mielestä jopa osoittanut täydellistä piittaamattomuutta itse uskoa kohtaan. Saadusta monipuolisesta kritiikistä voi kuitenkin olla tyytyväinen, sillä englanninkieliset sanonnat muistuttavat *all publicity is good publicity* sekä *out of sight, out of mind* – jo julkisuudessa näkyminen sinänsä muistuttaa kirkon olemassaolosta ja arvokkaasta työstä.

Pelkkä huomion herättäminen ei kuitenkaan yksin kanna kovin pitkälle, jos tarkoituksena on luoda vuorovaikutusta ja aito suhde kirkon ja siihen kriittisestikin suhtautuvien nuorten aikuisten välille. Kampanjan suunnittelussa lähdettiin liikkeelle siitä realiteetista, ettei kohderyhmää ole aivan helppoa saada mukaan kirkon perinteiseen kokoavaan toimintaan. Tälläkin hetkellä nuorten aikuisten ikäryhmässä aktiiviseurakuntalaisia on kiistatta vain vähän. Helsingin seurakuntayhtymässä tultiin siihen tulokseen, että paras keino silloittaa kirkon ja nuoren aikuisten välistä kuilua on keskittyä vahvuuksiin sekä aktiivisesti jalkautua verkkoon. Vahvuuksiksi arvioitiin kristilliset juhlapyhät joulu ja pääsiäinen, joihin kampanjan markkinointi keskitetään; perinteisesti kirkon korkea kynnys ylittyy helpoiten joulunpyhien tienoilla.

Nuoria aikuisia houkuteltiin nettisivuille keskustelemaan

Esillä olleissa mainoksissa nuoria aikuisia kehoitettiin tulemaan kampanjaa varten räätälöidyille nettisivuille sekä osallistumaan siellä käytävään keskusteluun uskonnosta, sen merkityksestä tai merkityksettömyydestä. Mitään muutakaan keskustelunaihet-

ta ei pyritty lähtökohtaisesti sulkemaan pois, vaan ideana oli katsoa, mitkä teemat nousevat spontaanisti esille. UTR-sivujen markkinoinnissa hyödynnettiin myös Facebookia, ja kampanjaa varten luotuun ryhmään liittyi yli kolmesataa Facebookin käyttäjää.

Kirkon esittämään kutsuun vastattiin: tähän mennessä UTR-sivuilla on käynyt liki 30.000 eri kävijää, jotka ovat viettäneet sivuilla keskimäärin kahdeksan minuuttia. Kahdeksan minuutin visiittiiä voi pitää pitkänä aikana. Innostuneimmilla kävijöillä on mahdollisuus itse tuottaa sisältöjä sivuille, esimerkiksi oman teesin voi halutessaan naulata virtuaaliseen Helsingin Johanneksen kirkon oveen. Tämä aktiivinen osallistuminen vaatii sivuille rekisteröitymistä. Rekisteröityjä käyttäjiäkin on tällä hetkellä yli tuhat.

Jotta nettisivuilla todella syntyisi vuorovaikutusta, myös työntekijöiden on oltava sivuilla aktiivisesti läsnä. UTR-sivuilla käydään keskustelua lähes sadan eri otsikon alla, ja seurakunnan työntekijöille voi esittää omia näkemyksiään kysymys - vastaus -pals-tan välityksellä. Reaaliaikaisessa chattissä niin sanotut chattipapit päivystävät vuorollaan ja osallistuvat yhtenä muiden joukossa keskusteluun. Näiden toimintojen lisäksi sivut vaativat moderointia eli valvontaa, ja jonkun on pidettävä kokonaisuus hyppysis-sään. Kaiken kaikkiaan sivujen ylläpitämiseen on aktiivisesti osallistunut kolmisenkymmentä työntekijää.

Sivujen jatkoon kannalta juuri resurssihin liittyvät kysymykset nousevat keskeisiksi. Mittava jalkautuminen merkitsee mittavaa panostusta työntekijöiltä. Työntekijöiden jaksamisen kannalta on tärkeää, että verkossa tapahtuvaa työtä ei tehdä oman toimen ohella. Työpanosta tarvitaan myös sivujen uudistamiseen, sillä tänä dynaamisuutta korostavana aikana asiat vanhenevat nopeasti. Uusia sisäl-

töjä ja niiden toteuttamista täytyy siten miettiä jatkuvasti. Tärkeää on luoda toimivat pohjat, joiden varaan voidaan rakentaa tarpeen mukaan uutta. Verkkosivustoja on loputtomiin – erottumisen vuoksi on tärkeää, että sekä sivujen idea ja toimivuus että sen markkinointi on suunniteltu asiantuntevin voimin ja toteutettu riittävillä resursseilla.

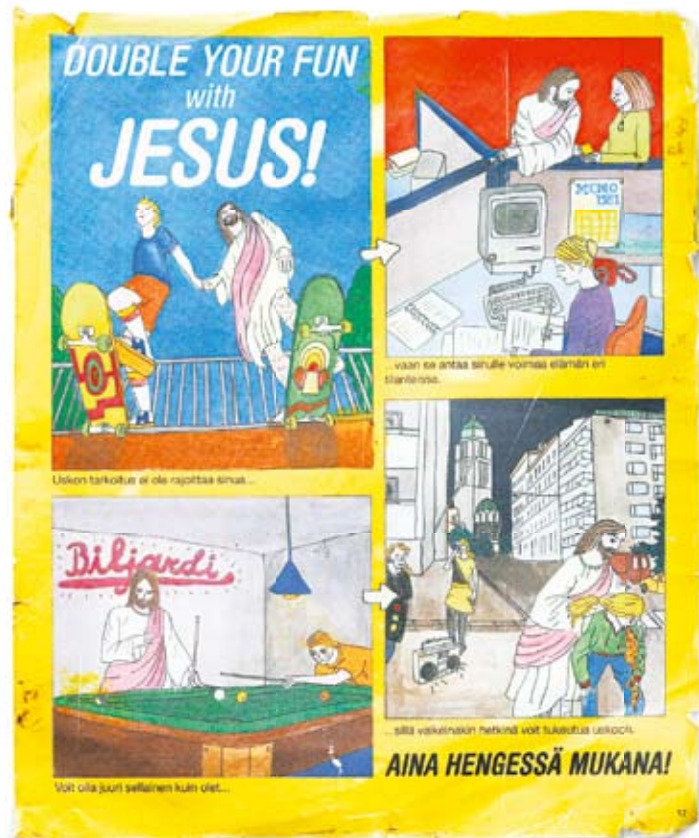
Case: Suurella Sydämellä

Tampereen *Suurella sydämellä* -diakonisen vapaaehtoistyön verkkopalvelu on hyvä esimerkki verkon innovatiivisesta hyödyntämisestä seurakuntatyössä. Verkkopalvelun kautta pyritään saattamaan yhteen vapaaehtoiset auttajat ja avun tarvitsijat. Työstä vastuun kantavat koordinaattorit keräävät tiedot mahdollisista työpaikoista Tampereen alueen seurakunnista. Työpaikoista laaditaan esittelyteksti verkkoon, mistä vapaaehtoiset poimivat ne itsenäisesti sekä ilmoittautuvat verkossa. Ilmoittautumisesta lähtee automaattinen sähköposti yhteyshenkilölle, joka sopii työtehtävästä suoraan vapaaehtoisen kanssa.

Vapaaehtoiset löytävät mukaan toimitaan pääosin verkkopalvelun kautta. Kaikki vapaaehtoiset kuitenkin tavataan henkilökohtaisesti ennen tehtäviin ohjaamista. Verkkopalvelussa on tällä hetkellä yli 400 rekisteröitynyttä vapaaehtoista. Nuoremmat sukupolvet ovat lähteneet hyvin mukaan vapaaehtoistyöhön uuden työkalun myötä.

Tulevaisuuden tavoitteena on, että vapaaehtoisuutta voidaan tarkastella myös vapaaehtoisten omien toiveiden kautta ja tarjota heille mahdollisuus valita itselleen sopivia ja kiinnostavia vapaaehtoistehtäviä. ■

HENNA HAUTA-AHO
projektsihteeri, Kirkkohallitus,
SANNA-MAARIA TORNIVAARA
projektsihteeri, Kirkkopalvelut,
MARKUS KARTANO
oppilaitospastori, Helsingin srky
JUHA PETTERSON
nuorten aikuisten pappi, Helsingin srky

"KATU-USKOTTAVA" PUHE NUOREMMALLE VÄLLE
EI IRTOA MEILTÄ IHAN PAKOTTOMASTI, alati
muuttuvissa tyyleissä kun on vähän haastavaa pysyä "megessä". Asia ei kuitenkaan ole vanhentunut. Usko antaa toivoa elämän kaikissa käänteissä. Usko ei edellytä tietynlaista elämäntapaa, vaan se elää arjessa

mukana maailman muuttuessa. Olisimmekin iloisia, jos ottaisit kantaa uskonasioihin ja siihen, miten niitä tulisi kirkonkin nykyään hoitaa. Loppupeleissä kun kirkko on yhtä kuin seurakuntansa, jonka osa olet sinä. Ota kantaa osoitteessa UskoTouluPakkaus.fi

Mitä yksittäinen seurakunta voi tehdä verkkopalveluiden kehittämiseksi?

- Verkkopalveluita voi kehittää yhteistyössä lähiseudun seurakuntien kesken.
- Lehti-ilmoittelua voidaan vähentää ja säästyneillä varoilla palkata esimerkiksi verkkotiedottajia.
- Seurakunnan työntekijöitä voidaan kouluttaa tekemään osa työajastaan verkossa.
- Vapaaehtoisuus kannattaa hyödyntää. Monella seurakuntalaisella on paljon osaamista verkkoasioissa.

MATTI KARPPINEN/KUVAKOTIMAA

Jaana Haapala ja Tommi Laiho mainostoimisto PHS:stä ovat Usko, toivo, rakkaus -kampanjan suunnittelijat.

Kirkko on luutunut esihistoriallinen laitos

ULLA SAVONEN

KAPPALAINEN, ESPOON TUOMIO-KIRKKOSEURAKUNTA

Voiko kirkko mainostaa itseään? Miltä kirkko näyttää mediassa? Miten kirkko kohtaa mediamaailmassa elävät nuoret aikuiset?

Näitä kysymyksiä kysytään Helsingin seurakuntien viime syksynä aloittamassa mainoskampanjassa. Usko, toi-

vo, rakkaus on kolmivuotinen kampanja, jonka kohderyhmänä ovat kirkosta vieraantuneet nuoret aikuiset.

– Ryhtyessämme tekemään Usko, toivo, rakkaus -kampanjaa meillä tekijöillä oli hyvin erilaisia mielikuvia kirkosta. Mielikuvat olivat paljolti samanlaisia kuin kohderyhmällämme pääkaupunkiseudun alle 35-vuotiailla nuorilla aikuisilla. Kirkko oli toisille vieras ja etäinen, toisille läheinen, kertovat kampanjaa suunnittelevat Jaana Haapala ja Tommi Laiho PHS mainostoimistosta.

Kirkko nuorten aikuisten silmin

Mainoskampanjan tekijät jalkautuivat helsinkiläisten nuorten aikuisten pariin selvittämään, mitä tämän päivän nuoret aikuiset ajattelevat kirkosta. Alle 35-vuotiaat, kirkosta vieraantuneet nuoret aikuiset pitivät kirkkoa itselleen etäisenä. Kirkko on esihistoriallinen, luutunut, ylhäältä alaspäin toimiva äärihierarkkinen laitos. Kirkon sanoma ei myöskään ole ymmärrettävää. Kirkko ei puhu samaa kieltä heidän kanssaan eikä kuuntele heidän

elämäkysymyksiään. Nuoret aikuiset kokivat kirkon sanoman moralisoivana, tuomitsevana, ylhäältä päin tulevana saarnaamisena. Monelle viimeisimmät kokemukset kirkosta olivat heidän omat rippikoulukokemuksensa. Rippikoulussa oli ollut hauskaa, kertoivat kampanjan tekijät.

– Kirkko tuntuu kadottaneen auktoriteettiasemansa tämän päivän nuorten aikuisten elämässä. Näin on käynyt myös monille muille instituutioille, joilla aiemmassa yhteisöllisessä elämänmuodossamme vielä oli itsestään selvä asema kuten poliisilla.

– Toisaalta kirkon sanomaa tunnettiin vain vähän. Nuorten aikuisten maailmassa kirkko näyttäytyi lähinnä median esillä pitäminä ongelmallisina naispappeus- ja homoliittokysymyksiinä, toteaa Jaana Haapala.

Rehellisyys lähtökohtana

– Lähdimme rakentamaan kampanjaa näiden mielikuvien pohjalta, rehellisyydestä. Meidän oli myönnettävä, että kirkolla on kommunikaatio-ongelma, nuoret aikuiset ja kirkko eivät

kohtaa toisiaan. Tässä on yksi syy, miksi nuoret aikuiset eroavat kirkosta yhä enenevässä määrin.

– Media on nykypäivän tori, jossa ihmiset ovat. Paavali sanoo Raamatussa, että menkää toreille julistamaan evankeliumia. Kirkon pitää olla siellä, missä ihmiset ovat. Paavalin aikaan he olivat toreilla, nykyisin mediassa. Kirkon on vietävä evankeliumia sinne, missä ihmiset ovat. Ensimmäinen on kuitenkin kuunneltava ihmisten kysymyksiä, sanoo Jaana Haapala.

Kirkolla on mainostoimiston suunnittelutiimin mukaan kova sanoma, jolla on valtavat mahdollisuudet tavoittaa ihmiset nykyaikana. Tämän päivän ihmiselle se on vain kerrottava uusilla tavoilla. Kirkolla on vastauksia ihmisten kysymyksiin, ja se voi olla heidän rinnallaan kysymässä niitä. Esimerkiksi Jokelan koulusurmasta nähtiin, miten kirkko oli positiivisella tavalla ihmisten rinnalla. Kirkko on myös diakoniatyössä ihmisten rinnalla auttamassa ja kysymässä vaikeita kysymyksiä.

– Hämmästyimme itsekkin sitä, miten paljon kirkko tekee ja miten vähän siitä tiedetään. Kirkon olisi mainostettava itseään samalla tavalla kuin muutkin instituutiot tekevät tänä päivänä. Nuoret aikuiset suhtautuvat mainontaan myönteisesti, sitä kautta he saavat tietoa. Mainontaan menevä raha on kuitenkin niin pieni kirkon budjetissa, toteaa Tommi Laiho.

Ensin usko

– Usko, toivo, rakkaus -kampanjassa käytetään uudenlaisia tapoja puhua uskosta, mutta kirkon ydinsanoma on sama: Jeesus on rakkaus ja toivo. Tämä rakkaus koskee kaikki ihmisiä. Se ei ole vain joillekin hyville tarkoitettua korvamerkittyä rakkautta.

– Kampanjalla, jonka kohderyhmäksi on valittu nuoret aikuiset, ei voi miellyttää kaikkia. Kirkon vanhemmat ja aktiivijäsenet ovat närkästyneet

siitä, että eivät kuule kirkon sanomaa omalla kielellään. Syntiiä ei sanota synniksi eikä uskontunnustusta ole. Keskustelun herättäminen on yksi kampanjan tavoitteista. Siinä olemme mielestämme onnistuneet. Olemme saaneet paljon palautetta ja keskustelua aikaan muun muassa internetin keskustelupalstoilla. Toivottavasti tämä on päänavaus todelliselle keskustelulle kirkosta, sillä sitä nyt tarvitaan, sanoo Jaana Haapala.

– Haluamme kampanjalla kertoa nuorille aikuisille, että kirkko välittää ja on valmis kuuntelemaan. Nähtäväksi jää, miten kirkko vastaa siitä kiinnostuville nuorille aikuisille. Kirkon ja nuorten aikuisten kohtaaminen on kampanjan perimmäinen tavoite.

Seuraavan kampanjan aiheena voisi olla kertoa kirkollisten toimitusten sisällöstä, siitä mitä kaste, häät ja hautajaiset merkitsevät ja mikä on kirkollisten juhlapyhien sisältö, ideoi Tommi Laiho.

Ensimmäisen usko-osion jälkeen Usko, toivo, rakkaus -kampanja jatkuu pääsiäisen aikoihin toivolla. ■

– Kirkko tuntuu kadottaneen auktoriteettiasemansa tämän päivän nuorten aikuisten elämässä, huomauttaa Jaana Haapala.

– Hämmästyimme itsekkin sitä, miten paljon kirkko tekee ja miten vähän siitä tiedetään, sanoo Tommi Laiho.

JUKKA GRANSTRÖM/KIVAKOTIIMAA

Ei-kirkollisesta työstä huolimatta kirkko ei ole Pesoselle vieras. Varsinainen kenttätyö on tullut vuosien mittaan tutuksi kahden veljen kautta.

Kirkon uusi viestintäjohtaja aloittaa työnsä

JUHANA UNKURI
TOIMITTAJA, HELSINKI

Tuomo Pesonen valittiin viime vuoden lopulla Suomen luterilaisen kirkon uudeksi viestintäjohtajaksi. Pesosesta kirkko saa eturiviinsä kokeneen viestinnän ammattilaisen, jonka aiemmat asemapaikat ovat vaihdelleet Kouvolasta Pekingiin.

TUOMO PESONEN aloittaa työnsä kirkon viestintäjohtajana huhtikuun alussa. Pesonen on tehnyt pitkän työuran ”maallisen” viestinnän parissa. Mikä sai hänet hakemaan kirkon viestintäjohtajan virkaa?

– Monilla toimittajilla on tarve katella tiedotuspäällikön ja viestintäjohtajan hommia eri firmoista ja laitoksista, kun tietty määrä toimittajavuosia on takana. Kynnys hakea kirkkoon

töihin oli matala. Koen sen instituutiona hyvin mielekkäänä ja turvallisena viestinnän johtamisen kannalta. En ole vastuussa osakkeenomistajille. Kirkko on firma, jonka tuote on aika monessa liemessä jo koeteltu, Pesonen määrittelee.

– Ja oli paikan hakemiseen tässä vaiheessa fyysinenkin syy. Tässä iässä jaksaa aloittaa vielä kokonaan uutta, 47-vuotias filosofian maisteri toteaa.

Pesonen työskentelee vielä jonkin

aikaa Ylen Moskovon pääkirjeenvaihtajana. Takana on yli 25 vuotta työuraa erilaisissa viestintätehtävissä. Aiemmin Pesonen on toiminut muun muassa lehdistöneuvoksena Suomen Moskovon suurlähetystössä, Ylen Aasian kirjeenvaihtajana Pekingissä, BBC:n suomenkielisen toimituksen radiotoimittajana Lontoossa sekä lehtimiehenä Kouvolan Sanomissa ja Etelä-Saimaassa.

Viestintäjohtajan tehtävänä on johtaa kirkon tiedotuskeskuksen toimintaa ja kehittää kirkon viestintää. Ingmar Lindqvistin eläkkeelle jäämisen myötä avoimeksi jäänyt paikka kiinnosti monia. Viimeksi, vuonna 1998, hakijoita oli 15. Nyt heitä oli 29. Pesonen ei usko kiinnostuksen kasvun selittyvän työmarkkinatilanteella.

– Vaikka kirkko on ollut esillä kriisinpoikasten ja joskus vähän vakavampienkin kriisien takia, kirkon profiili on kaikesta huolimatta noussut. Se on instituutiona mielenkiintoinen. Luulen, että moni tätä tehtävää hakenut koki työnsä äärettömän haastavana ja kiinnostavana.

Kirkon vahvuudet esiin entistä paremmin

Ei-kirkollisesta työurasta huolimatta kirkko ei ole Pesoselle vieras. Varsinainen kenttätö on tullut vuosien mittaan tutuksi kahden veljen kautta. Toinen heistä toimii sotilaspappina, toinen perheneuvojana. Tuomo Pesoselle itselleenkin kirkon perussanoma on ollut aina tärkeä.

– Kirkko on ollut itsestään selvä asia. Totta kai tähän ikään mennessä on tullut tilanteita, jolloin on kyseenalaistanut vaikkapa joidenkin hengellisten auktoriteettien esittämiä näkemyksiä. Mutta esimerkiksi kirkosta eroamista en ole koskaan harkinnut. Kirkon perusviestin suhteen en ole koskaan osaltani vielä edessäpäin, Pesonen naurahtaa.

Koska Pesonen aloittaa uudessa

työssään vasta huhtikuussa, hän ei ymmärrettävästi halua vielä tehdä suuria linjanvetoja. Ensin on tutustuttava uusiin työtovereihin ja mietittävä asioita myös yhdessä. Yleistasolla hän on kuitenkin valmis pohtimaan kirkon viestinnän ajankohtaisia kysymyksiä. Pesonen toteaa, että on haasteellista saada kirkon viesti perille luontevimmalla mahdollisella tavalla.

– Kirkon myönteisiä vahvuuksia on epäilemättä tuotu esiin tähänkin saakka. Mutta ehkä voisi vielä enemmän ottaa esille, minkälainen valtava palvelulaitos kirkko on. Tiedostavatko ihmiset kuinka laveaa kirkon työ on? Esimerkiksi diakoniatyötä ja perheasianneuvontaa ei välttämättä ensimmäisenä mielletä kirkon työksi. Meillä on paljon todellista konkretiaa, mikä ei ole koskaan liikaa esillä. Mutta asiat täytyy tuoda esiin tyylikkäästi. Ei kirkko ole mikään K-kauppa, joka markkinoi tarjouksiaan.

Usein mediassa kielteiset asiat herättävät kysymyksiä ja pääsevät myönteisiä asioita paremmin läpi.

– Siinä mielessä kirkko on aivan samassa asemassa kuin muutkin tahot. Mutta kyllä myönteinen asiakin noteerataan, jos siinä on substanssia ja perusteita ja asia esitetään oikein. Luotan suomalaisten tiedotusvälineiden ammattitaitoon. Vaikka tietenkin päätömittajilla ja muillakin toimittajilla on myös omat mieltymyksensä, Pesonen pohtii.

Rakkauden ja armon sanoma

Kirkosta eroamisen suhteen Pesonen pitää tilannetta haasteellisena.

– Nykyään kirkosta eroaminen on äärimmäisen helppoa. Se onnistuu vaikkapa netissä parilla klikkauksella. Kyllä tuo pistää vähän miettimään. Ihmiset eivät välttämättä tarkasti mieti millaisesta yhteisöstä ovat eroamassa. Kirkko ei ole vain instanssi, jolle maksetaan x määrä rahaa. Kysymys on jostain paljon suuremmasta. Kirkosta

eroava ei ole välttämättä tiedostanut sen arvoa, Pesonen miettii.

– Ihmisten uskonnollisista perustarpeista kertoo esimerkiksi se, että mahdollisuutta tulla haudatuksi uskonnotomien hautausmaille on hyödynnetty äärimmäisen vähän. Aktiivisesti kirkossa käyvien lisäksi eri-ikäiset seuraavat jumalanpalveluksia radiosta ja teeveestä. Ja kuinka moni lukeekaan seurakuntalehtiä. Törmään jatkuvasti Helsingissä ihmisiin, jotka siteeraavat paikallista Kirkko ja kaupunki -lehteä. Enkä nyt puhu varsinaisista seurakunta-aktiiveista, vaan esimerkiksi monista kollegoista.

Myös toimintaympäristöissä on eroja. Maaseudulla kirkkokin korostuu eri tavalla.

– Suuremmissa taajamissa on enemmän monikulttuurisuutta ja kansainvälisyyttä. Suomessa tämä on vielä verraten pientä, muita kuitenkin kaupunkikuvassa on monia ääniä. Ehkä ne lyövät läpi paremmin kuin kirkon ääni. Toisaalta tämä on osa sitä arvomaailmaa, suvaitsevaisuutta, mitä kirkko on ollut luomassa. Ja näin sen pitää olakin.

Yhä useampi viettää aikaa netissä

Kirkon viestinnän monista kentistä Pesonen nostaa esiin erityisesti netin.

– Koko ajan kasvava joukko viettää aikaa netissä. Täytyy tunnustella, mitä asioita ihmiset lähtevät sieltä hakemaan, Pesonen toteaa ja muistuttaa samalla, ettei netti voi kuitenkaan korvata liveä tapahtuvaa kohtaamista.

Ensimmäinen työpäivä kirkon viestintäjohtajana on vielä edessäpäin. Tullevat linjaukset hahmottuvat vähitellen. Lähtökohta, viestinnän ydin on kuitenkin jo selvillä.

– Kirkon perussanomaa ei pidä ruveta muuttamaan, vääntämään eikä kyseenalaistamaan. Rakkauden ja armon sanoma on kirkon viestinnän kallopohjana. ■

Stemmaharjoituksia kotitietokoneen äärellä

SAKARI VILPPONEN

KANTTORI, PIELISENSUUN SEURAKUNTA

Harjoituskasetit ja sittemmin harjoitus-CD:t ovat tarjonneet merkittävää apua kuorostemmojen harjoitteluun. Vuosien mittaan kuoronjohtajat ovatkin tehneet kuorolaisilleen epäluokuisen määrän harjoituskasetteja.

Tietotekniikan kehityksen myötä kuorolaisille on avautunut uusi harjoittelumahdollisuus kotona tietokoneen äärellä.

Perusideana on, että stemmat soitetaan ja tallennetaan palvelimelle, josta jokainen kuorolainen voi käydä niitä kuuntelemaan omalla tietokoneellaan. Nettiyyhteys pitää tietenkin olla.

Tietotekniikka tarjoaa vielä lisäpalveluita, joita ei kasettitekniikassa ollut: stemmojen nopeutta ja korkeutta voi säätää. Neliäänisen kudoksen balanssin voi myös säätää mieleisekseen. Ensimmäinen voi kuunnella vaikka pelkästään omaa stemmaansa ja oppimisen edistymistä voimistaa muita ääniä.

Erilaisia stemmakouluja on käytössä eri puolilla Suomea. Mm. Kuusankoskella kanttori **Timo Vikman** on käyttänyt kehittämänsä stemmaohjelmaa lapsi- ja nuorisokuorossa. Lapset ja nuoret ”pelaavat kuoropeliä” tietysti mielellään.

Nauhurista ja harjoituskasetista stemmakouluun

Alavan kirkkokuoron tenori ja tieto-

konealan ammattilainen **Antti Rytkönen** kehitteli oman stemmakoulunsa henkilökohtaiseen käyttöön. Aluksi koneella oli vain oma stemma, myöhemmin lisättiin muut äänet. Harjoitukseen tuli näin mielenkiintoa ja hiukan kuorotunnelmaa, vaikka oltiin kotioiloissa.

- Kun tenorikollegat halusivat saman oppimateriaalin, lähetin sen aluksi sähköpostilla ja siirryin sitten käyttämään kotisivua stemmapankkina.

- Kokeilin myös perinteistä nauhuria ja harjoituskasetteja, mutta en pitänyt niistä.

Antti esitteli stemmakoulun kanttori **Keijo Matilaiselle**, joka syttyi heti asialle: ”Tämähän on verraton apu kuoronjohtajalle.”

Ajan myötä Antti Rytkönen kehitti stemmakoulusta palvelukokonaisuuden, johon voitiin sisällyttää muitakin viestejä, jotka näkyvät vastaanottajan sähköpostissa. Salasanan avulla kuorolainen pääsee laulupankkiin valitsemaan haluamansa laulun.

Antti on ohjelman ylläpitäjä ja neuvonantaja ongelmatilanteissa. Kuoronjohtaja tarvitsee aluksi hiukan enemmän opastusta, mutta varsin nopeasti hänkin pystyy operoimaan itseään.

Keijo Matilaisen mielestä stemmakoulua on helppo käyttää. Vaikeinta koko prosessissa oli nuotinnosohjelman käyttö.

- Stemman äänittäminen, ”midintäminen”, nuotinnosohjelman avulla oli aluksi kankeata, mutta stemmakoulun käyttö ei vaatinut sen kummempia taitoja kuin muukaan tietokoneen käyttö. Tärkeätä kuitenkin on, että on käytettävissä tukihenkilö.

Kuoronjohtoa pitkin viikkoa

Keijo Matilainen käskyttää kuoroaan muulloinkin kuin harjoitusiltoina, ja se tapahtuu tekstiviestien avulla. Keijo ilmoittaa, että se ja se laulu pitää opetella seuraavaan harjoitukseen mennessä. Kun tullaan harjoituksissa yhteen, laulu soi jo neliäänisenä. Puolivalmiista raakaversiosta hiotaan sitten esitysversio. Kuoroharjoitukset tulevat mielekkäämmiksi, kun niissä tehdään musiikkia eikä ”mosaiikkia”.

Kuorolaiselta stemmakoulu vaatii luonnollisesti asiaankuuluvan laitteiston, jonka käyttömukavuus on pitemmän päälle paljolti kiinni tietokoneen kaiuttimista: nehan eivät yleensä perusmallissa ole kovin ja sävykkäät.

Kuorolainen voi myös kopioida stemman tietokoneelta Mp3-soittimelle, jota voi kuunnella missä tahansa.

Stemmakoulu kiinnostaa

Kun uusia kuorolaisia on tänä syksynä kutsuttu lehti-ilmoituksin mukaan, niin stemmakoulu on osoittautunut tehokkaaksi houkuttimeksi: tänä syksynä uusia laulajia tuli peräti 16.

Kuka tahansa netin käyttäjä tutustua helposti stemmakouluun Internet-osoitteessa www.stemmakoulu.com. Osoitteesta löytyy demoversio, jossa on stemmat Taizé-lauluun Confitemini Domino. (Tunnus ja salasana on demo.)

Kuorolaisten kokemuksia

Janne Lappalainen on laulanut reilut pari vuotta Alavan kirkkokuorossa. Aiempi laulukokemus puuttuu. Stem-

makoulun avulla itsenäinen stemmojen opettelu tuli mahdolliseksi. Jannelle ei ole (vielä) nettiyhteyttä kotiin, mutta hän voi imuroida stemmat tois-sä muistitikulle ”mideinä” kotiin kuunneltavaksi (jolloin ei enää voi sää-tää eri stemmojen voimakkuuksia). Tulevaisuudessa harjoittelun laatu pa-ranee, kun nettiyhteys tulee kotiin. Stemmat voi tallentaa myös mp3-for-maatissa. Hankintalistalla on siis vielä mp3-soitin, jolloin stemmoja voisi kuunnella paikasta riippumatta.

- Kotona kytken tietokoneen joko stereoihin tai pelkkiin korvakuulok-keisiin. Kuuntelen stemmoja nuottien kanssa tai ilman. Tarpeeksi monesti

kuunneltua alkaa oma stemma jäädä väkisinkin päähän.

- Stemmakoulu on auttanut paljon stemmojen oppimiseen ja tehostanut kuoroharjoituksia. Stemmakoulusta on helppo palauttaa mieliin joku vä-hemmän tai pitemmän aikaa sitten laulettu laulu.

Tuula Kokkonen on laulanut kuo-rossa vuodesta 1981, aluksi sopraanoa ja myöhemmin alttoa. Hänestä stem-makoulu tuntui alusta pitäen kerras-saan hyvältä.

- Uutta laulua ei tarvitse kuunnella montakaan kertaa, kun se jo jää pää-hän.

Stemmakoulu olisi saanut tulla jo ai-

emmin.

- Olisi ollut erinomainen apu silloin, kun piti vaihtaa sopraanosta altoon.

Kun tuttavat – kuorolaisia hekin – tutustuivat stemmakouluun, niin heis-säkin heräsi halu saada se itselleen. Tuula Kokkonen mielestä stemmakou-lun merkitys on suurin bassoille, teno-reille ja altoille.

Se, että stemmakoulun läpimurto Alavan kirkkokuorossa ei tapahtunut hetkessä vaan kesti noin vuoden, joh-tui siitä, ettei kaikilla kuorolaisilla ol-lut tarvittavaa laitteistoa. Kaikki kuo-rolaiset suhtautuivat alusta pitäen stemmakouluun myönteisesti. ■

Kanttori Keijo Matilaisen mielestä stemmakoulua on helppo käyttää. Vaikeinta koko prosessissa oli nuottinsohjelman käyttö.

Kirkko palkitsi Jumalaisen heinäkuun

SIRKKU NYSTRÖM
TOIMITTAJA, HELSINKI

Yle Radio 1:n jumalaisen teeman palaute yllätti tekijänsä täydellisesti. Tympeät ja kiukuiset soittajat puuttuivat lähes kokonaan ja kuuntelijakommentit olivat yli 90 prosenttisesti kiitosta ja kannustusta.

Kun kanavapäällikkö Antti Pajamo ja ohjelmapäällikkö Minna Lindgren saivat tammikuussa Kirkon tiedonvälityspalkinnon vuodelta 2007, he olivat silmin nähden tyytyväisiä.

Idea oli Minna Lindgrenin, joka ei itse edes kuulu kirkkoon.

– Tunnustan, että minun päässäni se syntyi. Aiheen pitää olla sellainen, että se sopii koko kanavalle. Musiikki-, kulttuuri- ja eri asiaohjelmien on voitava löytää siihen oma lähestymiskulmansa.

– Aiheessa pitää olla myös joitain tabuja, sellaisia piileviä asioita, joita ei ole ennen käsitelty. Kuulija saa ohjelmien kautta oivalluksia siitä, miten yllättävissä asioissa onkin sama asia taustalla, Minna Lindgren kuvaa.

Vaikka kirkkoa ja uskontoa lähestyttiin varsin monelta suunnalta, Minna Lindgren olisi kaivannut vieläkin perusteellisempaa kirkon talouden käsitteilyä, samoin kirkon ja vallan sekä kirkon ja politiikan suhteiden perkaamista.

– Kanavana Yle Radio 1 sopi aiheeseen täydellisesti, koska sen lähetyksissä on myös kirkon omaa propagandaa, siis hartaushoitoja ja jumalanpalveluksia.

Teeman pitää herättää uteliaisuutta

Kanavapäällikkö Antti Pajamon mukaan heinäkuu on radion kannalta huono kuuntelukuukausi. Lomailevien ihmisten houkuttaminen radion ääreen vaatii, että ohjelmissa on särmää.

– Ensimmäinen teemakuukausi oli vuonna 2005, jolloin aiheena oli entinen Neuvostoliitto. *Punainen heinäkuu* merkitsi irtiottoa tähän historian vaiheeseen, joka oli muutenkin käsittelemättä sähköisissä välineissä.

Seuraavan kesän heinäkuun ohjelmissa käsiteltiin suomenruotsalaisuutta, sen vaikutuksia ja merkitystä tänä päivänä. *Pakallinen heinäkuu* oli myös menestys, mutta kesän 2007 *Jumalaisen heinäkuu* oli palautteeltaan täydellinen yllätys.

– Lähes kaikki kuuntelijapalautteeseen tulleet soitot olivat myönteisiä. Aihevalintoja kiitettiin, asiantuntijoita kehoitettiin ja langoilta puuttuivat lähes kokonaan ne soittajat, jotka vain moittivat ja kritisoivat kaikkea, Antti Pajamo kertoo.

– Jotain kertoo sekin, että vielä elokuussa tuli toivomus siitä, että koko Jumalainen heinäkuu pitäisi uusia. Käytännössä se on tietysti mahdotonta, koska ohjelma-aika oli jo varattu muille lähetyksille.

Minna Lindgren arvelee, että myönteistä palautetta selittää paljolti se, että uskontoa ja kirkkoa käsittelevät ohjelmat oli koottu yhden teeman alle.

– Jos samat ohjelmat olisi ripoteltu vaikkapa kahden vuoden ajalle, en usko, että palaute olisi ollut yhtä myönteistä.

Minna Lindgren kertoi, että Punaisen heinäkuun ohjelmissa oli aika lail-

la arkistomateriaalia. Jonkin verran materiaalia löytyi myös antamaan taustaa Pakallille heinäkuulle, mutta Jumalainen heinäkuu rakentui juuri sitä varten tehdyistä ohjelmista.

– Arkistosta ei löytynyt mitään seläistä, joka olisi jo varmasti taakse jäänyttä elämää.

Palautteet ovat kohentuneet kesä kesältä. Punaisen heinäkuun palautteesta noin 60 prosenttia oli kielteistä, mutta seuraavana kesänä kielteisen palautteen osuus oli selvästi vähäisempää.

– Outoa oli, että osa siitä oli todella primitiivistä. Suomenruotsalaisuuteen kohdistuu ilmeisesti vieläkin syviä negatiivisia tunteita, Minna Lindgren arvioi.

Turhat pelot väistyivät

Radion toimittajat ovat oppineet välttelemään kirkkoa ja uskontoa sivuvia aiheita. Suurin syy on äkäinen ja ikävä kuuntelijapalaute, oli aihe lähestulkoon mikä tahansa. Siksi ei ollutkaan aivan helppoa houkutella kanavan toimituksia käsittelemään uskontoa ja kirkkoa.

– Rajasimme tietoisesti aiheen luterilaiseen kirkkoon ja uskoon, vaikka joukossa olikin muutama hindulaisuutta käsitellyt ohjelma. Toimittajat olisivat päässeet turhan helpolla, jos uskonnollisiin aiheisiin olisi paneuduttu vain muiden uskontojen kautta, Minna Lindgren kertoo.

– Hankalinta oli tiede- ja talousohjelmien toimituksilla, mutta nekin löysivät hyviä lähestymiskulmia asiaan.

Lopulta toimitukset suhtautuivat teemaan varsin innostuneesti. Päivän

MATTI KARPPINEN/KUVAKOTIMAA

Minna Lindgren ja Antti Pajamo saivat Kirkon tiedonvälityspalkinnon. Yle radio 1:n Jumalainen heinäkuu oli Lindgrenin idea.

mietelauseet olivat Raamatusta, Turun hiippakuntadekaani Kaarlo Kalliala selvitteli kristillisten sanojen ja ilmausten sisältöjä lyhyissä ”Ristipistoissa”, Eeva Luotonen käsitteli Raamattua kaunokirjallisuutena, musiikkiohjelmassa etsittiin jumalaista juonetta ja ”Minun Jumalani” -sarjassa hyvin erilaiset ihmiset kertoivat jumalakuvastaan.

– Ihmiset puhuivat hyvinkin intuumisti omasta jumalakäsityksestään. Se tuli selväksi, että lähes jokainen uskoo johonkin, mutta jokaisella on oma tapansa muotoilla se, kuvaa Minna Lindgren.

Kiitos ideasta ja hyvästä työstä

Kirkon tiedonvälityspalkintovalintaa valmistelleella työryhmällä oli kerran helppo tehtävä. Koska kirkolla ei ollut osaa eikä arpaa Yle Radio 1:n teemavalintaan, ehdotus palkittavista syntyi nopeasti.

Kirkkohallituksen perusteluiden mukaan ”Jumalaisen heinäkuun” aikana uskonnollisia asioita ja ilmiöitä käsiteltiin ammattitaitoisesti, kiihкотomasti, tuoreesti ja osana arkista elämää. Teemakuukauden aikana uskonnon eri ulottuvuuksia pohdittiin ihmisten vakaumusta ja uskoa kunnioittaen. Uskontoa ja kirkkoa käsiteltiin

myös talouden, viestinnän, politiikan ja kirjallisuuden erikoisohjelmistoissa.

Sekä kanavapäällikkö Antti Pajamo että ohjelmapäällikkö Minna Lindgren siirtyivät muihin toimiin vuoden vaihteen jälkeen. Ensi kesälle oli kehitelty uusi teema, nationalismi, joka testamentattiin uudelle kanavajohdolle.

– En tiedä, kuinka aiheen käy, mutta globaalissa maailmassa nationalismia löytyy ihan hämmästyttävistä yhteyksistä. Sitä olisi todella kiinnostavaa kaivaa esiin, Minna Lindgren sanoo. ■

Strategiskt är

Kommunikation a och o för kyrkan

INGMAR LINDQVIST

TEOLOGIE DOKTOR, ESPOO

Kyrkan finns till för kommunikation. Kommunikation av Guds frälsningsvilja, kärlek, förlåtelse och omsorg i lokalsamfundet och i hela världen. Kyrkans huvudstrategi bör i första hand vara en kommunikationsstrategi. Dit har vi ännu en bra bit att gå.

En av de första strategitexter som gällde hela kyrkan var kommunikationsstrategin från år 1992. När den presenterades för medierna sade jag någonting i stil med: "Det kommer att ta två generationer minst innan vår kyrka börjar likna den vi drömmer om här. För egen del är jag nöjd om jag får se tecken på att kyrkan ändrar riktning åt det här hållet. Och det måste få ta tid. Stora skepp mår inte bra av snabba kursändringar."

Den nu gällande strategin från år 2004 kan ses som en uppdaterad version av den gamla.

Berikande kommunikation

I strategin ser man en framtida kyrka där det inte längre finns rum för den gamla enkelriktade "hierarkiska", top-down modellen för kommunikation. I stället är det tvåvägskommunikation på lika villkor som gäller. Alla skall ha möjlighet att delta i kommunikationen som subjekt och inte vara objekt för kyrklig information. Alla förväntas berika varandra och vara beredda

på att förändras.

En bakomliggande förutsättning för det här tänkandet är: ingen sitter inne med hela sanningen, alltså kan alla bli berikade av vad andra har att bidra med.

Kommunikationsforskarna har länge hävdat: Det är i personliga samtal vi är beredda att ifrågasätta och ändra våra uppfattningar. När vi följer med medierna blir vi normalt stärkta i de uppfattningar vi redan har.

Av detta följer att det inte i första hand är mera mediekommunikation vi behöver utan mera personlig kommunikation. Och inte samtal där den ena parten berättar hur det egentligen är för den andra, utan där båda är beredda att lyssna och dela med sig.

Föga överraskande är kommunikationsstrategins första prioritet att utveckla den personliga kommunikationen i kyrkan i kommunikativ, dialogisk riktning. För att vi skall bli bättre på det behövs bl.a. satsningar på kommunikationsutbildning. Och attityd-förändringar.

Hur långt har vi kommit i kyrkan? Inte så värst långt. Men allt fler har insett att det är möjligt att göra församlingsmedlemmarna delaktiga och lyssna på dem genom att t.ex. offentliggöra föredragningslistor. Berättar på förhand om vad man tänker besluta om så att folk kan diskutera sinsemellan och framföra synpunkter till beslutsfattarna, bli delaktiga. Men alltför många tycker ännu att det är bäst att berätta först när besluten har fattats. I Sverige skulle dom säga att vi är dåliga på att förankra beslut.

När det gäller utbildning i kommu-

nikation har vi en lång väg kvar att gå. T.ex. de som studerar teologi vid Helsingfors universitet kan få en kort introduktion i vad kommunikation är och vad vi kan åstadkomma när vi kommunicerar personligt och via medierna. Den här kursen erbjuds dock inte aktivt åt dem som studerar för att bli församlingspräster. Kanske församlingsarbetet inte har så mycket med kommunikation att göra? Visst är det mera sällan som t.ex. gudstjänsten planeras så att frågan om hur väl den kommunicerar står i förgrunden. Konkret behöver man bara tänka på hur gudstjänstreformen genomfördes för inte så länge sen och vad som fortfarande betonas i homiletikstudierna.

Men visst finns det tecken på att något håller på att hända. Senaste version av pastoralutbildningen ger för första gången i vår kyrkas historia en möjlighet att ta med en modul i kommunikation. Glädjande. Nu väntar jag bara på den dag då den biten blir obligatorisk. Vi har också en obligatorisk ledarskolning för dem som funderar på att bli kyrkoherdar. Ledarskap handlar till 70 – 80 % om kommunikation. Handlar 70 – 80 % av kyrkans ledarutbildning om kommunikation?

Annat att glädja sig åt är att en del projekt och processer är på gång där hela arbetslag får kommunikationsutbildning. Ett pilotprojekt startade för ett tag sedan i Lapinlahti församling och Iisalmi prosteri. Nu fortsätter projektet som en process med hjälp av en heltidsanställd expert på organisationskommunikation. Flera andra församlingar har följt exemplet. Och i allt flera församlingar får kommuni-

MATTI KARPINEN/KUVAKOTIMAA

Ingmar Lindqvist gick i pension från sin tjänst som kommunikationsdirektör i januari i år.

tionsaspekten en mera framträdande roll i verksamhetsstrategin.

Det finns också församlingar som i samband med att verksamhetsplaner görs upp utarbetar kommunikationsplaner för varje projekt och process i samråd med sina kommunikationsanställda. I andra församlingar har man egentligen inga andra förväntningar på sin kommunikator än att annonserna och hemsidan på webben blir skötta. De flesta församlingar som har anställt personal för att förbättra sin kommunikation kallar dem för informatör. En betydligt bättre uppfattning om vad de är till för kunde man få genom att ge dem tjänstetitlar som kommunikationschef eller kommunikationskoordinator.

Webbkommunikation är församlingsarbete

Det faktum att unga vuxna är den

största gruppen som lämnar kyrkan är i mycket ett kommunikationsproblem. Prioritet nummer två i kommunikationsstrategin är att stärka betydelsen av medlemskap i kyrkan, i första hand bland barn, unga och unga vuxna.

Jag deltog för snart tio år sen i en konferens om kommunikationsklyftan mellan kyrkorna i England och de unga. Situationen i England föreföll vara katastrofal. Total breakdown i kommunikationen generationerna emellan. När jag följde med diskussionerna där, tänkte jag på våra skriftskolor och hoppades att vi aldrig skulle få det så svårt som i England. Nu är vi nästan där.

För att ett förhållande skall hållas levande behövs fem kontakter i året – minst. Hur håller vi organiserat kontakt med unga vuxna efter konfirmand- och hjälpledartiden? Många funderar ivrigt på vilken verksamhet

som kunde intressera unga vuxna. Kanske vi kan sluta tänka i verksamhetsbanor och tänka kommunikation i stället! Det innebär bl.a. att många av oss behöver ta sig tid att lyssna på och samtala med unga vuxna – om deras frågor – på deras villkor – för deras skull. Inte för kyrkans skull – för deras skull. Låt oss satsa på detta – för Guds skull.

Vi har redan ett medium som vägrar att fungera hierarkiskt. Som ger alla en möjlighet att vara subjekt. Ett medium som unga och unga vuxna redan gjort till sitt viktigaste medium och som inom de närmaste fem åren den växande skaran av nyblivna pensionärer håller på att göra till sitt: webben. Det tredje prioriterade området i kommunikationsstrategin är mediakommunikation och då främst en utveckling av kyrkans webbkommunikation. Utmaningen här är tvåfaldig: att utveckla fungerande helheter med information och interaktivitet både lokalt och på central nivå. Minst lika viktigt är att kyrkans representanter rör sig aktivt på nätet och deltar i diskussioner i de mest olika chatrooms och sammanhang där frågor om livets mening och tro och värderingar ventileras. Församlingsanställda behöver få lära sig hur man skriver på nätet och också få inskrivet i tjänsteinstruktion att de skall ägna tid åt webbkommunikation – varje dag. Att vara med i olika diskussionsfora är inget man skall göra med dåligt samvete eller när man inte har något vettigare att företa sig. Webbkommunikation är församlingsarbete.

Här är vi längst från målet, men samtidigt är det fråga om det område som sist och slutligen är lättast att lära sig. Här görs också det snabbaste framstegen. Nu krävs en förändring i beslutsfattarnas attityder så att den här sektorn får den strategiskt viktiga resursökning som krävs.

Skeppet "Kyrkan" håller på att ändra kurs – långsamt, men dock. ■

Miksi ”hyttysiä pitää siivilöidä”?

Kirkkoherra Sakari Virtanen kommentoi tämän lehden numerossa 6/2007 (s. 39) aiemmin käymääni keskustelua Kalle Elonheimon kanssa. Virtanen piti huolestuttavana sitä, että kirkossamme käydään keskustelua vähäpätöisistä asioista, kuten ehtoollisaineiden jälkikäsittelystä. Virtasen mukaan ”liturgisiin virheisiin” keskittyminen vie huomion suuremmilta syneiltä, kuten lähimmäisten ohi kulkeemiselta. Nämä Virtasen huomiot ovat mielestäni tärkeitä ja miettimisen arvoisia – etenkin nykyisessä yhteiskunnassamme, jossa yhteisöllisyys ja toisista välittäminen ovat kokeneet inflaation. Lisäksi Virtanen on myös hyvin luterilaisilla jäljillä siinä suhteessa, että Lutherinkin mukaan Jumalaa palvelaan parhaiten nimenomaan lähimmäisten kautta.

Mitä hyötyä on sitten ”hyttysten siivilöinnistä”? Aiemmissa kirjoituksisani olen esittänyt, että nykyinen tilanne jälkikäsittelyn suhteen kaipaasi selkiyttämistä. Mielestäni jälkikäsittelyn yhdenmukaistaminen teologisin ja käytännöllisin argumentein olisi hyödyllistä muun muassa pedagogisesti ja sielunhoidollisesti, kuten jo aiemmin esitin. Suhtautuminen ehtoollisaineiden jälkikäsittelyyn nimittäin indikoi siitä, miten kirkkomme toisen sakramentin eli ehtoollisen teologiasta ja merkityksestä ajatellaan. Tästä perspektiivistä käsin ei asiaa voi pitää vain ”hyttysten siivilöintinä” eli turhana teologisena kikkailuna tai liturgisena säätämisenä.

Lopuksi haluan vielä tартtua Virtasen toteamukseen, jonka mukaan on onnekasta, että tavalliset ihmiset eivät lue tätä lehteä, koska muuten he juuri ennen kirkosta eroamistaan ihmettelisivät ”haavi auki” esimerkiksi minun ja Elonheimon keskustelua ehtoollisaineiden jälkikäsittelystä. Vaikka olen

kin sitä mieltä, että tällaisen keskustelun paikka on nimenomaan ammattilaisille suunnatussa lehdessä, arvelisin tällaisten asioiden kiinnostavan myös ”tavallisia ihmisiä”. Eikö kirkosta eroamisen syynä ole ainakin osittain kirkon julistuksen epäyhtenäisyys ja tietämättömyys siitä, miten kirkko opettaa? Eikö nykyisessä tilanteessa pitäisi nimenomaan välittää oikeaa (eli Raamattuun ja kirkon tunnustuksiin perustuvaa) tietoa kirkon opista ja uskosta (ks. KJ: I Osa, 1 luku, 1 - 2 §) myös ”tavallisille ihmisille”, jotta he eivät eroaisi kirkosta ainakaan sen takia, että heidän käsityksensä perustuvat virheellisille stereotyypioille?

JUSSI KOIVISTO

Pastori, tutkija

Pappien työvaatteet

Minulla on seuraavanlainen ehdotus pappien työvaatteiksi.

Miehillä ja naisilla mahdollisimman samanlaiset vaatteet, kuitenkin niin, että naiset voivat käyttää pitkiä housuja tai hametta sekä korkokenkiä.

Musta papinpaita ja pantakaulus pappien tunnusmerkkinä sekä miehillä että naisilla, silloin kun siihen on aihetta. Helteellä paita voi olla lyhythihainen.

Arkioloissa paidan kanssa tilaisuuteen ja säähän sopivat muut siviilivaatteet. Esimerkiksi leirillä farkut, virastossa villapaita housujen tai hameen kanssa, kotikäynnillä ehkä puku/jakkupuku tai villapaita/meikko tms.

Hautajaisissa ja muissa juhlallisemmissa tilaisuuksissa sekä miehillä että naisilla papinpaidan kanssa mustat pitkät housut, naisilla myös oman maun mukainen ja vartalotyyppiin sopiva kapea tai leveämpi hame (hame voi myös olla pitkä) ja mustat kengät. Pitkien housujen kanssa mustat sukat,

hameen kanssa mustat tai harmaat. Takkina miehillä joko nykyinen kافتani (niin kauan kuin niitä riittää, uusia ei tehtäisi) tai kaulasta samanmallinen lyhyempi taskullinen takki, jossa kangaspäällysteiset napit. Tämän takin kanssa ei käytettäisi lipereitä. Naisilla joko nykyinen jakku (niin kauan kuin niitä riittää, uusia ei tehtäisi) tai kaulasta kaftaanin tyyppinen vartaloa lievästi myötäilevä taskullinen takki, jossa kangaspäällysteiset napit. Ei rintataskua (?).

Kaste- ja muissa vastaavissa tilaisuuksissa, joissa mies käyttää pukua, puvun väri voi olla muu kuin musta. Vastaavasti nainen voi silloin käyttää jakkupukutyypisiä vaatteita tai esimerkiksi värillistä hametta tai pitkiä housuja edellä mainitun papin takin kanssa.

Nainen voisi raskaana ollessaan käyttää äitiyshameen tai -housujen kanssa poncho-tyyppistä, kaikille sopivaa, mustaa tai värillistä viittaa. Viitan voisi vuokrata tai lainata, koska käyttöaika olisi niin lyhyt. Viitan voisi myös itse ommella yksinkertaisten kaavojen mukaan.

GUN LUNDELL

rovasti, Sipoo

DIAKONINEN MEDIA

KAISA RAUMA

DIAKONIATYÖNTEKIJÖIDEN LIITON PUHEENJOHTAJA

kaisa.rauma@evl.fi

KELTAINEN LEHDISTÖ suorastaan hykerteli, jos pääsisi kurkistamaan diakonian arkeen. Samoin diakoniasta kumpuaisi materiaalia M.O.T.-tyyppisiin ohjelmiin. Ihmisten epäonnistumiset kun tuntuvat kiinnostavan onnistumisia enemmän. Onneksi asiakkaamme eivät ole julkkiksia, joiden elämän eri käänteillä suorastaan myydään lehtiä.

Tehdessään juttua jostakin yhteiskunnallisesta epäkohdasta toimittaja haluaa yleensä haastatella ”vaikka-kin vain nimettömänä” jotain diakonia- tai sosiaalityön asiakasta. Haastateltavan ei kuitenkaan ole helppoa avautua vieraalle toimittajalle, eikä hänen murheensa vähene julkisesta avautumisesta. Eettinen diakonia ei lähde levittämään kansalle vaikeuksissa olevan ihmisen tilannetta. En halua mielelläni edes kysyä asiakkaaltani, voisiko hän tulla haastateltavaksi johonkin juttuun. Ymmärrän toisaalta kyllä sen, että epäkohdasta kertova juttu näyttää inhimillisemmältä, jos siinä on mukana kasvot.

Miten sitten ylittää uutiskynnys diakonisissa aiheissa silloin, kun on vakava viesti, mutta ei halua asiakkaansa tai ryhmänsä kasvoja mukaan juttuun. Tärkeää on pitää yllä yhteyksiä mediaan ja suostua tarvittaessa itse kasvoiksi, kun on tekeillä juttu jostain ajankohtaisesta ongelmasta. Pari vuotta sitten nostimme varovasti julkisuuteen huolen nuorten käyttämisestä pikaluotoista. Media kiinnostui aiheesta aika laajasti, ja siihen kiinnostukseen yhtyivät myös lainsäätäjät. Kysymyksessä oli asia, jonka uutisointi ei vahingoittanut ketään, mutta oli hyödyksi monille. Diakonia voi olla nostamassa esille ajankohtaisia ongelmia ja antaa median käyttöön omat kasvonsa, oman asiantuntemuksensa.

ONKO TOIMINTAKULTTUURIMME ajan tasalla uudemman median suhteen? Internetissä on valtavasti erilaisia keskustelufoorumeja, joihin olisi hyvä joskus

saada diakonista näkökulmaa.

Työmme on tällä hetkellä hyvin aluesidonnaista, toimmimme pääasiassa oman seurakuntamme alueella. Keskustelufoorumit ovat valtakunnallisia, ne eivät toimi kenenkään omalla alueella. Onko meillä valmiuksia osallistua ammatimme puolesta keskustelufoorumeissa käytäviin keskusteluihin, esimerkiksi kriisitilanteen sattuessa? Onko osaamisemme siltä osin ajan tasalla ja mistä löydämme ne foorumit, joilla keskustelua käydään. Voidaanko sen katsoa kuuluvan työtehtäviimme?

Tosiasia on, että tulevaisuudessa osa kaikkein yksinäisimmistä ihmisistä tavoitetaan sähköisen viestinnän kautta. Seurakunnan perustoiminnan idea ja vahvuus on tavoittaa ihmiset henkilökohtaisesti, mutta uusi median maailma haastaa meitä mahdollisesti uudenaikaiseen ajatteluun. Kaksikymmentä vuotta sitten ei olisi tullut mieleenkään, että sielunhoitoa voisi tehdä sähköisestikin.

VIIME VIIKOLLA lukemani uutinen Joel Hallikaisen esiin nostamasta hankkeesta lämmitti mieltäni. Siinä kehitetään ihmisiltä aikaa vanhuksille, omille tai vieraammille. Hanke sai julkisuutta, koska hankkeen puuhamies on julkkis, asia kaunis ja kannattamisen arvoinen. Tällaisia ovat nykyajan keinot tehdä hyviä hankkeita. Siis, kun mielessä on tärkeä hanke, heti etsimään julkisuutta, ennen kuin asian uutisarvo vanhenee. Diakoniasta tai kirkosta yleensäkin toivoisi kirjoitettavan enemmän sitä hyvää, mikä kirkossa toimii ja unohtettavan tirkistelevä, negatiivinen kirjoittaminen. Jokainen kirkon työntekijä vaikuttaa omalta osaltaan siihen, mitä ja miten kirkosta kirjoitetaan. Media tuottaa sitä, mikä myy, ja ostajan vastuullinen valinta on myös eräänlainen kannanotto.

Kesätyöntekijän pikkujättiläinen 2008

SANNA YLÄ-JUSSILA
AKIN OPISKELIJASIHTTEERI

Paljonko palkkaa on tarpeeksi? Milloin kesätyöntekijällä on vapaapäiviä? Lasketaanko leirillä työtunteja? Kesään on vielä kuukausia, mutta kesätyöasiat ovat ajankohtaisia jo nyt. Omasta työpaikasta neuvotellussa on hyvä olla perillä tietyistä kesätyöntekijöitä koskevista oikeuksista. Kesätyöntekijän pikkujättiläinen 2008 tarjoaa pikakurssin perusasioihin.

Seurakunnat hakevat kesätyöntekijöitä hyvin erilaisiin tehtäviin. Kirkollisten lehtien palstoilla, netin rekrytointisivuilla ja oppilaitosten ilmoitustauluilla etsiskellään kesäkanttoreita, kesäteologeja sekä nuorisotyönohjaajia ja diakoniaopiskelijoita kesäavuksi, auttamaan leirirumman pyörittämisessä ja paikkaamaan työntekijävajasta kesälomien aikana. Kesätyöntekijän asema seurakunnassa vaihtelee sovittujen tehtävien mukaan: joku palkataan pelkästään yhtä leiriä tekemään, toinen hyppää mukaan rippikouluprosessiin jo kevään aikana, kolmas saa töitä kaikille kesäkuukausille. Jokaisen kesätyöntekijän on hyvä olla perillä tietyistä työsuhteen perusasioista.

Sopimukset kunnossa

Kaikkia kirkollisen alan opiskelijoita koskee Kirkon yleinen virka- ja työehtosopimus KirVESTES. Tämä sopimus sisältää kaikki työnantajaa ja

työntekijää koskevat perussopimukset aina palkkauksesta vapaapäiviin. Sopimusteksti löytyy kokonaisuudessa Kirkon työmarkkinalaitoksen kotisivuilta, osoitteesta www.evl.fi/keskushallinto kohdasta Työmarkkinalaitos -> Sopimukset.

Oman työnantajan kanssa kannattaa aina tehdä kirjallinen työ sopimus, josta käy ilmi työsuhteen kesto, palkka, pääasiallinen työpaikka sekä työaika. Työsopimuksesta täytyy selvittää se, millaisiin tehtäviin sinut on palkattu. Sopimuksessa tulee näkyä myös, että työntekijään sovellettava työehtosopimus on Kirkon yleinen virka- ja työehtosopimus.

Ellei työnantajasi ehdota kirjallisen työ sopimuksen tekemistä, ota itse asia rohkeasti puheeksi. Suullisen sopimuksen varaan ei kannata jättäytyä. Kirjallinen työ sopimus takaa, että työsuhteen pelisäännöt ovat selviä molemmille osapuolille. Hoida työ sopimusasiat kuntoon jo ennen työsuhteen alkua – mahdollisten ongelmien selvittäminen voi olla jälkikäteen hankalaa.

Paljonko palkkaa?

Nykyisen sopimuksen mukaan teologian-, kanttori-, diakonia- ja nuorisotyönohjaajaopiskelijan kuukausipalkan tulee olla haarukassa 1013,19 - 1571,01 euroa.

Opiskelijoiden palkkaa ei ole sidottu opiskeluvuosien tai opintopisteiden määrään, mutta palkasta neuvoteltaessa täytyy ottaa huomioon sovittujen työtehtävien laatu ja laajuus sekä opiskelijan aiempi työkokemus ja hänen opintojensa määrä. Opintojen loppu-

vaiheessa olevan tai tutkintovaatimukseen liittyvän harjoittelun suorittaneen opiskelijan palkkaa ei tule määritellä palkkahaarukan alapäästä. Oma ryhmänsä ovat ne, joilla on jo oman alansa virkaan pätevä tutkinto. Heidän palkkaansa tarkastellaan suhteessa tehtävän vaativuuteen.

Erityisesti kirkkomusiikin opiskelijat saattavat hoitaa seurakunnissa myös kanttorien sijaisuuksia. Sijaisiksi palkattavan henkilön palkan tulee olla kausityöntekijän palkkaa parempi: sijaisen palkka määritellään tehtäväkohtakohtaisesta peruspalkasta käsin.

Mikäli olet menossa seurakuntaan töihin kuukautta lyhyemmäksi jaksoksi, esimerkiksi vain yhdelle leirille, palkkasi voidaan määritellä kuukausipalkan perusteella.

Jos kuljet virkamatkoja omalla autollasi, sinulla on oikeus saada kilometrikorvausta. Kysy kuitenkin kirkkoherralta, millainen käytäntö seurakunnassa on. Kilometrikorvauksia ei makseta työmatkasta, jonka ajajat koetaan töihin, vaan vasta työ sopimuksessa määritellystä työpaikasta käsin suoritusta matkasta. Kilometrikorvauksista täytetään aina erillinen lomake, josta ilmenee matkan pituus ja sen tarkeus. Peruskilometrikorvaus on tällä hetkellä 44 senttiä.

Työaika vai ei?

Opiskelijoiden keskuudessa elää sitkeänä käsitys, että hengellisen työn kesätyöntekijät eivät noudata työaikaa. Kirkon virka- ja työehtosopimuksessa korostetaan kuitenkin, että työajattomia työntekijöitä ovat vain hengellistä

työtä tekevät *viranhaltijat*, esimerkiksi papit, kanttorit ja diakoniatyöntekijät. Vastaavaa työtä tekevät *työsuopimussuhteiset* työntekijät ovat työaikamääräysten piirissä. Tällaisia työntekijöitä ovat esimerkiksi lastenohjaajat, lähetys- ja pyhäkoulusihteerit sekä kirkollisten alojen kesätyöntekijät. Näillä työntekijöillä on siis työaika, joka on luonnollisesti voimassa myös leirien aikana.

Kesätyöntekijöitä palkataan tällä hetkellä seurakuntiin kahdenlaisiin palvelussuhteisiin: työsuhteisiin ja määräaikaisiin virkasuhteisiin. Suurin käytännön ero näiden kahden välillä on juuri tuo työajan seuranta, jolta työnantaja vältyy, jos kesätyöntekijä on määräaikaisessa virkasuhteessa. Työsuhteessa oleville työntekijöille kuuluu myös maksaa mahdolliset yö-, aatto- ja sunnuntaityökorvaukset sekä lisä- ja ylityökorvaukset. Muihin asioihin, kuten kesätyöntekijän kuukausipalkkaan, leiripäivärahoihin tai lomapäiviin palvelussuhteen lajilla ei ole vaikutusta – siinä mielessä kesätyöntekijät voivat olla huoletta.

Töissä ja vapaalla

Yleinen säännöllinen työaika on 38 tuntia ja 15 minuuttia viikossa, eli 7 tuntia ja 39 minuuttia päivässä. Työmatkoja asunnosta työpaikalle ei laske ta työajaksi, mutta jos joudut työpäivän aikana siirtymään työpisteestä toiseen, nämä matka-ajat ovat osa työaikaasi. Lähimmän esimiehen kanssa kannattaa sopia siitä, kuinka paljon työaika voit käyttää esimerkiksi rippikoulutuntien ja muiden työhösi kuuluvien tilanteiden valmisteluun.

Kesätyöntekijälle kuuluu kaksi vapaapäivää viikossa. Jos vapaapäivät jäävät leirin alle, ne siirtyvät pidettäväksi myöhemmin.

Jokainen kesätyöntekijä on

oikeutettu sopimuksen mukaiseen vuosilomaan. Ensimmäiseltä kahdelta täydeltä työkuukaudelta lomapäiviä kertyy kaksi kuukaudessa, kolmanelta kuukaudelta yksi. Täydeksi työkuukaudeksi lasketaan kuukausi, jossa on yli 14 työpäivää. Loman ajankohdasta kannattaa keskustella työnantajan kanssa. Mikäli et ehdi pitää lomapäiviäsi, ne on mahdollista korvata rahana. Tästä kannattaa kuitenkin aina sopia etukäteen.

Työaika leirillä

Voimassa olevan Kirkon virka- ja työehtosopimuksen pykälän 181 momentti 7, joka koskee *työsuhteisen* hengellisen työn tekijän leirityön korvaamista, on herättänyt seurakunnissa paljon kysymyksiä erityisesti kesätyöntekijöitä koskien. Aiemmin leirityö on korvattu heille samalla tavalla kuin työajattomille hengellisen työn viranhaltijoille, eli ainoastaan leirivapaina ja leiripäivärahoina. Tämän vuoksi työaikoja ei ole yleensä leireillä seurattu eikä työvuoroja laadittu. Nyt työsuh-

teessa oleville kesätyöntekijöille kuuluu korvata myös mahdolliset leirin aikana kertyneet ylityötunnit joko rahana tai vapaana. Korvauksen suuruus määräytyy tunti tunnista -periaatteella, eli yhdestä ylityötunnista työntekijä saa joko yhden tunnin vapaata tai tunnin palkkaa vastaavan rahallisen korvauksen.

Leirityöaika koskevan momentin noudattaminen vaatii käytännössä sitä, että leirien aikataulua suunnitellaan etukäteen myös työntekijäresursien näkökulmasta. Tämä voi monessa seurakunnassa tarkoittaa muutoksia totuttuun käytäntöön, mutta työaika-suunnittelu ei ole kohtuuttoman vaikeaa. Työ- ja vapaa-aikoja suunnittelella ja jakamalla pystytään takaamaan kaikkien työntekijöiden riittävä lepo leirin aikana – kukaan ei jaksakaan tehdä töitä 24 tuntia vuorokaudessa, ei edes leirillä.

Leirillä työaika voidaan haluttaessa pilkkoa niin, että työajan välissä on vapaa-aikaa – esimerkiksi toisen opettajan tuntien aikana tai leiriläisten vapaa-aikana. Tällöin työntekijä voi olla leirin käytössä taukojaan lukuun ottamatta aamusta iltaan. Työajan suunnittelun tulee aina lähteä kunkin leirin tarpeista ja suunnittelun lähtökohtana on hyvä käyttää leirin ohjelmaa. Asiasta voit lukea lisää liittojen kotisivuilta.

Leirielämää

Moni kesätyöntekijä viettää ison osa kesäkuukausista leirillä, ja leirityöstä työntekijän kuuluu saada tietyt korvaukset: leiripäiväraha sekä leirityöaika-hyvitys.

Leiripäivärahaa maksetaan jokaiselta yhtäjaksoiselta leirivuorokaudelta. Leirivuorokauden lasketaan alkavan, kun työntekijä lähtee kotoaan tai työpaikaltaan ja päättyvän, kun hän palaa sinne. Jos reissaat esi-

merkiksi vaellusriparille Lappiin, matkat lasketaan mukaan leiriaikaan. Mikäli leiriin tai retkeen kuuluu seurakunnan kustantama ruokailu, päivärahasta vähennetään ruokailun verotusarvoa vastaava summa, joka on 3,90 euroa/lämmin ateria.

Leiripäivärahan saaminen riippuu siitä, missä työpaikkasi on. Mikäli työpaikkasi on työsopimuksessa merkitty seurakunnan leirikeskus, jossa leirit pidetään, et ole oikeutettu leiripäivärahaan. Työpaikan ei pitäisi olla leirikeskus – varsinkaan silloin, jos työhösi kuuluu muutakin kuin pelkiä leirejä.

Leirien vastuukysymyksistä on hyvä muistaa, että kesätyöntekijä ei voi olla leirin turvallisuusvastuussa. Mikäli hänet kuitenkin määrätään tällaiseen vastuuseen, siirtyy oikeudellinen vastuu kesätyöntekijän esimiehelle eli kirkkoherralle.

Kannattaako työttömyyskassan jäsenyys?

Kesätöitä tekevä opiskelija voi halutessaan liittyä työttömyyskassan jäseneksi ja kerryttää näin kesätoillään

työssäoloehtoa. Kassan jäsenyys kannattaa, jos valmistuttuaan sattuukin jäämään työttömäksi: kun työssäoloehto täyttyy, vastavalmistunut maisterikin on oikeutettu ansiosidonnaiseen päivärahaan.

Useimpien liittojen ilmainen opiskelijajäsenyys ei sisällä työttömyyskassan jäsenyyttä, joka on aina maksullinen. Esimerkiksi vuonna 2008 Erityiskoulutettujen työttömyyskassan jäsenmaksu on 51 euroa/vuosi. Mikäli työviikkoja kertyy vuoden aikana tarpeeksi, työttömyyskassan jäsenmaksu kannattaa kuitenkin maksaa. Jos olet kiinnostunut työttömyyskassan jäsenyydestä, ota yhteyttä omaan ammattiliittoosi!

Kysy ja keskustele rohkeasti!

Kesätyöntekijän kannattaa pitää kiinni oikeuksistaan. Muista kuitenkin, että työntekijällä on paitsi oikeuksia myös velvollisuuksia. Hoida sinulle annetut tehtävät huolella ja noudata esimieheltä saamiasi ohjeita. Muista, että seurakunnan silmissä edustat kaikkia oman alasi opiskelijoita!

Kaikista mieltä painavista asioista kannattaa kysyä ja keskustella. Jokaisella työpaikalla on omat käytäntönsä, joiden tunteminen helpottaa työnteekoa huomattavasti. Monet asiat ovat myös sellaisia, joista täytyy itse sopia oman esimiehen kanssa. Näitä ovat esimerkiksi kesätyöntekijän työtehtävät, osallistuminen rippikoulun ennakkotapaamisiin ennen varsinaisen työjakson alkamista, opetustehtävien jakaminen rippikoulussa ja monet muut asiat, joista ei ole olemassa virallisia sopimuksia.

Työterveyshuolto on palvelu, joka ei automaattisesti kuulu lyhyessä työsuhteessa oleville työntekijöille. Oman esimiehen kanssa kannattaa keskustella siis myös siitä, kuinka toimit, jos satut sairastumaan kesken kesätöiden.

Jos kaipaat lisätietoa kesätöihin liittyvistä asioista, ota rohkeasti yhteyttä oman alasi ammattiliiton työntekijään. Yhteystietomme löytyvät tämän lehden takaa. Myös työpaikoilla toimivat luottamusmiehet ovat kesätyöntekijöiden käytettävissä.

Onnea työnhakuun ja työn iloa kesäksi! ■

SATTUMUKSIA

TYÖKOKOUKSESSA todettiin, että Yhteisvastuukeräyksen ovelle -keräys on alkanut. Kanttori innostui: ”Juu, meidänkin ovella kävi kerääjä. Oli aivan tutun näköinen, mutta en mitenkään saa mieleeni, kuka hän on.” Keräyspäällikkö ei raskinut sanoa, että kyseisen alueen kerääjä on Alkon myyjä.

KERRAN siunasin kappelissa vainajaa. Kukkien laskun yhteydessä muuan mies toi saunavastaa pienemmän verkon siististi niputettuna. Siinä oli myös uistin. Mies sanoi: ”Siinä rakkaalle kalakaverille viimeiselle matkalle”, ja iski koukun arkun kangas-

vuoraukseen. Niin verkko uistimien laskettiin arkun mukana haudataan.

HANNU PURHONEN
Kappalainen (el.), Kouvola

OLIN Mukkulan alueen pappina Lahdessa, kun piispa Hannes Leinonen vietti siellä eläkepäiviään. Asiaan kuului kyläily puolin ja toisin. Nuorempi tyttäreni Talvikki ei silloin vielä käynyt koulua. Hän oppi pitämään piispasta niin, että lahjoitti tälle yhden lelunsa, leikkilehmän, kun piispa

puolisoineen oli meillä kylässä. Piakkoin sen jälkeen piispa tuli messun jälkeen minua tervehtimään ja kertoi: ”Sano Talvikille terveisiä. Kun olimme teillä kylässä, hän antoi minulle lelulehmänsä.” Kysyin: ”Lainaksi vai ikiomaksi?” Talvikki vastasi: ”Ikiomaksi” ja lisäsi: ”Leiki sillä.” ”Kerro nyt Talvikille, että minä olen leikkinyt sillä.”

PEKKA ESKELINEN
rovasti, Lahti

Sattumuksia voi lähettää sähköpostilla os. merja.laaksamo@akiliitot.fi. Julkaistuista sattumuksista ei makseta palkkiota.

Mummo ja Pappa

LEENA HUOVINEN

OPPILAITOSPASTORI, HELSINGIN YLIOPISTO

TYÖNANTAJANI HELSINGIN seurakuntayhtymä käynnisti kuluneena syksynä paljon keskustelua herättäneen UskoToivoRakkaus -kampanjan, jolla yritetään puhutella erityisesti nuoria aikuisia. Kampanjan yhteydessä tehdyssä katugallupissa helsinkiläisille nuorille aikuisille esitettiin seuraavanlainen kysymys ”Jos kirkko olisi ihminen, millainen ihminen se olisi?” Vastaukset olivat mielenkiintoisia: ”Kuin mummo”, ”Konservatiivinen puku päällä oleva vanhempi herrasmies” ”Pelottava”, ”Jäykkä ja huumorintajuton”, ”Takakireä vanha ihminen”, ”60v. tiukka ja tylsä nainen.”

Mummo ja pappa vertaus ihastuttaa minua, sillä tuosta ikäpolvesta löytyy kokemusta, rohkeutta, ennakkoluulottomuutta ja näkemystä. Itsekään kun en enää mikään neitonen ole, joten perässä tullaan. Sen sijaan mietittävää kuva pelottavasta, takakireästä ja huumorintajuttomasta kirkosta. Kuva on karu, mutta aito ja oikea niille, jotka sanoittivat kyselyssä tuntemuksiaan.

Eikä kirkon kuva yleisessä mediassa näytä olevan yhtään valoisampi. Median vaikuttavuus ihmisten elämässä ja mielipiteiden muodostamisessa on tuoreimpien kyselytutkimusten mukaan yhä suurempi. Tämä koskee myös kirkkoa. Tietenkin media on kiinnostunut kiistoista, erimielisyyksistä, käräjistä ja vastakkainasetteluista, joita kirkolla tuntuu riittävän enemmän kuin omiksi tarpeikseen. Mutta ovatko kiistat vain ja ainoastaan negatiivisia? Kyllä kirkon sisällä ja ulkopuolella voi ja saa keskustella, vaikka se ristiriitaista onkin. Ja juuri sen tähden otsikoihin nouseaan, sillä muutos, ristiriita on uuttuinen mediassa. Tasaisen varmalla työskentelyllä ei usein nousta esille, vaikka pitäisikin. Kaikki me kirkon työtä tekevät kuitenkin tiedämme, että tärkeimmät asiat työssä tapahtuvat uutisotsikoiden ulkopuolella tilanteissa, joissa ei ole selkään taputtelijoita tai mediaseksikkyyttä.

KUKA MÄÄRITTÄÄ millainen kuva kirkosta on oikea ja aito? Kuka tahansa kirkollisveroa maksava jäsen, vapaa-ajattelija, pappi vai piispa? Mielestäni kaikilla on lupa siihen, sillä asia on tärkeä. Väistämättä tämä johtaa siihen, että ääni on moninainen ja kirjava. Se mikä toisen mielestä on elämöimistä, onkin toisen mielestä pel-

kä kuiskaus. Tai kun joku kokee lausunnot kirkosta vastuuttomiksi, toiselle ne ovat mitä suurimman vastuullisuuden osoitus. Aina joku kuitenkin hermostuu tai ottaa herneen nenäänsä. Tai sitten vähintään yhtä moni ilahtuu, innostuu ja saa uskolleen vahvistusta.

Uskonnot, jotka perustuvat pyhiin kirjoituksiin, ovat sidottuja jatkuvaan tulkintaan. Keskeistä on, kuka tulkintaa saa ja voi tehdä, kenellä on valta, kenellä ei ja millaisiin eettisiin ja yhteiskunnallisiin tavoitteisiin niillä pyritään. Sitä keskustelua käymme liian vähän.

Uskonto on asia, joka tulee lähelle ja iholle. Usko on hyvin henkilökohtaista ja siksi keskustelua on usein vaikea käydä. Niin kuin Edinburgin entinen arkkipiispa Richard Holloway on sanonut: ”Kaikki kokemamme suodattuu oman mutkikkaan minuutemme lävitse ja vääristyy samalla väistämättä. Jos kerran muut ihmiset vääristyvät mielessämme alinomaa, voimme olla vuorenvarmoja, että samoin käy ajatellessamme Jumalaa, jota kukaan ei ole edes nähnyt. Siksi Jumalaan uskovien onkin viisasta tunnustaa, että he voivat tavoittaa hänet vain oman erehtyväisen ihmisyytensä läpi suodattuneena.”

Hyvin sanottu. Pitää pitää mielessä. Ja sekin, että on luonnotonta luulla, että vasta sitten voimme keskustella julkisesti vaikeista asioista, kun on saavutettu yksi, yhtenäinen kanta. Avoin keskustelu on merkki demokratiasta ja sananvapaudesta. Mitä merkityksellisemmästä asiasta on kysymys, sitä tärkeämmäksi nousevat myös nämä arvot.

ON MYÖS paljon ihmisiä, jotka kokevat kirkon avaraksi, lempeäksi, lämpimäksi ja myötätuntoiseksi. Viime aikoina terävimpiä ja omaa ajattelua stimuloivimpia keskusteluja kirkosta, uskosta ja Jumalasta olen kohdannut tahoilla, joissa kirkkoa, tuota ”mummoa tai pappaa” katsotaan hieman matkan päästä. Näin asian näkee Taloustutkimuksen tutkimuspäällikkö Juho Rahkonen: ”Yhteisölliset instituutiot (kuten YLE ja kirkko) voivat menestyä minäminäajassa vain keskittymällä tiukasti omaan erityistehtäväänsä.” (Aamulehti 17.1.08) Tässä kirkolla on kevät. ■

Pappisliitto 90 vuotta - Jäsenlehti 60 vuotta

Kuluvana vuonna juhlietaan Pappisliiton 90-vuotista taivalta Papiston päivien yhteydessä. Pappisliitto perustettiin 14.1.1918, mutta heti perustamisen jälkeen puhjennut sota lamautti kaiken säännöllisen toiminnan vähäksi aikaa. Varsinainen toiminta alkoi vasta syksyllä ja niinpä juhlatkin ovat loka-kuussa.

Tälle vuodelle osuu muitakin merkittäviä pyöreitä vuosia. Pappisliitto on julkaissut jäsenlehteä 60 vuotta. Ensimmäinen Suomen kirkon pappisliiton jäsenlehti ilmestyi tammikuussa 1948.

Juhlavuoden aikana jokaisessa Cruxissa julkaistaan kirjoituksia eri vuosikymmeniltä. Sarjan aloittaa kymmenen vuoden takaa silloisen puheenjohtajan Arto Laitisen kirjoitus, jossa hän muistelee omaa puheenjohtajakauttaan. Vähitellen päädyimme vuoden viimeisessä numerossa vuoteen 1948.

Tänä vuonna vietetään myös naispappeuden 20-vuotisjuhlaa. Naisteologit ry järjestää Helsingissä pääjuhlan ja juhlaseminaarin. Lähes jokaisessa hiippakunnassa juhlietaan merkkipäälä järjestämällä juhlaseminaari, vuosijuhla tai juhlamessu.

Pappisliiton kotisivut täyttävät tänä vuonna 10 vuotta. Ensimmäiset verkkosivut julkaistiin Papiston päivien yhteydessä 1998, jolloin Pappisliitto täytti 80 vuotta.

Myös alaosastotoiminta täyttää 90 vuotta. Ensimmäinen Pappisliiton alaosasto perustettiin Helsingissä samana

vuonna kuin Pappisliitto. Helsingin pappien veljespiiri aloitti toimintansa 30.4.1918. Vuoden loppuun mennessä ehdittiin vielä perustaa neljä muuta alaosastoa: Kymenlaakson, Salon seudun, Lounais-Suomen ja Tampereen veljespiirit. ■

Cruxissa 10 vuotta sitten

- Pappisliitto täytti 80 vuotta, Papiston päivät järjestettiin Helsingissä teemalla Pappina olemisen taivas ja helveti
- Vuoden papiksi valittiin Harri Palmu
- Pappisliiton toimistossa tapahtui henkilövaihdoksia: Osmo Setälä siir-

- tyi projektipäälliköksi ja Esko Jossas toiminnanjohtajaksi. Apulaistoiminnanjohtajana aloitti Jukka Huttunen kolmivuotisen kautensa. Toimistosihiteerinä aloitti Anne Taanila.
- Juhlittiin naispappeuden 10-vuotistaivalta
- Pappisliiton kotisivut avattiin

- Keskusteltiin edellisvuonna alkaneesta viisipäiväisestä työviikosta
- Kanttorit tulivat mukaan Crux-yhteistyöhön
- Diakoniatyöntekijöiden Liitto täytti 40 vuotta

Arto Laitinen
Kauniaisten suomalaisen seurakunnan kirk-
koherra, lääninrovasti.
Pappisliiton puheenjohtaja 1995–1998.

Viisipäiväisestä vaikuttamiseen ja visioihin

”Ajan voi unohtaa vain käyttämällä sitä». Jollain tavalla tuo mietelmä sopii tämän hetken tuntoihin, kun nelivuotinen puheenjohtajakauteni Pappisliitossa on päätymässä. Kokouksia, edunvalvontaa, pappisidentiteetin etsintää, kotimaisia ja kansainvälisiä verkostoja sekä vaikuttamisyri-tyksiä on riittänyt. Tässä tuoksinassa ajan kuluminenkin on välillä unohtunut!

Edunvalvonta on ollut perinteisesti keskeisessä asemassa, mutta sen rinnalle on viime vuosina järjestelmällisesti pyritty nostamaan se, että olemme nimenomaan pappien liitto. Teologiaan, itsensä kouluttamiseen ja kehittämiseen, työssä jaksamiseen sekä työyhteisön hyvinvointiin on monella tavoin kiinnitetty huomiota.

Edunvalvontarintamalta erillisistä asioista muistuvat mieleen kädenväännöt kahdesta vapaa-aika-sopimuksesta. Ensimmäinen irtisanottiin jo ennen sen alkamista. Irtisanomisen laillisuudesta keskusteltiin valtakunnansovittelijankin kanssa. Mutta pääasia oli, että vihdoinkin päästiin ns. viisipäiväiseen työviikkoon. Vaikka liiton tutkimus osoittaakin, etteivät kaikki pysty tai eivät halua tai eivät osaa sitä noudattaa, niin esimiesten velvollisuus on tur-

vata se alaisilleen vaikkapa työvoimaa lisäämällä.

EU-direktiivin mukaisissa työaikalakeja koske-
vissa säädöksissä emme onnistuneet toivomallam-
me tavalla. Seurakuntien hengelliset työntekijät
rinnastetaan niissä poronhoidon ja kalastuksen har-
joittajiin. Ollenkaan väheksymättä näitä ammatti-
aloja tai rinnastukseen sisältyvää symboliikkaa, to-
tean, että itselläni — päinvastoin kuin Kirkon
sopimusvaltuuskunnalla — on hiukan toisenlainen
kuva työstäni seurakunnassa.

Pappisliiton toimintaympäristöä ja toimintaa on
visioitu nykyisin neljän vuoden jaksoissa. Valtuus-
ton hyväksymänä visiosuunnitelma antaa ryhtiä
työhön ja kannanottoihin. Kantaa on otettu myös
kirkossa tapahtuviin uudistuksiin. Puheenjohtaja-
vuosinani laajat lausunnot on annettu mm. diako-
naatin, hiippakuntahallinnon ja jumalanpalveluk-
sen uudistamisesta.

Vuoden pappi -valinnasta on kehkeytymässä
traditio. Valinta julkistetaan neljännen kerran lii-
ton 80-vuotisjuhlissa. Pappisliiton työelämässä ole-
vien jäsenmäärä on jatkuvasti kasvanut. Se on
näinä vuosina ihmetyttänyt, että jotkut eläkeläiset
ovat eronneet liiton jäsenyydestä. Ei kai eläke niin
heikko ole, että parin sadan markan jäsenmaksu
ottaa kukkaron päälle!?

Puheenjohtajakauteni alkuun sisältyi piispa
Huovisen toimittama liiton uusien tilojen siunaa-
minen. Kehä tietyllä tavalla sulkeutuu, kun viimei-
simpien asioiden joukossa on ollut vanhojen tilo-
jen myyminen. Liiton talous on kunnossa. Kiitos
siitä liiton toimiston väelle — erityisesti toimin-
nanjohtajan paikalta projektipäälliköksi siirtyneel-
le Osmo Setälälle. Kiitos myös uudelle toiminnan-
johtajalle Esko Jossakselle, joka on kiitettävällä
taidolla ja tarmolla ryhtynyt ohjaamaan Pappislii-
toa kohti uusia haasteita. Kiitos myös liiton halli-
tukselle, johon on löytynyt näinä vuosina kyyyk-
käitä pappeja — samoin kuin valtuustoon.

Näinä neljänä vuotena on aika siis lähes unoh-
tunut — niin paljon on tapahtunut. Minun ansioni
on ollut se, etten ole onnistunut olemaan esteenä
tuolle tapahtumiselle!

Yhteisestä jakamisesta voimaa yksin tekemiseen

HILKKA MÄKELÄ

DIAKONIAN HIIPPAKUNTASIHTEERI, LAPUAN HIIPPAKUNTA

Kirkon työmarkkinalaitoksen tilaston (kesäkuu 2007) mukaan kirkossamme on 210 seurakuntaa, joissa on yksi diakoniaviranhaltija. Heidän lisäksi diakoniatyötä tehdään yksin erilaisista hallintomalleista johtuen kappeliseurakunnissa ja kirkkopiireissä. Kuluvin vuoden alussa Suomessa on 515 luterilaista seurakuntaa, joten yli kolmanneksessa seurakunnistamme diakoniatyöntekijä työskentelee yksin.

Syksyllä 2007 Lappeenrannassa diakoniatyöntekijöiden päivillä yksin työtä tekevien työntekijöiden työalatyöskentelyyn osallistui viitisenkymmentä diakoniatyöntekijää. Työskentelymme oli innostunutta, joskin toisaalta työn tuottaman tunnekuorman sävyttämää.

Yksin vai yhdessä?

Mielestäni diakoniatyötä ei tehdä koskaan yksin. Esimiehen tärkeimpiä tehtäviä on kuulla työyhteisönsä jäseniä. Jokaisessa seurakunnassa on diakoniatyön johtokunta tai vastuuryhmä, ja olen varma siitä, että jokaisessa seurakunnassa on vapaaehtoisia työntekijöitä diakoniatyössä.

Mistä yksin työskentelyssä sitten on kysymys? Keskustelussamme Lappeenrannassa kuului työn raskaus, tunnekuorman jakamisen puute, kes-

kustelukumppanin puute ja oman työyhteisön vähäinen diakoniatyön tuntemus.

Eikö työstä osata ja uskalleta puhua omassa työyhteisössä? Vai eikö todella löydy samaa kieltä puhuvaa kuuntelijaa? Diakoniatyö on luonteeltaan korjaavaa. Muut seurakunnan työmuodot ovat enemmän sisällöiltään ennaltaehkäisevää työtä. Mistä löytyy yhteinen kieli keskustelulle?

Lappeenrannassa mahdollisuuksina nähtiin yhteinen, työstä nouseva keskustelu omassa työyhteisössä ja työstä aiheutuvan kuorman jakaminen diakoniajohtokunnan tai -vastuuryhmän kanssa. Haasteeksi nousi mahdollisuus puhua työstä samanlaisessa työtilanteessa olevan kollegan kanssa. Toivottiin hiippakunnallisia ja alueellisia tapauksia yksin työtä tekeville diakoniatyöntekijöille.

”Pitäisi vain olla joku, joka kuuntelee”, kirjoitti diakonissa Aila Isomöttönen Diakonia-lehdessä viime kesänä.

Näin yksinkertaistahan se on! Mutta miten asia järjestetään vaitiolovelvollisessa työssä?

Kokemuksia jakamisesta

”Pitäisi vain olla joku, joka kuuntelee”, kirjoitti diakonissa Aila Isomöttönen Diakonia-lehdessä viime kesänä. Näin yksinkertaistahan se on! Mutta miten asia järjestetään vaitiolovelvollisessa työssä?

Vajaa kymmenen vuotta sitten Lapuan hiippakuntaan valittiin useita virkaiältään nuoria kirkkoherroja. Työssä oli kollegiaalista jakamisen tarvetta, ja he ryhtyivät tuumasta toimeen. Tämä itseohjautuva, kollegiaalinen ryhmä on kokoontunut jo vuosia vapaa-ajallaan yhteen jakamaan työstä tulevaa kuormaa. Ryhmän jäsenten mielestä kokoontuminen ei saa olla virallista ja ohjelmoitua, vaan vapaata yhdessäoloa. Kokoontuminen ei ryhmän jäsenten mukaan palvele heitä, jos se ohjelmoidaan viralliseksi.

Diakoniatyöntekijöiden Liiton alaosastojen kokoontumiset ovat vuosien saatossa olleet kollegiaalisia diakoniatyön jakamisen paikkoja. Voisiko niistä vielä tänä päivänä muodostua tällaisia kokoontumisia?

Huomaan työssäni usein kysyväni seurakuntien työntekijöiltä: ”Onko sinulla oma henkilökohtainen sielunhoitaja?” En usko rikkovani vaitiolon säännöksiä yllyttäessäni jokaista diakoniatyöntekijää hankkimaan sellaisen. Sielunhoidollinen jakaminen voi olla tietoisuutta siitä, että joku rukoulee puolestasi. Sielunhoitajan ei tarvitse välttämättä olla työhön koulututtunut henkilö, vaan joku ”vanha viisas” elämäkokemuksensa kautta ihmisen elämää tunteva henkilö.

Eläkkeelle jääneet diakoniatyöntekijät ovat hyvä voimavara kuuntelijoina. Heidän työkokemuksensa antaa

EIJA HARMANEN

Yksin työskennellessä esiin nousee työn raskaus, tunnekuorman jakamisen ja keskustelukumppanin puute ja oman työyhteisön vähäinen diakoniatyön tuntemus, sanoo Hilka Mäkelä.

pohjaa kuulemiselle ja vaitiolo on heille työstä nouseva itsestäänselvyys.

Työnohjaus, lyhytkestoinen työkonsultointi ja uusien työntekijöiden mentorointijärjestelmä ovat mahdollisuus tunnekuorman purkamiseen.

Tärkeintä on kuulluksi tuleminen

Tilastokeskuksen laatiman viimeisen kirkon työolobarometrin (2005) mukaan 65 % seurakuntien työntekijöistä

on samaa mieltä tai jokseenkin samaa mieltä väitteen kanssa, että heidän työpaikallaan on paljon sellaisia piilossa olevia asioita, joista pitäisi puhua avoimesti. Tarvittaisiin paljon enemmän avointa puhetta. Työyhteisön tulisi olla turvallinen paikka tunnekuorman purkamiseen.

Minulla on ollut työssäni mahdollisuus kuulla diakoniatyöntekijöitä, jotka ovat erilaisten syiden pakottamina

olleet työstään pitkällä ja toistuvilla sairauslomilla. Tärkeimmäksi työssä jakamisen asiaksi he sanovat tietoisuuden kuulluksi tulemisesta. Kuulluksi tuleminen välittää työntekijälle kokemuksen arvostuksesta. Ennen kaikkea kuulluksi tulemistä odotettiin esimiehiltä. Diakoniatyöstä nousevia irrallisuuden ja yksinäisyyden tunteita on voitava sanoittaa omassa työyhteisössä. ■

”Pappi tulloo piiskalla, mutta Luoja luop’ lukkarin”

KAISA-LEENA HARJUNMAA-HANNIKAINEN

KANTTORI, TAPIOLAN SEURAKUNTA

Lukioikäisenä minulle oli selvää, että on vain yksi vaihtoehto yhdistää unelma ammattimuusikon ja kirkon työstä: opiskella kanttoriksi. Oli aivan kirkkaan selvää, että suurinta, rikkainta ja parasta, mitä ihminen voi saada tehdä elämässään, on kirkkomusiikki. Kutsumukseni synnyinsanatko?

Koen kutsumus-sanan omalla kohdallani liian velvoittavaksi, enkä tunne sen mittoja täyttäväni. Jos sillä tarkoitetaan koko elämän antamista työlle, ei minulla sellaista kutsumusta ole – on minulla elämässä muitakin kutsumuksia.

Kuitenkin kanttori-minä kokee kutsumuksekseni tehdä työnsä niin hyvin, että siitä voi seurakunta iloita. Tämän työn onnellistuttava tekijä onkin, että viime kädessä tehtävänä on positiivisia asioita: puhutella ja koskettaa ihmisiä, tuoda ilosanoma musiikin muodossa ymmärrettävämmäksi, ilahduttaa, lohduttaa, ravistuttaa, hämmästyttää, rohkaista, luoda yhteyttä. Edellyttää kuitenkin jatkuvaa vaivanäköä, harjoittelua, jotta tuotteeni on positiivinen eikä kuulijalle kärsimystä! Kanttorin kutsumuksena tulee aina olla antaa parasta seurakunnalle.

Jos kutsumukseni ei palvele ketään eikä ole vuorovaikutuksessa muiden kanssa, ei se elä kauaa. ”Kutsumus” sisältää ajatuksen vuorovaikutuksesta. Kutsumuksen tulee olla aina kiinni jossain. Omaa elämäänsä elävää kutsumusta voi sanoa paremminkin sooloi-

Kaisa-Leena sanoo, että kirkko työnantajana saisi olla hiukan enemmän huolissaan työntekijöidensä perheiden hyvinvoinnista ja yhteisestä ajasta.

luksi ja haihatteluksi – ja sitäkin näkee.

Kutsumus jumalanpalvelusmusiikkiin

Minua läpi työurani kantanut kutsumus on ollut jumalanpalvelusmusiikin monimuotoinen toteuttaminen. Keinoja ja välineitä, tyylejä ja toteuttajia

vaihtelemalla kutsu on pysynyt aina tuoreena. Omassa seurakunnassani olen saanut iloita siitä, että nuoruuteni unelma taiteellisen ja hengellisen kohtaamisesta saa toteutua.

Kutsumus toteutuu yllättäväkin erilaisissa tilanteissa. Pieni on suurta ja suuri pientä. Se on yhtä lailla virren veisuuseen innostamista, bachinairin

hyvin soittamista, yksinkertaisen laulun laulamista, kuoron itsensä ylittämiseen johdattamista kuin elämää suurempien urku- ja kuoroteosten soittamista tai johtamista, messumusiikin onnistunutta kokonaissuunnittelua ja toteutusta ja niin edelleen. Usein se on ihmisen kohtaamista hänen ainutlaatuisessa elämäntilanteessaan häntä kuunnellen, armollisuuden tuomista siihen hetkeen.

Luotettava omaan näkemykseen ja koulutukseen

Kammottavaa on, että jonkun mielestä kutsumuksen tunnistaa ihmisestä, joka tekee, mitä muut häneltä odottavat. Minusta juuri päinvastoin: voidakseni parhaalla tavalla palvella seu-

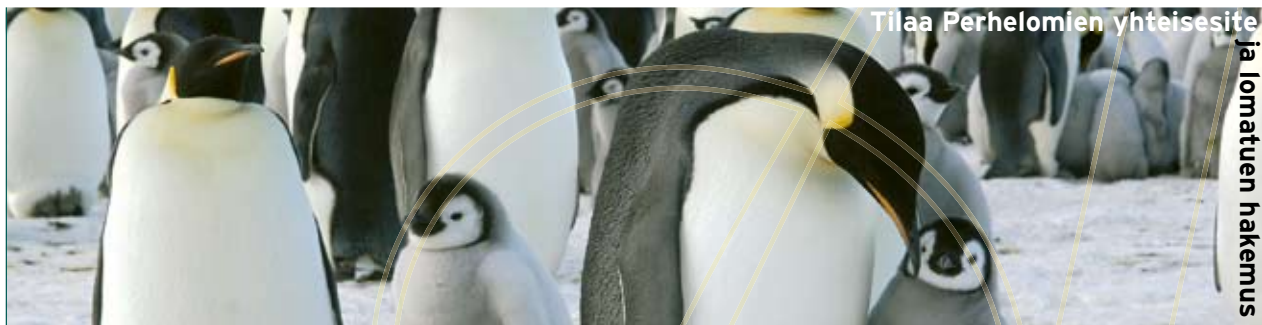
rakuntaa minun pitää luottaa omaan näkemykseeni, koulutukseeni, kokemukseeni, viisauteeni ja antaa seurakunnalle parasta, mitä uskon heidän tarvitsevan – vuorovaikutuksessa ja heitä kuunnellen toki.

”Kutsumusihmisillä” on usein harhaluulo omasta korvaamattomuudesta. Suostuminen kutsumuksen tähden mihin tahansa, on oikeastaan ylpeyttä; nöyrä tuntee rajansa. Välillä kutsumus on ihan kateissa ja sen myötä työnilo. Silloin kannattaa ottaa ammattitaito käyttöön ja luottaa siihen, että työt sujuvat välillä vasemmalla kädelläkin – ja silti voi lopputulos olla riittävän hyvä.

Edelleenkin tämä on mielestäni hieno homma – hienempi kuin luulin.

On tällä myös hintansa. Ei sitä silloin lukiolaisena miettinyt, ruokitaanko tällä kutsumuksella perhe ja maksetaanko asunovelat. Ei myöskään sitä, kuka hoitaa lapsia, kun äiti on poissa illat ja viikonloput, eikä edes muun maailman malliin saa siitä hyvitystä.

Kirkko työnantajana saisi olla hiukan enemmän huolissaan työntekijöidensä perheiden hyvinvoinnista ja yhteisestä ajasta ja säädöksillä tukea sitä. Ei nimittäin arvannut tämä lukiolainen, miltä tuntuu jouluna ja pääsiäisenä ja juhannuksena sanoa yhteistä aikaa janoavalle perheelle, että oikein mukavaa joulua ja pääsiäistä ja juhannusta vaan teille – minua odottaa nyt Kutsumustyö! ■

Tilaa Perhelomien yhteisesite

ja lomatuken hakemus

Perheen kanssa lomalle

Alomat

Perhelomalla riittää tekemistä ja kaikki viihtyvät. Tarjolla on monia hyviä lomakohteita kylpylöissä, hotelleissa, urheiluopistoilla ja lomakeskuksissa.

Haettavina ovat kesän lomaviikot 23-35. Hae loma ja lomatukea viimeistään 14.4.2008 mennessä.

Tarjolla ovat

- ⌘ Perinteiset perhelomat: lomatuksi on 170 euroa/aikuisen, lapset 6-16-vuotta 85 euroa, alle 6-vuotiaat maksutta.
- ⌘ Nuoret perheet -lomat: omavastuu 100 euroa/aikuisen, lapset 6-16-vuotiaat 80 euroa, alle 6-vuotiaat maksutta.
- ⌘ Koululaisperheiden ryhmäperhelomat: omavastuu 120 euroa/aikuisen, lapset 6-16-vuotta 90 euroa, alle 6-vuotiaat maksutta.

www.a-lomat.fi

A-lomat ry | Ratamestarinkatu 11 00520 Helsinki | puh. 020 111 2770 (arkisin 9-12) faksi (09) 145 706 | info@a-lomat.fi

Parasta papin työssä Jerusalemissa:

Muslimit, juutalaiset ja kristityt oppivat toisiltaan

SIRPA RISSANEN, JERUSALEM LÄHETYSTYÖNTEKIJÄ, SUOMEN LÄHETYSSEURA

Ibrahim Azar on Jerusalemin arabiankielisen seurakunnan pastori. Seurakunnassa on noin 400 jäsentä, sunnuntaisin kirkossa käy keskimäärin 50 henkeä. Seurakunta kokoontuu Lunastajan kirkossa, joka on monelle suomalaisellekin tuttu. Se sijaitsee lähellä Pyhän haudan kirkkoa Jerusalemin vanhassa kaupungissa.

Missä opiskelit papiksi?

Opiskelin teologian maisteriksi Saksassa, Münchenissä. Asuin Saksassa kahdeksan vuotta.

Millainen on tyypillinen työpäiväsi?

Aamuisin teen usein toimistotöitä tai vierailen kirkon yhteydessä sijaitsevassa Martin Luther -keskuksessa tapaamassa vanhuksia. Se on sekä muslimien että kristittyjen vanhusten kohtaamispaikka. He syövät siellä lounasta, saavat sosiaalisia kontakteja ja pieniä terveyspalveluja. Keskukseksi on kaksi suomalaistakin työntekijää diakoniatyössä.

Iltapäivisin toimivat kirkon kerhot nuorille, naisille ja lapsille. Olen niissä mukana vuorotellen. Jumalanpalvelusvuorossa olen joka sunnuntai, sillä meillä ei ole muita pappeja. Jerusalemissa on myös monia ekumeenisia jumalanpalveluksia, joihin osallistun. Pidän myös rippikouluopetusta nuo-

rille. Tänä vuonna konfirmoin kymmenen seurakuntani nuorta. Sitten on tietysti hallinnollisia kokouksia ja raamattupiirejä.

Voimme oppia toisiltamme

Mikä on vaikeaa työssäsi ja miksi?

Seurakunta on hajallaan ja liikku- mista vaikeuttaa se, että osa seurakuntalaisistani asuu muurin toisella puolella ja välillä on tarkastuspisteitä. Joidenkin talot jäivät muurin taakse, kun se rakennettiin. Työttömyys vaikeuttaa monien elämää ja lisää diakonian tarvetta.

Kun liikkuminen oli vielä vapaata Israelin ja Länsirannan välillä, vuorotelimme Ramallahin, Beethlehem, Beit Sahourin ja Beit Jalan pastorien kanssa toistemme kirkkoissa. Nyt se ei enää onnistu, kun Israelin ja palestiinalaisalueet erottaa muuri eikä ilman erityislupaa pääse Jerusalemiin tai sieltä Länsirannalle. Kulkulupien saaminen on epävarmaa, eikä työvuoroja voi suunnitella niiden varaan. Se on sääli, sillä vuorottelu toi vaihtelua sekä seurakuntalaisille että meille.

Mikä on parasta työssäsi?

Monista käytännön ongelmista huolimatta seurakuntalaisillani on hengellinen elämä. Jerusalemissa vanha kohtaa uuden ja itä lännen. Asumme ja elämme yhdessä muslimien ja juutalaisten kanssa. Voimme kaikki oppia toisiltamme jotakin. Se on minusta mahdollisuus eikä uhka.

Mistä saat tukea työssäsi?

Taloudellisesti kirkkoamme tukevat Saksa, Skandinavian maat ja Luteri-

lainen Maailmanliitto. Meillä on myös yksittäisiä ystävyysseurakuntia. Keran vuodessa kirkon kuuden arabiseurakunnan pastoreilla perheineen on rettiitti, ja joka toinen kuukausi on pastorien kokous, missä jaamme hengellisiä asioita.

Onko papeista maassasi pulaa?

Ei, sillä kirkkomme on pieni, ja pappeja koulutetaan vain tarpeen mukaan.

Kaikille uskonnoille avoin kaupunki

Miten pappia arvostetaan yhteiskunnassasi?

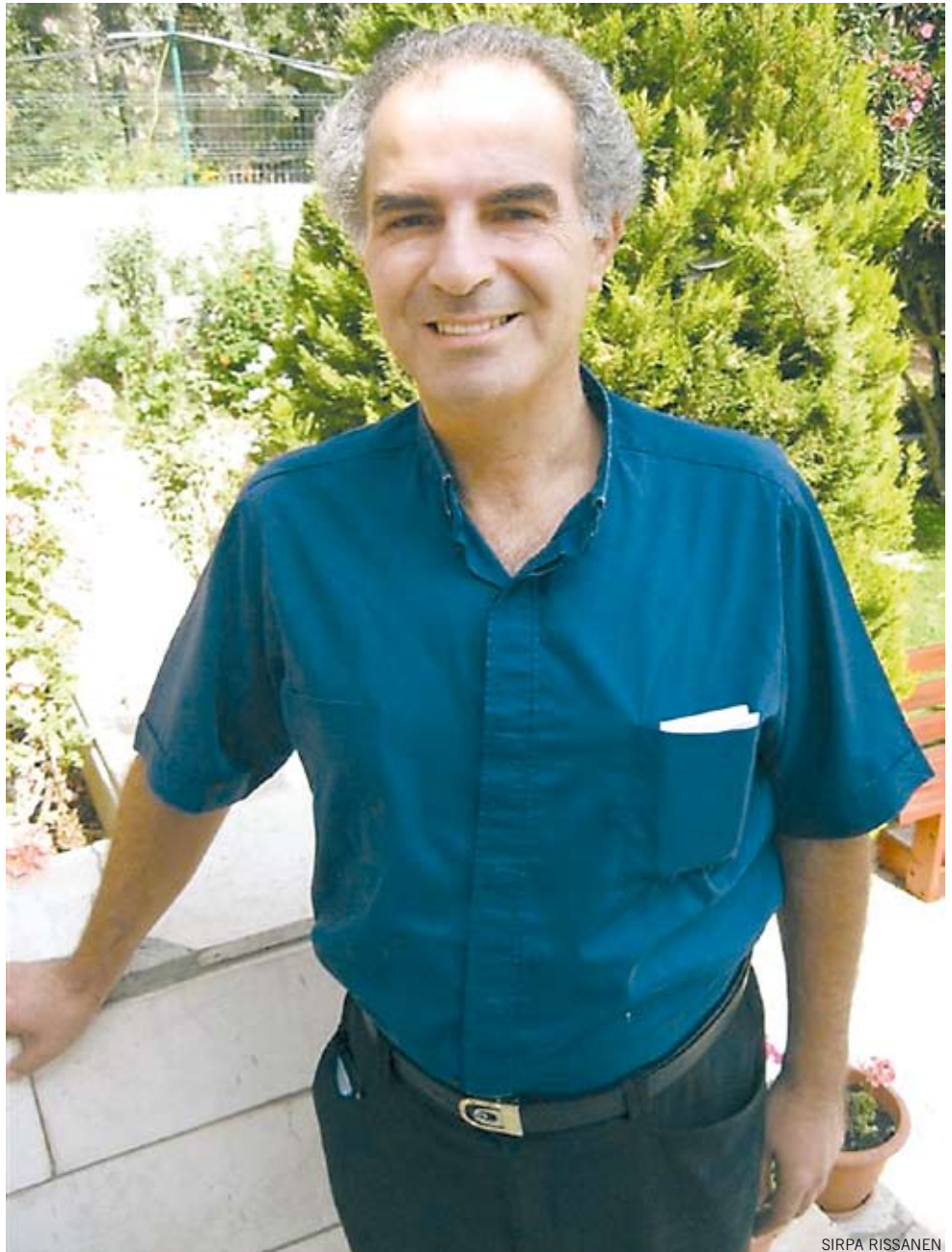
Itämaiseen tyyliin sitä, joka puhuu Jumalan nimessä, kunnioitetaan – oli pa hän minkä tahansa uskonnon edustaja. Pastori kantaa ehtoollisleivän ja viinin ja on seurakunnan isä ja hengellinen johtaja. Pastori edustaa myös kaikissa kulttuuritapahtumissa; hänet kutsutaan koulun juhliin, taidenäyttelyihin ja avajaisiin. Ei ole juhlaa, johon hengellistä paimenta ei kutsuttaisi. Palkka on suunnilleen opettajien palkan tasoa.

Mistä haaveilet työssäsi?

Haaveeni on ekumeenisen dialogin ja yhteistyön lisääntyminen. Lasten pitää saada leikkiä yhdessä ja oppia tuntemaan toisensa jo pienestä uskonnosta ja taustasta riippumatta. Näen tulevaisuuden ainoastaan uskonnollisessa yhteisössä ja siinä, että Jerusalemi pysyy kaikille uskonnoille avoimena kaupunkina.

Kerro jokin mieleen jäänyt tapahtuma!

Vaimoni oli opettajana eräässä Jeru-

Ibrahim Azarin mielestä uskonnollinen yhteiselo on ainoa mahdollisuus Jerusalemissa.

salemin koulussa ja intifadan (kansannousun) aikaan 2001 sen koulun pihalla räjähti pommi. Vaimoni ja koulun lapset olivat juuri menneet sisään välitunnilta. Ajoin hakemaan hänet heti kuultuani asiasta.

Kirjoittaja toimii Suomen Lähetyseuran kummilapsi-koordinaattorina ja työaluetiedottajana Israelissa ja palestiinalaisalueilla. ■

Jordanian ja Pyhän maan evankelisluterilainen kirkko on Suomen Lähetyseuran yhteistyökirkko Israelissa ja palestiinalaisalueilla. Kirkolla on kuusi seurakuntaa. Lähetyseuralla on yhteistyötä myös Israelin messiaanisten juutalaisseurakuntien kanssa.

Pääsiäinen soikoon!

Cruxissa 3/2007 olleet virsisunnuntain rakennusaineet saavat seuraavassa jatkokseen monipuolisen hengellisen musiikin materiaalipaketin pääsiäiseksi. Siihen on valittu lauluja, jotka soveltuvat hyvin jumalanpalveluskäyttöön kiirastorstaista ensimmäiseen sunnuntaihin pääsiäisestä. Niitä voi laulaa seurakunta, kuoro, lauluryhmä tai solisti. Monet niistä soveltuvat ”laulusaarnan” pohjaksi.

Ensimmäisessä osassa on näytteitä kir-

jasta ”Polvesta polveen täällä”. Tämä Ilmajoen kanttori Heini Kataja-Kantolan kokoama messumateriaali julkaistaan tänä vuonna Tampereen hiippakunnan toimesta. Hanketta tukee myös Lapuan hiippakunta. Samaan yhteyteen on oikealle liitetty Tampereen Harjun kanttorin Sanna Ketolan kokoama laululista ”Kuoroille ja lauluryhmille”.

Toisessa osassa on yksi Juha Vintturin virsisovituksista. Vastaavia eri teki-
jöiden sovituksia virsistä aletaan mahdollisesti kerätä tämän vuoden aikana kokonaista kirjasarjaa varten. Perästä kuuluu.

Kolmannessa osassa Forssan kappalainen Heikki Toivio listaa pääsiäislauluiksi soveltuvia erityismessujen kappaleita, joita laulajat ja soittajat voivat itse hakea kyseisistä teoksista.

”Sinun on valta, sinun on voima, sinun on rakkaus ikuinen. / Riemukas voitoksi kuolemalta, saatu näin lahjaksi on jokaisen!” (Tero Kuparisen Sinun kanssasi -messusta)

Riemullista pääsiäisaikaa kaikille Cruxin lukijoille!

HEIKKI TOIVIO, HEINI KATAJA-KANTOLA, SANNA KETOLA JA JUHA VINTTURI

I: Materiaalipaketti yhteen kokoontuneelle seurakunnalle ja lauluryhmille

Kiirastorstain lauluja

Polvesta polveen täällä

Stamps: Herra kohtaa täällä ihmisen (UM, TM)

Simojoki/Kaskinen: Kaikki saavat tulla (NSV 2005)

Taize: Leipä syö, viini juo (ML)

Panama/Kaskinen: Nyt ylentäkäämme sydämemme (UM)

Löytty: On kaikki valmista (UM)

Löytty: Pyhä ja puhdas Vapahtaja (NSV 2005, PPT)

Liberia/Kerola: Saavun luokse armopöydän (PPT)

Maukonen: Turvaudumme lupaukseen (NSV 2005)

Jauhiainen/Maukonen: Tässä me olemme (UM)

Maukonen: Tässä pöydässä (UM)

J & E. Horesh: Tätä leipää te muistokseni (LKM)

Simojoki: Hiljaisuuteen (UM)

Kuoroille ja lauluryhmille

Hiljaa sydämemme pöytä katetaan (RVK 395), sov. Yrjänä

Haapasalo: Jumalan leipä on se, joka tulee taivaasta (Psalmi kuorolle)

Leipää pelloilta maan (Virsi 59), sov. Kiiskinen

Me saimme kutsun juhlaan (RVK), sov. Saario

Wesslund: Tämä on se elämän leipä

Pitkäperjantain lauluja

Polvesta polveen täällä

Kalliokuusi: Golgatan veren voima (UM)

Taize: In manus Tuas (UM)

Heikkilä/Kaskinen: Jeesus, Poika Jumalan (LEP)

Taize: Kumarramme oi Kristus (T)

Kekäle: Minäkö sen tein (PPT)

Simojoki/Kaskinen: Muista minua (SS)

Taize: Muistathan minua (T, UM)

Simojoki/Kaskinen: Riihikirkko-hymni (NSV 2005)

Taize: Ristin Herra (T)

Löytty: Ristin juurella (JLV)

Salminen/Leminen: Ristin luona paras paikka on (SK)

Simojoki/Kaskinen: Tahdon muistaa pitkäperjantain (Jumis, NSV 2005)

Helenius: Taisteluni (NSV 2005)

Simojoki/Kaskinen: Tie ristille (Jumis)

Kuoroille ja lauluryhmille

Webbe: Agnus Dei

Hän tiensä raskaan kulki (RVK 442), sov. Hovland (Yhteiskustannus)

Kuusisto: Sun ristic juurehen

Simojoki: Tie ristille (Jumis, ks. III osa)

ELISA PUTTIKUVAKOTIMAA

1. pääsiäispäivän lauluja*Polvesta polveen täällä*

Tansania/Perkiö: Aurinko tanssii (LKM, UM)

Taize: Herramme on ylösnoussut (T)

Simojoki: Hän ei ole enää täällä (S, NSV 2005)

Simojoki/Kaskinen: Kaikki lapset maan (LKM, SK)

Kiina/Löytty: Olkoon juhlamme loppumaton (TM, PPT)

Taize: On Kristus noussut, Halleluja (T)

Taize: On ylösnoussut Kristus (UM)

Simojoki/Kaskinen: Pääsiäisaamu (Jumis)

Simojoki/Kaskinen: Pääsiäislaulu (SS)

Simojoki/Kaskinen: Pääsiäisriemu on yhteinen (Jumis)

Taize: Riemuitkaa te taivaat (T)

Löytty: Tämä on se päivä (JLV)

Taize: Tänään on Herramme noussut (T, LKM)

Kuoroille ja lauluryhmille

Milliken: Alleluia! (Sulasol)

Boyce: Hallelujah

Simojoki: Hän ei ole enää täällä

Eerola: Ilo voitti (LV 41)

Salminen: Isompi juttu

Jospa joku huomaa meidät (RVK 462)

Salminen: On ilo tullut maailmaan

Porola: Pääsiäisaamu

Pääsiäiseen herätä saan (Virsi 745), sov. Wesslund

Tänään Kristus noussut on (RVK 151),
sov. Tolonen (Yhteiskustannus)**2. pääsiäispäivän lauluja***Polvesta polveen täällä*

Simojoki: Etkö näe, etkö huomaa (SS)

Taize: Herra Jeesus, luoksemme jää (T)

Salminen/Arola: Iloon ylösnousemuksen (A)

Niskanen: Isä, jää meitä rakastamaan (NSV 2005)

Simojoki/Kaskinen: Katsokaa voittajaan (My)

Haapala: Kivi sydämellä (LJE)

Harrah: On Jeesus itse keskellämme (UM)

Simojoki/Kaskinen: Pääsiäinen jatkaa saa (Jumis)

Laitinen/Heikka: Ylösnousemusballadi (HT)

Kuoroille ja lauluryhmille

Salminen: Aamujen aamu

Salminen: Aurinko nousee

Lehtimäki & Lehtinen: Ilotulitus

Jeesus voitti, Jeesus elää (RVK 153),
sov. Yli-Annala (Yhteiskustannus)

Simojoki: Pääsiäinen jatkaa saa

Kalenius: Saavuit maailmaan

Soronen: Ylistys

Lauluja 1. sunnuntaille pääsiäisestä

Polvesta polveen täällä

Haapala: Kurja kulkija (LJE)

Taize: On ylösnoussut Kristus (T, UM)

Taize: Rauhan saatte (T)

Maukonen: Sinun tultasi (UM)

Namibia/Löytty: Suuri uutinen (JLV)

Simojoki/Kaskinen: Katsokaa voittajaan (My)

Widerstrand/Hallqvist, suom. Raittila: Sydän auki (MaL, ML)

Haapala: Syttyköön (LJE, UM)

Irlanti/Haapala: Tulipatsas (LJE, PPT)

Björninen/Arola: Valoisa tie (A)

Salminen/Arola: Verkot heittääkää (A)

Simojoki: Täynnä rohkeutta (S, SS)

Kuoroille ja lauluryhmille

Ihana varmuus: Jeesus nyt on (RVK 259)

Kuorikoski: Iloitse maa (Kamarikko Oy)

Laaksonen: Kevätpurojen solinaa

Kuin kevätaamu hehkuva (RVK 198), sov. Mossberg

Kalenius: Meidän puolestamme

Valo antoi elämän (RVK 331)

Laulujen lähteet:

A = Arola: Tuulien teitä (Päivä Osakeyhtiö 2006)

HT = Hartaita toivelauluja (Musiikki Fazer Music 1985)

JLV = Jaakko Löytyn virsikirja (Kirjapaja ja Fazer Musiikki Oy 1994)

Jumis = Jumis! Lauluja koululaisen arkeen ja juhlaan (Lasten Keskus 1994)

LEP = Lauluja Elämän puusta (Gospel Power ry 2002)

LJE = Haapala: Laulut jäävät elämään (Suomen Lähetysseura 2001)

LKM = Laula kaikki maa (Suomen Lähetysseura 1991)

MaL = Matkalauluja (Kirjapaja Oy 2001)

ML = Messulauluja (Kirjapaja 2002)

My = Simojoki, Kaskinen: Mysterion (Suomen Lähetysseura 2004)

NSV 2005 = Nuoren seurakunnan veisukirja 8. laitos (Nuorten Keskus ja Lasten Keskus 2005)

PPT = Polvesta polveen täällä – messumateriaalia veisusukupolvelle (H.K-K. ja Tampereen hiippakunta 2008)

S = Simojoki: Kaikki tai ei mitään (Suomen Lähetysseura 2001)

SK = Siionin Kannel (Sley-kirjat Oy 1999)

SS = Simojoki: Syttyköön sydämiin (Suomen Lähetysseura 2003)

T = Taize-rukouslauluja (Kirjapaja 2005)

TM = Tuomasmessu (Kirjapaja ja Fazer Musiikki Oy 1991)

UM = Uusia messulauluja (Kirjapaja 2006)

RVK = Ruotsin virsikirja

VEIKKAUSKUVAKOTIMAA

II: Sovitus virteen 73 Sinulle, oi Vapahtaja

Sinulle, oi Vapahtaja

VK 73

Nicolai Frederik Severin Grundtvig
 Arnulf Louvainilaisen tekstin (1200-luvulta) pohjalta 1837.
 Suom. Lauri Pohjanpää 1923, virsikirjaan 1938.

Thomas Laub 1918,
 sov. Juha Vintturi 2006

SA

Si - nul-le, oi Va-pah-ta - ja, syn - ti-em - me so-vit-ta - ja, kii - tos-uh - ri -

TB

6

ni nyt an - nan, ris - tin juu - rel - le sen kan - nan. Sii - hen an - na ar - mo - si.

2. Sinun oli autuus taivaan,
 vaan sen vaihdot ristiin, vaivaan.
 Kuinka rakastitkaan meitä,
 synnin teille eksyneitä,
 orjan muotoon alennuit.

3. Armo taivaan oli suuri
 langenneita kohtaan juuri.
 Siksi kärsit, henkes annoit,
 kovan tuomiomme kannoit,
 Jeesus, uhrikaritsa.

4. Risti näyttää pahuuteni,
 kirouksen syntieni.
 Mutta kylmäksi jää mieli,
 hidas kiittämään on kieli
 vaivoistasi, Herrani.

5. Jeesus, sydämeeni paina
 rakkautes suuri aina.
 Auta, että sinuun luotan,
 Hengen hedelmiä tuotan,
 kuolemaasi julistan.

6. Niin kuin kukka, niin kuin suvi,
 ruumis kyllä lakastuvi,
 mutta, Jeesus, kuolemasta
 minut otit kauheasta,
 kuolemankin voittaja.

7. Uskon ristin salaisuuteen.
 Yöstä johdat aamuun uuteen.
 Kuolemani saapuessa,
 maisen valon sammuesssa,
 paratiisiin minut vie.

Juha Vintturilla myös sovitukset virsi 73 SAAB-äänille, fm ja virsi 54 Käykäämme nyt Jerusalemiin.

III: Erityismessujen antia pääsiäisen viettoon

Kansanmessussa eli Jumalan kansan ehtoollisjuhlassa vuodelta 1985 (Ruokanen ja Pirola, Kirjapaja) löytyvät pääsiäishenkiset kappaleet *Jeesus, veres vuotaa vielä; Pyhä Henki, Jumalan Henki; Sovituksen juhla ja Ylösnoussut kuningas*.

Tuhkamessussa vuonna 1886 (Salminen, Karas-Sana) olivat laulut *Kuin tuhka tulen jälkeen; Murtuneet kasvot ja Tuhkasta tuli nousee*, joita voi hyvin käyttää.

Tuomasmessun synnyttyä 1988 siinä käytettyjä lauluja on julkaistu kirjoissa Tuomaslauluja (1991), Messulauluja (2002) ja Uusia messulauluja (2006). Tuottajina ovat olleet Kirjapaja ja Musiikki Fazer. Näissä kirjoissa on lauluja kaikkia kirkkovuoden pyhiä varten.

Tuomasmessun ruotsinkielistä vastinetta Tomasmässä alettiin viettää vuonna 1993 ainakin Helsingin Tomas församlingissa. Hyviä pääsiäislauluja on vihkoissa runsaasti, esimerkiksi

Ditt kors; Du är maktig, Du är stor; Guds Lamn; Här vid ditt bord; Inför ditt kors; Jag är livets bröd; Våga vara den du är ja Ät mitt bröd.

Maata näkyvissä -festarimessun edeltäjässä Kuuntelen ääntäsi -yömessussa (Miettinen ja Holmen) vuodelta 1989 on käyttöön suositeltava laulu *Ennen kuulumatonta*.

Raju juttu vuonna 1989 (Harju ja Koski) ja sen ruotsinkielinen rinnakkaismessu *En häftig sak* – jossa Rajun jutun tekstit ruotsiksi ja uudet sävellykset – (Näse ja Koski) vuonna 1990 sisältävät viisi hyvää pääsiäislaulua *Ilo kirkon ovea kolistaa; Mua ravista; Rohkea uskaltaa; Glädjen stor i dörren ja Skaka om mig*.

Pekka Simojoen ja Pertti Poutasen yhteistyönä syntyi vuonna 1992 Hymnimessu (LK), josta kannattaa etsiä laulut *Hän ei ole enää täällä; Kantaakaa kuormat heikkojen; Minä seison tieni päässä* (myös nimellä Herra puhu, minä kuuntelen) ja *Syvydestä minä huu-*

dan (Kuule minun ääneni).

Simojoen ja Anna-Mari Kaskisen Jumis! Lauluja koululaisen arkeen ja juhlaan (LK) vuodelta 1992 sisältää koskettavat laulut *Pääsiäinen jatkaa saa; Pääsiäinen on yhteinen; Pääsiäisaa-mu; Tahdon muistaa pitkäperjantain ja Tie ristille*.

Kaskinen teki sitten Sinistä hetkeä varten vuonna 1996 Petri Laaksosen kanssa muun muassa laulut *Kanssa kaiken luomakunnan; Ruohonkorren lailla ja Sinä Herrani kuljit sinne*.

Espoon seurakuntien tilaamassa Riemuvuoden juhlamessussa vuodelta 1999 (Kortekangas) on yksi hyvä pääsiäislaulu *Uusi ehtoollisvirsi*.

Viimeisenä todettakoon Tero kuparisen Jakomäen kirkkoon Helsingin Malmin seurakuntaan tekemä Sinun kanssasi -messu vuodelta 2000. Tässä lastenmessussa ovat pääsiäislaulut *Hän elää; Hän voitti kuoleman; Me kiitämme sinua ja Sinun on valta*. ■

Digiboksi ja digiboksi.
Piuhoja ja kaapeleita,
liittimiä ja töpseleitä...

Onneksi sentään
yhteys ylöspäin toimii
ilman kaikenmaailman
lisälaitteita!

KORPPIS

ML 07

IMAGESOURCE/SKOY

Pappisvihkimys kiven takana

PÄIVI AIKASALO
VANTAA

Rakenteet vaikeuttavat pappisvihkimyksen saamista. Onko vaatimus puolen vuoden työstä aikansa elänyt? Voisiko seurakunta kutsua työhön vain viikoksi tai viikonlopuksi?

Teologian maisterin työllistymisestä papin tehtäviin vastaavat sekä seurakunnat että hiippakunnat. Seurakunta valitsee haluamansa henkilön ja piispa vihkii papin – jos hän kokelaan hyväksyy. Tuomiokapitulit vastaavat vihkimystä hakevien maistereiden etsintään eri tavalla. Tietysti tämä johtuu myös siitä, että hiippakunnat ovat erilaisia.

Esimerkiksi Helsingin hiippakunnan verkkosivuilla kerrotaan, että teologian maisterin on syytä löytää seurakunnan kutsu ”varsin itsenäisesti”. Kokemukseni mukaan tuo ilmaus tarkoittaa sitä, että kirkon töitä etsiessään teologian maisteri on erikoisen järjestelmän armoilla. Onko tälle järjestelmälle mitään tehtävissä?

Puolen vuoden pesti

Kirkon työmarkkinat eivät toimi samaan tapaan kuin normaalit työmarkkinat. Koska pappisvihkimystä ei voi saada puolta vuotta lyhyempiin sijaisuuksiin tai tilapäisiin tehtäviin, jää rooliksi usein odottaminen.

Normaalisti työmarkkinoilla juuri lyhyet tehtävät ovat vastavalmistuneiden töitä: hyviä mahdollisuuksia hankkia työkokemusta, opettelun paikkoja, mahdollisuuksia tutustua erilaisiin työyhteisöihin ja ihmisiin. Tätä mahdollisuutta ei siis teologian maisterilla ole, ja pidän tätä huomattavana puutteena. Mahdollisuus toimia kesäteologina ei poista tätä ongelmaa. Olisiko mahdollista, että vihkimyksen voisi saada myös huomattavasi lyhyempään seurakunnan kutsuun?

Suljettu järjestelmä?

Pääkaupunkiseudun hiippakunnissa on harvoin julkisesti haettavana sijaisuuksia. On varmasti niin, että kirkkoherroilla on riittävästi hakemuksia ilman julkista hakuakin ja kaikki tehtävät, joihin maisteri on pätevä, voidaan aina täyttää ilman julkista hakuja. Tämä kuitenkin tekee työn etsinnästä hankalaa, ja samalla valintakriteerit jäävät hämäräksi. Työt voidaan antaa tutuille kesäteologeille tai oman seurakunnan harjoittelijoille. Seurakunnilla on tietysti tähän oikeus, menettely säästää aikaa ja vaivaa ja on joskus myös perusteltua. Kuitenkaan toiminta ei näyttäydä avoimena, vaan suljetuna.

Pidän tärkeänä sitä, että seurakunnat toimisivat tässä avoimesti, sillä suljetussa piirissä valintakriteerit voivat kehittyä sellaisiksi, että ne eivät kestäkään avoimuutta.

Kirkon virkoja hakiessani minulle on syntynyt sellainen vaikutelma, että niiden, jotka eivät tule niin sanotusta ”sisäpiiristä”, onkin vaikeampi työllistyä. Silloinkin kun haku on julkinen, voidaan haastatteluun kutsua ”...ilmoituksista ilmenevän yleisvaikutel-

man ja/tai tunnettavuuden perusteella...” (Lainaus on erään seurakunnan seurakuntaneuvoston pöytäkirjasta.) Onko mahdollista, että kirkonkin viroissa tärkeintä on se, mikä on henkilön tunnettavuus? Onko tärkeintä näkyä?

Opettajatko pappeja?

Pappisvihkimys voidaan antaa myös henkilölle ”mikäli hän toimii kirkkojärjestyksessä edellytetyllä tavalla teologisen tieteen opettajana tai uskonnonopettajana”. Säädos on ongelmallinen. On vaikea nähdä opettajan työtä suomalaisessa koulussa tai yliopistossa papin työhön rinnastettavana työnä. Pappisvihkimystä etsivän näkökulmasta näyttää erikoiselta se, että opettajana toimiminen olisi vaadittu ”seurakunnan kutsu”. Todellisuudessa tällä kohdalla portinvartijoina pappisvihkimykseen ovat koulujen rehtorit ja opetuslautakunnat, toki piispalle jää veto-oikeus.

Nyt papiksi vihittävä opettaja ”sitoutuu hoitamaan myös papinvirkaan kuuluvia tehtäviä seurakunnassa sen mukaan kuin hänen päätoimensa sallii”. Jos järjestelmää pidetään hyvänä, niin voisiko tulevaisuudessa pappisvihkimyksen saada myös henkilö, joka toimii kokonaan muussa ammatissa, mutta sitoutuu papinvirkaan samalla tavalla?

Vihkimystä etsivän umpikuja?

Se, että pappisvihkimys järjestetään vain kaksi kertaa vuodessa, estää usein maisterin työllistymisen. Vihkimys voi olla väärään aikaan, pappia tarvitaan heti. Joskus pappisvihkimys näyttäyty omalakisena järjestelmänä, johon on sopeuduttava – ikään kuin olisi hämartynt se tosiasia, että pappisvihkimys ja siihen liittyvä ordinaatiokoulutus on ymmärtääkseni kirkon tarjoama palvelu ja siunaus työhön valitulle. Näin silloin kun seurakunta jo haakuilmoituksessa edellyttää, että seurakuntapastorin virkaan valittavalla tu-

lee olla jo valmiiksi pappisvihkimys. Työnantaja asettaa tietenkin kriteerit, jotka hakijoiden on täytettävä, mutta teologian maisterin näkökulmasta tämä vaatimus on epäoikeudenmukainen: ei voi saada vihkimystä, koska ei ole seurakunnan kutsua – seurakunnan kutsua ei näissä tapauksissa taas edes periaatteessa voi saada, ellei ole vihkimystä.

Vihkimys maakunnasta?

Koska teologian maisterin on vaikea työllistyä papin töihin pääkaupunkiseudulla – hiippakunnat työllistävät ensisijaisesti alueen jo vihkimyksen saaneet papit – työn etsijää voidaankin neuvoa kertomalla, että ”vihkimys kannattaa hakea muista hiippakunnista”. Ohje on varmasti realistinen, mutta on sekä vihkimystä etsivän että erityisesti ”muiden hiippakuntien” näkökulmasta kestävämpi. Tuskin Keski- ja Pohjois-Suomen hiippakunnissa etsitään ihmisiä, jotka tulevat sinne ”vain” hakemaan vokaatiota.

Uusia vaihtoehtoja

Papin töistä pääsee muihin tehtäviin, mutta muista tehtävistä papin töihin siirtyminen on tehty vaikeaksi. Kirkon töihin hakeutuvalla työmarkkinatilanne ei ole ”normaali”. Voidaan tietysti sanoa, että eivät ole työtkään ”normaaleja”. Kirkon työt edellyttävät sitoutumista, lupautumista ja suostumista. Pidänkin erittäin tärkeänä sitä, että myös tulevaisuudessa papit ovat ”pappisvirkaan soveltuvia”.

Ehdotan, että papin urapolun alkuun liittyviä rakenteita ja käytänteitä tarkasteltaisiin kriittisesti. Esimerkiksi jos ”seurakunnan kutsua” pidetään edelleenkin tärkeänä, eikö se voisi olla ”kutsu työhön” – vaikka viikoksi tai viikonlopuksi. Tämä mahdollistaisi myös uudenlaisen pappeuden; tulevaisuuden kirkossa voidaan tarvita myös osapäiväisiä pappeja tai keikkapappeja tai niitä, jotka hoitavat papin tehtäviä muun työn ohella. ■

Tekstin ääressä -palstan tekijät esittäytyvät

Tekstin ääressä -palstalle ovat jo vuoden verran kirjoittaneet vs. hiippakuntasihteeri Lena Hildén Turusta ja kappalainen Ilkka Raittila Joensuusta. Seuraavaksi kahdeksi vuodeksi tekstejä ovat lupautuneet pohdimaan kirkkoherra Kalervo Salo Espoosta, seurakuntapastori Jani Kairavuo Turusta ja tutkija Pauliina Kainulainen Kontiolahdelta. Toimitus pyysi Tekstin ääressä -kirjoittajia kertomaan itsestään ja ajatuksistaan saarnasta ja saarnaamisesta.

LENA HILDÉN, TURKU

Olen Åbo Akademiassa opiskellut kaksikielinen pappi. Olen henkeen ja vereen turkulainen. Kiinnostukseni kohteena on kosmos ja sen eri kulttuurit. Viihdyn vapaa-aikana altaassa ja elokuvien äärellä.

Olen naisyhteisöissä on avata ja valaista ajan virran mukana kulkeville ihmisille Raamatun Sanoma rohkeasti ja ymmärrettävällä tavalla. Kirjoitusprosessiin on oltava tarpeeksi ajatusta ja aikaa, jotta saarnatuolista voi kavuta tyytyväisenä ja häpeämättä. Tärkeää on kolmiyhteisestä Jumalasta puhuminen preesens-muodossa.

Oma saarnatyylini on pääasiassa narratiivinen.

ILKKA RAITTILA, JOENSUU

Olen puolisentoista vuotta toiminut Joensuun seurakunnan kappalaisena vastuualueena muun

muassa minulle mieluista diakonia- ja yhteiskuntatyö. Aloitin 1981 Kajaanin seurakunnan pappina. Parin kuukauden pätkätyö kesti lopulta reilut parikymmentä vuotta. Ennen nykyistä tehtävääni olin muutaman vuoden pappina Hartolassa.

Ikäkin pakottaa harrastamaan monenlaista liikuntaa, mieluiten ulkona luonnossa. Lapissa riittää ilmaa ja avaruutta latautua, mutta lähimetsät ja vaarat riittävät usein. Työssäni olen aika vanhanaikainen uudistusmielinen, jolle kansankirkkomme ja kansankirkollisuus on rakasta. Olen aina ollut kiinnostunut myös ekumeenisista yhteyksistä.

Saarnaamisessa on tärkeää kenelle saarnaan. Pyrin vuorovaikutukseen ja kohtaamiseen. En mielelläni paasaa pöytästä, vaan julistus tavoittaa paremmin samalta tasalta (suomeksi: en mielelläni nouse saarnatuoliin, siellä huimaa). Kristittyinä elämisen kysymykset tässä ajassa ja yhteiskunnassa ovat tärkeitä, voimaa siihen etsin saarnatessa Jumalan armosta.

Saarnaamisen tyyli voi vaihdella paljonkin tilanteesta riippuen. Pyrin käyttämään tavalliselle ihmiselle luontaista kieltä, tuoreita ja tuttuja esimerkkejä elämästä ympärillä, huumoriakin

toisinaan sekä tuttujen ”fraasien” tarkastelua uudesta näkökulmasta. Kirkkovuoden ajalle ja tekstille olen aika uskollinen, mutta käsittelen teemoja aika vapaasti ja joihinkin asioihin keskittyen. Koen saarnaajana olevani kutsuttu enemmän julistamaan kuin esitelmöimään.

PAULIINA KAINULAINEN, KONTIOLAHTI

Olen 39-vuotias ja asun pappispuolisoni kanssa Kontiolahdella. Tällä hetkellä olen vapaa tutkija, jatkan ekoteologian

tutkimista. Pari vuotta sitten väittelin aiheesta Joensuun yliopistossa, nyt mielenkiintoni suuntautuu suomalaisen luontosuhteen hengellisten piirteiden tarkasteluun. Aika ajoin veri vetää seurakuntatyöhön, viimeksi toimin pappina Pielisensuun seurakunnassa Joensuussa.

Saarna on puhe, jolla pyrin vaikuttamaan kuulijaan niin, että jotain liikahtaisi. Koetan tulkita evankeliumia joskus yllättävistäkin näkökulmista, mutta kuitenkin pysyen sanoman ytimessä. Oma Raamatun tulkinnan kehitykseni on vuosien mittaan saanut vaikutteita vapautuksen teologiasta, feministiteologiasta, ekoteologiasta ja hiljaisuuden liikkeestä. Kaikki tämä yhdistettynä Jeesuksen keskeisyyteen.

Saarnaamisessa pidän tärkeinä katsetta, eleitä, ilmeitä, äänen mahdollisuuksia. Arvostan kuvallisuutta, aika

usein minulla on havaintoväline mukana. Tärkeää on sekin, että kun sa-
nottava loppuu, niin myös puhe lop-
puu...

JANI KAIRAVUO, TURKU

Olen Jani Kairavuo, Turun tuomiokirk-
koseura-
kunnan
nuoriso-
pappi.

Asun Tu-
russa Num-
men kaupunginosassa villakoirien
kanssa. Harrastuksiin kuuluu muun
muassa osakuntatoiminta ja musiikki
eri muodoissaan, aina kun vaan työltä
jää vapaata aikaa.

Saarnaamisessa olennaista on mie-
lestäni Raamatun ikuisen sanoman
siirtäminen nykyaikaan niin, että kuuli-
ja kokee sen omakseen. Sanankuuli-
ja on saatava vakuuttumaan, että saar-
nan ”juttu” koskee juuri häntä ja hän-
nen elämäänsä. Tärkeänä pidän myös
seurakuntalaisten mahdollisuutta osal-
listua saarnan valmisteluun.

Tykkään pitää monenlaisia saarnoja.
Työssäni lasten ja nuorten kanssa suosin
narratiivisia saarnoja. Myös virsi-
ja opetussaarnat ovat lähellä sydäntäni.
Jos saarnatyöni pitäisi kuvata kah-
della sanalla, sanoisin ”raikas” ja ”pirs-
kahteleva”.

KALERVO SALO, ESPOO

Olen työ-
kennellyt
pappina mil-
tei 23 vuotta
ja nykyisin
olen Espoos-
sa Leppäva-
aran seura-
kunnan
kirkkoherra.

Eksegetiikka on harrastukseni. Ope-
tan raamattututietoa pastoraalikursseilla
ja pidän toisinaan yliopistossa UT:n
eksegetiikan dosenttiluentoja. Kirkon
elämää olen katsellut muun muassa
seurakuntapapin, asessorin ja piispain-
kokouksen sihteerin näkökulmista.

Tärkeintä saarnaamisessa on puhua
ihmisenä toiselle ihmiselle. Vierastan
teologisten fraasien käyttöä. En myös-
kään pidä kommentaarien makuisista
saarnoista, jäämisestä kahden vuosit-
hannen taakse. Saarnassa on keskeistä
soveltaa evankeliumi tämän päivän ih-
misen arkielämään.

Saarnatyylini on jutustelevala ja halu-
an herättää ihmisissä mielikuvia. Tar-
koitukseni on puhua ihmisille kasvok-
kain. Yleensä en kirjoita saarnojani:
minulla on kädessäni saarnateksti ja
paperilla ehkä muutamia tukisanoja.
Vaikka olenkin miettinyt sanottavani
etukäteen, lopullinen saarna syntyy
vuorovaikutuksena, luovassa tilantees-
sa.

JARI PIIKKI, JUVA

Olen synt-
peräinen
juvalainen
kanttori ja
ollut viras-
sa 20 vuotta
kotipaik-
kakunnallani, jonne perhekin on ko-
tiutunut.

Työssäni olen tekemisissä kaikkien
ikäryhmien ja samalla monien eri mu-
siikkityylien kanssa. Eniten olen sy-
ventynyt urkujensoittoon, johon Juvan
uudet ranskalais-romanttiset urut an-
tavat hyvät mahdollisuudet. Mieluisin-
ta on sen tyylin ohella Bachin musiik-
ki. Kuuntelen enimmäkseen klassista
musiikkia, mutta radiosta kyllä muu-
takin. Työssäni pyrin tekemään tunne-
tuksi virsiä sekä kirkollista ja länsi-
maista musiikkiaarteistoa, viihdepuo-
li pitää kyllä huolen ja rahastaa itses-
tään.

Harrastuksiini kuuluvat valokuvaus
ja taivaan ilmiöiden tutkiminen. ■

Kuntoremontti - aikaa itselle

Rentouttava ja aktiivinen Kuntoremontti on irtiotto arjesta. Talvella ja keväällä 2008 on tarjolla laadukkaita lomia terveyskylpylöissä, kuntoutuskeskuksissa tai urheilupuistoissa. Valittavana on myös teemakuntoremonttilomia.

- :: Lomalla testataan fyysinen kunto, kartoitetaan liikunta- ja ravintotottumukset sekä liikutaan yhdessä. Aikaa on myös lepoon ja hoitoihin.
- :: Kahden vuorokauden Terveystreffillä tarkistetaan onnistuiko Kuntoremontti.
- :: Kuntoremontin lomatuki on 330 euroa ja Terveystreffien tuki on 130 euroa.

Tilaa Kuntoremontin esite ja lomatuen hakemus www.a-lomat.fi

A-lomat ry | Ratamestarinkatu 11 00520 Helsinki | puh. 020 111 2770 (arkisin 9-12) faksi (09) 145 706 | info@a-lomat.fi

**AKAVAN KIRKOLLISET AMMATILIITOT —
KYRKLIGA FACKFÖRBUND INOM AKAVA AKI R.Y.**
Perustettu 1.1.2005

**SUOMEN KIRKON PAPPISLIITTO
FINLANDS KYRKAS PRÄSTFÖRBUND R.Y.**
www.pappisliitto.fi, pappisliitto@akiliitot.fi
Perustettu 14.1.1918

Puheenjohtaja, Pappisliitto
Jukka Huttunen
Espoon seurakuntayhtymän yhteisen
seurakuntatöiden päällikkö, TM
Puh. (09) 8050 2330
GSM 040 544 1695
jukka.huttunen@
espoonseurakunnat.fi

AKIN TOIMISTO

Akavatalo, Rautatöläisenkatu 6,
00520 Helsinki
Avoimna arkin klo 9–15
Puh. (09) 150 2453, faksi (09) 148 5875
toimisto@akiliitot.fi, www.akiliitot.fi

Toiminnanjohtaja
Esko Jossas, TT
Puh. (09) 150 2467
GSM 050 511 6683
esko.jossas@akiliitot.fi

Apulaistoiminnanjohtajat
Annamari Jokinen, VTM
Puh. (09) 150 2445
GSM 040 865 6630
annamari.jokinen@akiliitot.fi
AKIn neuvottelu- ja luottamusmies-
toiminta, AKIn alaostastointa,
Kanttori-urkuriiliiton hallinto, kanttori-
en ammatilliset asiat, palvelussuhde-
neuvonta

Merja Laaksamo, pastori, TM
Puh. (09) 150 2466
GSM 050 542 3664
merja.laaksamo@akiliitot.fi
Cruxin päätoimittaja, AKIn viestintä,
Pappisliiton hallinto, opintomatkat,
pappien ammatilliset asiat, palvelus-
suhdeneuvonta

Opiskelijasihteeri
Annukka Ruusula, kanttori, MuM
Puh. (09) 150 2455
GSM 050 518 4038
annukka.ruusula@akiliitot.fi
Kanttori-urkuriiliiton opiskelijatoimin-
ta, neuvonta opiskelijoiden harjoitte-
lu- ja työllistymiskysymyksissä

Puheenjohtaja, AKI
Mikael Helenelund

**SUOMEN KANTTORI-URKURIILIITTO
FINLANDS KANTOR-ORGANISTFÖRBUND R.Y.**
www.skul.fi
kanttori-urkuriiliitto@akiliitot.fi
Perustettu 15.6.1907

**Puheenjohtaja, AKI
Puheenjohtaja, Kanttori-urkuriiliitto**
Mikael Helenelund
Kantor i Borgå svenska domkyrkoför-
samling, FM
Puh. 040 584 9952
mikael.helenelund@evl.fi

LAKIMIESPALVELUT AKIN JÄSENIILLE
Puhelinpalvelu työhön ja virkaan liittyvissä lakiasiois-
sa: ti klo 9–12 varatuomari Anna-Maria Numminen
Puh. 050 463 8699
anna-maria.numminen@akiliitot.fi
Puhelinpalvelu yksityiselämän oikeusasioissa: arkin
klo 10–16 Asianajotoimisto Bützow
Puh. (09) 431 531.
Mainitse minkä liiton jäsen olet.

Sanna Ylä-Jussila, pastori, TM
Puh. (09) 150 2455
GSM 050 597 5231
sanna.yla-jussila@akiliitot.fi
Pappisliiton opiskelijatyö, neuvonta
opiskelijoiden harjoittelu-, mentoin-
ti- ja työllistymiskysymyksissä

Johdon assistentti
Tuula Anttonen, HSO-sihteeri
Puh. (09) 150 2453
tuula.anttonen@akiliitot.fi
AKIn hallinnon ja johdon sihteeri,
Pappisliiton hallintoelinten pöytäkir-
janpitäjä, matka- ja kokousjärjestelyt,
Internet-kotisivut

Toimistos sihteeri
Tuula Kukkonen, yo-merkonomi
Puh. (09) 150 2446
tuula.kukkonen@akiliitot.fi
Jäsenyysasiat, alaostast, luottamus-
mieskurssit

Heli Meinola
Puh. (09) 150 2653
heli.meinola@akiliitot.fi
Cruxin toimitussihteeri, jäsenyysasiat,
opintomatkat

Anne Taanila
Puh. (09) 150 2657
anne.taanila@akiliitot.fi
Kirjanpito ja maksuliikenne

**DIAKONIATYÖNTEKIJÖIDEN LIITTO DTL RY
DIAKONIARBETARNAS FÖRBUND DAF RF**
Perustettu 15.6.1958

Puheenjohtaja
Kaisa Rauma
Kaarinan seurakunnan johtava
diakoniatyöntekijä
GSM 040 341 7191
kaisa.rauma@evl.fi

**LAKIMIESPALVELU
DIAKONIATYÖNTEKIJÖIDEN LIITON
JÄSENIILLE**
Yksityiselämän oikeusasioissa: arkin klo 10–16
Asianajotoimisto Bützow
Puh. (09) 431 531.
Mainitse liittosi ja jäsennumerosi.

DIAKONIATYÖNTEKIJÖIDEN LIITON TOIMISTO
Akavatalo, Rautatöläisenkatu 6,
00520 Helsinki
Avoimna arkin klo 9–15
Faksi (09) 877 7397
toimisto@dtl.fi, www.dtl.fi

Toiminnanjohtaja
Riitta Hiedanpää, diakonissa,
terv. hoit.
Puh. (09) 150 2287
GSM 040 516 5557
riitta.hiedanpaa@dtl.fi
Liiton yleinen johto, edunvalvon-
ta- ja neuvottelutoiminta, hallin-
toelinten päätösten valmistelu,
esittely ja täytäntöönpano, pal-
velussuhdeneuvonta

Järjestösihteeri
Asta Turtiainen, diakonissa
Puh. (09) 150 2286
GSM 040 765 0477
asta.turtiainen@dtl.fi
Ammatilliset kysymykset, tiedot-
taminen, opiskelijatyö, alaostas-
toiminta

Toimistos sihteeri
Pirjo Heikkinen, yo-merkonomi
(vuorotteluvapaalla 2.9.2008
asti)
Vuorotteluvapaan sij.
Marja Kaikkonen
Puh. (09) 150 2487
marja.kaikkonen@dtl.fi
Jäsenyysasiat, kirjanpito, mak-
suliikenne, materiaalitilaukset,
mökkivaraukset

**ERITYISKOULUTETTUIJEN
TYÖTÖMYSSKASSA**

Asemamiehenkatu 2 C,
00520 Helsinki

Puh. (09) 7206 4343 ma-to klo 12–15
Faksi (09) 272 1212

erityiskoulutettujen.tk@erko.fi
www.erko.fi

POLKUJA RAAMATTUUN

KARI KUULA – MARTTI NISSINEN
– WILLE RIEKKINEN

Johdatus Raamattuun

Monipuolinen tietopaketti. Runsaasti taustatietoa, miten Raamatun kirjat ovat syntyneet, mitä ne sisältävät ja kuinka niitä olisi tulkittava. Uusi pehmytkantainen painos. Ilmestyy maaliskuussa. *Theologia Biblica* -sarja. Ov. 28,90

LARS AEJME LAEUS

Kristinuskon synty

Johdatus Uuden testamentin taustaan ja sanomaan

Kristinuskon historiallisia, poliittisia ja uskonnollisia kehyksiä elävästi kerrottuna. Uudistettu teos sisältää ennen julkaisematonta materiaalia. Ov. 48,90

TERHI PAANANEN

eKr.-jKr.

Polkuja Raamattuun

Naseva perustietopaketti kaikille Raamatusta kiinnostuneille. Esittelee keskeiset faktat ja teemat kustakin Raamatun kirjasta sekä niiden merkityksen kristinuskolle ja yksittäisille ihmisille. Ov. 13,90

REIJO TAKAMAA –
JAAKKO KATAJAMÄKI

Kohtaamisia tulilla

Tarinoita Lapista

Nelisenkymmentä kohtaamista ja tuokiokuvaa keskellä Lapin erämaata. Kulkija kohtaa luonnon ihmeitä, mielenkiintoisia ihmisiä – ja itsensä. Karhean kaunis kuvitus. Ov. 28,90

PAULI M.K. NIEMELÄ

Maitoa ja hunajaa

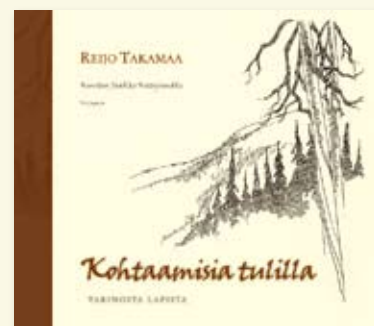
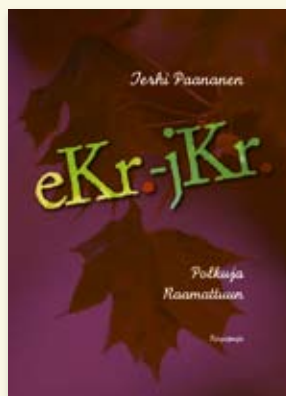
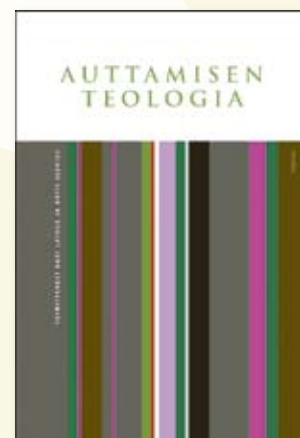
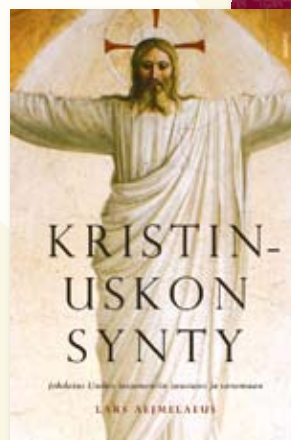
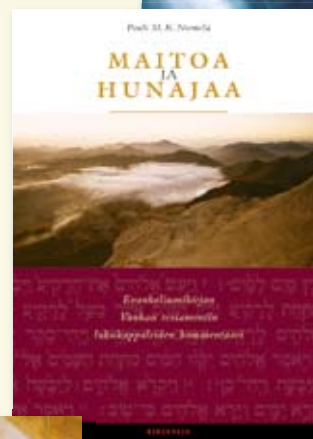
Evankeliumikirjan Vanhan testamentin lukukappaleiden kommentaari

Teos käsittelee Evankeliumikirjan ensimmäisen vuosikerran Vanhan testamentin lukukappaleita. Se liittää kunkin tekstin sunnuntain teemaan sekä Uuden testamentin lukukappaleisiin ja evankeliumitekstiin. Ov. 41,90

KARI LATVUS –
ANTTI ELENIUS (TOIM.)

Auttamisen teologia

Teoksessa tarkastellaan kristillisen auttamistyön perusteita ja tämän päivän toimintamallien teologisia perusteita. Kirja on Kirkon Ulkomaanavun (KUA) juhlakirja. Ov. 37,90

Kirjakaupoista kautta maan sekä Kotimaa-yhtiöiden kaupasta:

Hietalahdenranta 13, Helsinki (ma-pe klo 9-17)

www.kotimaa-yhtiöt.fi/kauppa

KIRJAPAJA

Sisältöä elämään.

Palautus: Akavan kirkolliset ammattiliitot
Rautatieläisenkatu 6
00520 Helsinki

.MK80

Herättäjäjuhlat

Espoossa 4.–6.7.2008

*Hoida,
neuvo,
tietä
näytä*

Yhteinen matka Espoon Herättäjäjuhlille on
kesän kohokohta!

p. 09-8050 2373 | www.espoonherattajajuhlat.fi